

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 128 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

SCLOVENECE

Benetke

Od konference v Rimu, dne 17. marca 1934, ko so bili podpisani tako imenovani rimski protokoli, ki so usodo Avstrije in Madjarske navezali na Italijo, pa do sestanka med Mussolinijem in avstrijskim zvez. kancelerjem Schuschniggom v Benetkah, so pretekla komaj tri kratka leta, ki so vsebinsko odnose med Italijo in Avstrijo temeljito spremenila. Takrat pred tremi leti je Italija — morda bolj iz svetovnopolitičnih kakor iz čustvenih razlogov — mobilizirala svoja zavezništva v Podonavju proti državam Male zveze z očitnim namenom, da njihove medsebojne zveze zrahlja in jih potem posamezno, drugo za drugo, stisne v oklepu, ki ga je njena politika okrog njih kovala. Rimski protokoli so proglašali za svete vzore vse ono, kar so države Male zveze kot za svoj obstoj pogubno odklanjale. Rimski protokoli so zarezali v Podonavje prepade nezaupanja, o katerih smo takrat morali biti prepričani, da ne bodo tako kmalu zginili. Tudi nadaljna redna posvetovanja med italijanskimi in avstrijskimi državniki, ki so vsa navezana na krasna lirsko zveneča letoviška mesta v Italiji, kot so Riccione, Rocca delle Caminate, so s svojimi končnimi sklepi vedno zopet znova potrjevala to mnenje in Evropi pripovedovala o neskaljenem poteku medenih mesecev v novo spočeti italijansko-avstrijski ljubezni. Benetke so bile prvo presenečenje.

Italija je od rimskih protokolov dalje živela svojo veliko zgodovino. Zavojevala je ogromen abesinski imperij in se z vsemi razpoložljivimi silami pripravljala, da ga plodonosno izkoristi. Glavna krvna žila njenega državnega življenja vodi sedaj v Afriko. Začutila pa je tudi, morda prvič v svoji zgodovini, da je na svoji poti v imperij nevarno zadela na že davno izhojene ceste angleškega imperija in da so na teh križiščih nastale napetosti, ki zahtevajo od Italije vso pozornost na Sredozemskem morju. Končno pa je tudi njen ugled silno narastel, tembolj, ker je začasni unik francoske zunanje politike iz osrednjih front Italiji nudil lepo prilagoditev, da sede v izpraznjeno vidilno mesto evropske politike. Oboje, življenjske nujnosti njenega mladega imperija, nujna potreba, da zagotovi njemu potrebne sirovine na kopni poti čez jugovzhodno Evropo, ter razporejena želja po udejstvovanju, ki je last vseh, ki so dosegli uspehe, priznanja in časti, je italijanski zunanji politiki narekovalo dolžnost, da se loti ureditve podonavske kotline, in sicer tako, da si v tem za njo važnem zaledju ustvari čez ne čustveno prijateljska pa vsaj mirna ozračja. A zato je bilo najprej potrebno, da rimske protokole, ki so bili podpisani z namenom, da postanejo stisnjena pest, ki jo italijanska politika potiska v podonavske dežele, spremeni tako, da bodo podobni iztegnjeni roki, ki ponujajo prijateljstva.

Italijanska zunanja politika je morala najprej doseči, da njena zaveznica Avstrija neha biti predmet spora med njo in Nemčijo, kajti ravno razpoloženje Nemčije je v italijanskih očeh najnujnejši predpogoj, da se v Podonavju naseli tisti mir, ki ga neobhodno zahteva nemotena organizacija abesinskega imperija in utrditev postojank ob sredozemskih vodnih cestah. Ko je Avstrija te namene svoje italijanske posestrime opazila, jih ni bila prav vesela in je kanceler Schuschnigg to dal razumeti, ko je nepričakovano šel predavati v Prago in s češkoslovaški sklenil ugodno trgovniško pogodbo. Mussolini je moral svojega tovariša pokarati, poklical ga je v rajsko letovišče Rocca delle Caminate — junija 1936 — ter mu raztolmačil, da se bo morala Avstrija pač sporazumeti z Nemčijo, ali pa bo Italija prisiljena, da odpove svoje jamstvo za neodvisnost avstrijske države. Avstrijska vlada se je spokorila in je naslednjega meseca, dne 11. julija 1936, že podpisala z Nemčijo znani dunajski sporazum, v katerem se je obvezala, da bo vodila »nemško politiko«, a je za to od nemške vlade dobila zagotovilo, da Nemčija njene nedotakljivosti ne bo več ogrožala. V novembru 1936 je Italija sklicala v Rimu novo konferenco držav rimskih protokolov, ki so se strnile v še bolj strnjeno zunanje-politično enoto, nakar je sama podpisala z Nemčijo zvezno pogodbo z Berchtesgadenom. Tako je bilo delo na severozapadnem delu Srednje Evrope končano ugodno za potrebe italijanske zunanje politike. Napetosti so se polegile in nastopilo je pomirjenje.

Toda italijanska zunanja politika je morala doseči tudi to, da nehati biti Avstrija in Madjarska predmet in povod sporov med njo in Jugoslavijo, kajti poleg Nemčije je Jugoslavija v podonavskem in balkanskem zaledju Italije tista država, od katere je največ odvisno, če bo Italija mogla v miru uživati sadove svojega afriškega imperija. Prizadevanja so bila tudi na tej strani kronana z uspehom, kajti jugoslovanska organizacija miru posvečena politika je Italiji tako rekoč prišla nasproti. Sporazum je bil razmeroma lahek, pogoji ne preveč hud, in vsekakor izpeljivi. Med pogoji je bila tudi točka o Habsburžanih, ki se tiče Avstrije, in točka o reviziji meja, ki zadeva Madjarsko, torej obe podonavski zaveznici Italije, glede katerih je rimska vlada prevzela nalogo, da jih izmoudri in pripelje na novo črto. Italijanski vladi ni bilo preveč težavno pregovoriti avstrijskega kancelerja, da je v svojem govoru na Gradiščanskem pred 10 dnevi izjavil, da habsburško vprašanje ni nikakor pereče, madjarskega ministrskega predsednika pa do izjave, da misli Madjarska na popravek meja samo mirnim potom in da jo v glavnem skrbe le njene manjšine, ki živijo v sosednjih državah. Toda naenkrat se, ki je na Dunaju, ravno tako kot l. 1936 pojavil skušnjavec, ki je avstrijskemu kancelerju pošepetal na uho, da je njena zveza z Nemčijo le preveč nevarna, ker da imajo hitlerjevci objestne namene in da se Avstriji tudi Habsburžanov ni treba odrekati, ako obrne hrbet svojim dosedanjim prijateljem in sprejme preko češkoslovaške vabljenju ponudbe iz Pariza, ki hočejo, da se Nemčiji postavi v bok zvezni trikot med Avstrijo, češkoslovaško in Madjarsko. Italija je za delovanje skušnjavca vedela ter s primernimi besedami dosegla, da se je avstrijski kanceler pripeljal na beneški laguno, kjer so mu dolo-

Beneški sestanek brez kulis:

Kljukasti križ

bo vdrl v domovinsko fronto

Schuschnigg izjavlja, da Habsburžanov ne potrebuje
Zanimiva italijanska pojasnila o vsebini razgovorov

Rim, 24. aprila. AA. (Stefani). »Giornale d'Italia« objavlja dopis iz Benetk, s komentarjem svojega ravnatelja Gayda. Obenem objavlja tudi svoj komentar uradnega poročila o sestanku med Mussolinijem in Schuschniggom, ki je izšlo danes. Dopis pravi med drugim:

Oba državnika sta proučila vse važnejše evropske probleme in sta med drugim govorila tudi o španskem vprašanju in o razmerju do Sovjetske Rusije. Ugotovila sta popolno soglasje med njunimi stališči, zlasti pa glede odpora proti komunizmu in njegovim nevarnim zaveznikom.

Beneški razgovori so pa vendarle veljali v prvi vrsti Italiji in Avstriji in njunim sosedom, zlasti Nemčiji. Glede Nemčije je list mnenja, da bo zaradi sodelovanja z Italijo odstranila nekatera nesoglasja med njo in Avstrijo. Nacionalni socialisti bodo povabljeni, naj dele odgovornost s patrijotično fronto. To bi pomenilo prvi korak k sodelovanju nacionalnih socialistov v avstrijski vladi. Zastopniki nacionalnih socialistov v Avstriji bodo v sporazumu s kancelerjem dr. Schuschniggom in državnim podtajnikom Zernatom v najkrajšem času pristopili k ureditvi vseh tistih vprašanj, ki so ostala še neurejena in ki naj izravna nesoglasje med patrijotično fronto in nacionalnimi socialisti.

Dunaj, 24. aprila. AA. Policija je središča mesta odkrila narodno-socialistično organizacijo, ki je širila hitlerjevsko propagando v Avstriji. Dosedaj je bilo aretiranih 20 oseb. Zapičili so mnogo propagandističnega materiala.

Habsburžanov ne!

Dr. Schuschnigg je dal Wardu Priceu, dopisniku »Daily Maila« intervju, v katerem pravi med drugim:

V sedanjih razmerah Avstrija ne bo klicala Habsburgovcev, pa tudi se ne bo odpovedala pravici, da to stori. Nečemo jih klicati, ker naša narodna politika ne želi nikakih avantur. Danes se ne more presoditi učinek takšnega koraka na notranjo in zunanjo politiko sprito sedanjih okoliščin.

Na Dunaju se čudijo vestem o vstopu hitlerjevcev v vlado

Dunaj, 24. aprila. TG. Vest »Giornale d'Italia«, da bodo v kratkem avstrijski hitlerjevci vstopili v vlado, je napravila tukaj zelo neugoden vtis. Dunajski tisk vesti italijanskega lista sploh ni objavil, medtem ko se na merodajnih mestih razširja mnenje, da bo avstrijska vlada k temu izrazila svoje stališče in bo uradno oizglosala omenjeno vest kot lažnivo in brez vsake podlage. V javnosti se že čudijo, zakaj vlada še vedno odlašajo z objavo svojega uradnega zanikanja, kajti ta vest je povzročila v vsej avstrijski javnosti veliko vznemirjenje. Vsed tega je bilo nocoj tisku sporočeno, da bo izšlo tozadevno uradno poročilo in da njegovo besedilo trenutno še proučujejo.

Italijanske razlage:

Rim se hvali, da je Avstrijo rešil iz hudih francoskih skušnjav

Benetke, 24. aprila. Oficiozni komentar o rezultatih razgovorov med Mussolinijem in Schuschniggom se najprej obrača proti francoski žurnalistiki ljudske fronte, ki je, kakor komentar s hudomušno zlobno pripominja, »pod komando znane klike brez gracije in sramu (mišljena je gospa Tabouis)«, češ da brez vsake vednosti, kaj se je v Benetkah govorilo, s svojo pestro domišljijo sedaj izmišlja neke težave in ilavne uspehe, kar je v popolnem nasprotju z resnico.

»Stoji namreč dejstvo, da med Avstrijo in Italijo ni samo popolna istovetnost pogledov, ampak tudi želja, da se nadaljuje skupna politika, ki je bila pred tremi leti začrtana v rimskih protokolih. V Podonavju je pa po zaslugi ducejeve odločnosti in jasnosti storjen spet velik korak za preureditev centro-orientalne Evrope in za utrditev miru, ki naj

vedali, da se ne more oziroma ne sme spuščati v nobene zvezne pogodbe, ki bi bile naperjene proti Nemčiji ali bi se vsaj mogle tako razlagati, ker ima v pogledu Nemčije zvezane roke, odkar je podpisal sporazum z njo dne 11. julija 1936 in obljubil, da bo skupno z njo vodil »nemško politiko«. Nasprotno pa so avstrijskim državnikom nasvetovali, naj se Avstrija rajši včleni v novo italijansko črto, ki hoče, da sedaj tudi Avstrija išče potov in načinov, da se sprijazni z Jugoslavijo, kar velja seveda tudi za Madjare. Z beneškim sestankom na katerega so levi sv. Marka, katerih tovariši v Trogiru so pred leti povzročili tako nevarno rjovenje, gledali z dopadenjem, je italijanska zunanja politika tudi na južnovzhodnem delu Srednje Evrope svoje delo točno po programu ugodno končala za potrebe svojega imperija.

Rimski protokoli, pred tremi leti še stisnjena pest, grozeče dvignjena proti nam, so se v beneški noči spremnili v roko, ki ponuja darove.

ne bo gola prazna beseda, ampak dejanska resnica. Italija je napravila konec politiki Francije ljudske fronte, ki bi hotela biti tretji, ki ima korist od spora med Avstrijo in Nemčijo, zakaj Italija je odstranila s svojo spretno politiko izključnost: »Ali priključitev k Nemčiji ali vpostavitve habsburške monarhije«. Neodvisnost Avstrije bo zagotovljena samo po sporazumu, ki sedaj veže vse te tri države, zakaj avstrijski državniki so uvideli, da bi tistega dne, ko bi Avstrija, zapeljana od Quai d'Orsay, skušala svojo neodvisnost zasidrati v sporazumu s Parizom in Prago, za vedno izgubila prijateljstvo Italije in Nemčije kakor tudi svoj gospodarski položaj v Podonavju.

»To je treba ugotoviti sprito lajanja izvestnih listov, ki so hoteli dopovedovati naivnim ljudem, da bi bila mogoča nova usmeritev Avstrije pod vplivom in nagovarjanjem Francije in češkoslovaške, čije globoko razočaranje nad dogodki v Podonavju je tako zelo utemeljeno, da je razumljivo, ko se je podrla zamisel, katero je ona zagovarjala oziroma zagovarja v Mali zvezi. Sicer pa rimski protokoli puščajo odprta vrata vsaki podonavski državi, da se jim pridruži, toda predpogoj za tako priključitev je, da se jim novi zaveznik približa z dobro vero, to se pravi, izven starih zvez, ki so bile ustvarjene med podonavskimi državami iz sovražnih namenov proti Italiji in Nemčiji.

Francozi razočarani nad Avstrijo

»Za vedno zamujen trenutek«

Pariz, 24. aprila. b. Rezultat sestanka v Benetkah je povzročil v vladnih in političnih krogih gotovo razočaranje, kajti francoski politični krogi so dobili pred obiskom dr. Schuschnigga v Benetkah informacije, iz katerih se je dalo slutiti, da Avstrija ne bo nič več slepi privravec osi Rim-Berlin. Sedanji beneški sestanek pa je dokazal, da bo politična osi Rim-Berlin ostala še naprej in da bo dosednji položaj Avstrije ostal nespremenjen. Vse kombinacije v zvezi z vestmi, da bo g. dr. Schuschnigg v Benetkah naglasil posebno stališče Avstrije in zahteval večjo svobodo akcije do zapadnih držav in do Prage, so odpadle. Posebno kar se tiče Prage, je v pariških političnih krogih zavladalo popolno razočaranje, ker bi morala biti češkoslovaška inicijator nove avstrijske zunanje politike na osi zapad-vzhod in nič več os sever-jug. Kakšni so vzroki, da je kanceler g. dr. Schuschnigg v tako odločilnem trenutku pokazal nerazumljivo popustljivost in se odločil na daljno

vodstvo politike na osi Rim-Berlin, ni znano, toda povdarja se, da je za zapadne države današnji položaj popolnoma jasen in da obstoj Avstrije na njeni dosednji politiki predstavlja dejstvo, s katerim bodo te države naprej računale. Poskus, da se Avstrijo spravi iz nevarne politike Berlin-Rim, se torej ni posrečil. Postojanke so zopet jame in zapadne države morajo iz tega storiti potrebne sklepe. Tukaj smatrajo, da je boljše tako, kakor pa da bi še naprej vladala nejasnost, ki je neprestano zahtevala številne komentarje. Os Rim-Berlin ostane še naprej, vsled česar je tudi Evropa še naprej razdeljena v dva bloka, med katerima ni dotikajočih se točk. Številni upi so se razblinili v nič, mnogi izgledi so padli v vodo, morda za trajno, morda celo za večno. Avstrija je iz neznanih razlogov sklenila, da gre po sedanjosti poti in ta sklep je bil sprejet, ko je Mussolini avstrijskemu državnemu kancelerju obrazložil sedanji politični položaj v Evropi. Dr. Schuschnigg je menda uvidel, da mu ta situacija bolj kombinira in je eklektični ostati pri svoji dosednji politiki. To je dejstvo, iz katerega bodo ustvarjeni sklepi v sedanjosti in bodočnosti.

Budimpešta, 24. aprila. b. Tudi madžarski tisk zadovoljno komentira izid beneškega sestanka, ne da bi se spuščal v komentarje. Zlasti se madžarski tisk spretno izogiba člankom, ki jih je napisal Gayda v »Giornale d'Italia«. Posebno pozornost se posveča ožjemu sodelovanju med Italijo in Madžarsko in Prago. Poluradni »Pester Lloyd« piše v zvezi s tem, da trenutno ni nikomur uspelo, da bi oviral harmonično sodelovanje med državami rimskega protokola. Iz raznih izjav madžarskih državnikov se jasno vidi, pod katerimi pogoji bi bila Madžarska pripravljena stopiti v sodelovanje s posameznimi podonavskimi državami. Ti pogoji so takšne prirode, da sploh ne nalagajo Madžarski, da bi se brigala za takšno sodelovanje, temveč je predvsem dolžnost nasprotnega tabora, da se briga za ožvitev takšnega sodelovanja.

Sedaj pa lahko na obisk v Tirano

Rim, 24. aprila. AA. (Ilavas) Italijanski zunanji minister grof Ciano bo 28. aprila v Tirani, kamor pojde z letalom. V Albaniji ostane 2 dni. Potovanje grofa Ciana bo v popolnem skladu z Jugoslavijo. Prvo izmenjavo pisma s Albaniji med Jugoslavijo in Italijo so opravili tako po sklenitvi italijansko-jugoslovanskega dogovora. Po tem dogovoru je bil italijanski poslanik v Tirani takoj odpotoval v Rim.

Zdravice v Bukarešti

Pomen romunsko-poljskega zavezništva

Bukarešta, 24. aprila. AA. Havas: Snoči je bil banket na čast poljskega zunanjega ministra Becka. Antonescu je imel zdravico, v kateri je pojasnil politiko, ki veže Poljsko in Romunijo s temi besedami:

Naše zavezništvo sloni na naši privrženosti miru in na spoštovanju meja, ki so nedotakljive. Ta zveza ni naperjena proti nikomur in ima samo za cilj, da s širokim mednarodnim sodelovanjem dvigne občutek varnosti med nami. Ta zveza je v popolnem skladu z zavezništvom naših držav z drugimi državami, ki imajo isto za cilj, to je, da se v Evropi omogoči življenje, ki bi bilo varno pred vsemi presenečenji. Varnost je lahko posledica samo trajne ureditve mednarodnih odnosov s sodelovanjem vseh narodov.

Beck pa je odgovoril z naslednjimi besedami:

V Bilbao manjka živeža

Angleške ladje so ga mu pripeljale

Bilbao, 24. aprila. AA. Havas: Včeraj je bil prvi dan, ko je v Bilbao zmanjkalo kruha. To pa se je zgodilo zaradi tega, ker v enem dnevu ni bilo mogoče zmlati dovolj žita. Angleški parnik »Ambrose«, ki je prišel dopoldne, je pripeljal 4000 ton pšenice. Drugi angleški parniki so pripeljali krompir, konzervirano mleko, jajca, kavo, sladkor, vino in drugo. Prehrana se bo torej takoj normalizirala.

London, 24. aprila. b. Posebni dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da so tri angleške trgovske ladje odplule iz San Jean de Luza v razdalji pol ure ena od druge, toda pred Bilbacom so se ena drugo približale. Vse tri ladje so bile brez svetlobnih znakov. Ko se je pričelo jasno, jih je opozoril angleški rušilec »Shire Brake«, da je zelo blizu španska pomožna križarka »Galerna«. Takoj izza »Galerna« se je pojavila španska križarka »Almirante Servera«. Skoraj istočasno pa je priplula tudi britanska linijska ladja »Hood«. Potem,

ko je rušilec »Shire Brake« zapeljal med angleške ladje in nacionalistično pomožno križarko »Galerna«, in ko je »Almirante Servera« izstrelila nekaj krogel proti angleškim trgovskim ladjam, je poveljnik »Hooda« izmenjal signalne znake s špansko križarko. »Hood« je obvestil angleške kape-tane vseh treh trgovskih ladij, da lahko nadaljujejo svojo pot. Takoj nato pa je pričela streljati pomožna križarka »Galerna«. Zaradi tega sta se tudi »Hood« in »Shire Brake« pripravila za borbo. Poveljnik »Hooda« je opozoril obe nacionalistični vojni ladji, da bo takoj otvoril ogenj, če ne prenehata s streljanjem. Vse to se je zgodilo izven cone treh milj, nakar so angleške trgovske ladje v varstvu obeh vojni ladij odplule v cono treh milj. Obe angleški vojni ladji sta manevrirali tako, da se »Galerna« ni mogla približati angleškim trgovskim ladjam, nato pa so zagrmeli tudi obalne baterije in so pod zaščito topovskih krogel priplule v Bilbao.

Volitve v kmetijske zbornice

v dravski banovini dne 27. junija

Belgrad, 24. aprila. AA. Kmetijski minister je s soglasjem predsednika vlade določil točne datume, kdaj bodo volitve svetovalcev v kmetijske zbornice.

27. junija bodo volitve svetovalcev v tehle banovinah:

v drinski, dunavski, savski in dravski, 4. julija pa v vrbski, primorski, zetaki in vardarski banovini.

Volitve zborniških svetovalcev se vrše takole: za svetovalca kmetijske zbornice in njenega namestnika je lahko izvoljen vsak član zbornice, če je državljani kraljevine Jugoslavije in izpolnjuje te pogoje: kmetijstvo ali gozdarstvo mu mora biti glavni poklic in najmanj zadnja tri leta mora prebivati na področju zbornice. Star mora biti vsaj 25 let in znati mora govoriti, brati in pisati državni jezik. Biti ne sme aktivni državni ne samoupravni uradnik ali namestnik. Biti ne sme aktiven ne vpokojen namestnik, katere kmetijske zbornice, ne član drugih zbornic. Zbornice ne sme biti v sodni pravdi, ne v kakšni zasebno-pravni obveznosti do zbornice. Obojeni ne sme biti v izvršilno razsodbo na ječo ali na strogi zapor ali zapor daljši od leta dni. Ne sme biti v izvršilno razsodbo obsojen na izgubo častnih pravic in ne sme biti pod etičnim ali varstvom.

Osebe, ki ne izpolnjujejo gorajših pogojev, ne morejo biti tudi ne delegirani člani zborniškega sveta (to pa ne velja za osebe, ki delegirajo organizacije iz čl. 11 odst. 5 in 6 uredbe o kmetijskih zbornicah).

Član lahko svojo aktivno in pasivno volilno pravico prenese po uredbi o kmetijskih zbornicah na potomca, ki dela na roditeljskem posestvu in izpolnjuje pogoje za izvolitev za zborniškega svet-

tovalca. Prenos te pravice se izvrši s pismeno izjavo, potrjeno po 2 pričah in izročeno pristojni občini (mestu) ali z izjavo, dano na zapisek v pristojni občini.

Za vsak arez se voli po en svetovalec in po en namestnik v volilno telo 50 oseb, izvoljenih po določilih čl. 14 uredbe o kmetijskih zbornicah. Mestne občine spadajo v tisti volilni arez, v čigar področju so.

Občinski odbor (mestni svet) voli v svet članov iste občine (mesta), ki izpolnjuje pogoje iz čl. 13 uredbe o kmetijskih zbornicah, toliko volilcev, kolikor jih pride na isto občino sorazmerno z njenim katastrskim čistim dohodkom, v primeri s celotnim katastrskim čistim dohodkom vsega areza, včevši tudi mestne občine, ki so v mejah tega areza.

Volitve zborniškega svetovalca in njegovega namestnika se vrši na sedežu areza, v poslopiju, ki ga določi župan sedeža areza. Volilni odbor tvori starešina areškega sodišča, pristojnega za kraj volitev, ali pa sodnik, ki ga določi starešina tega sodišča, kot predsednik, člani so pa areški kmetijski referent, a če tega ni areški referent s fakultetno izobrazbo, ki ga določi areški načelnik in dva občana, ki ju določi predsednik po številu pravnih glasovalcev največje kmetijske občine v arezu in ki morata izpolnjevati pogoje iz čl. 13 uredbe.

Volitve se vrše tajno s listki; na njih mora volilec napisati krstno in rodbinsko ime kandidata za svetovalca in njegovega namestnika ter kraj njegove stalnega bivanja. Pred izročitvijo glasovnice je volilec dolžan pokazati predsedniku volilnega odbora potrdilo občine (mesta), da je res volilec.

Iz Rusije

Poglavje o „svobodi“ v boljševiškem raji

Varšava, 24. aprila.

Kakšna svoboda vlada v Rusiji, dokazuje ljut članek »Izvestij«, ki so ga priobčile ob priliki arestov mnogoštevilnih sovjetskih pisateljev, ki jih režim obtožuje, da so bili člani trockistične zarote. »Izvestij« pravijo, da so ti pisatelji izpodbijali sovjetsko literaturo ter izkvarjali njeno tendenco s tem, da so delali proti režimu in proti njegovim socialnim pogledom z ozirom na proletarsko državo. Jasno povedo »Izvestij«, da sovjetski znanstvenik in literat ni svoboden, ampak da njuna glavna naloga ni kakšno »estetiziranje«, temveč utrditev komunističnega režima in njegove politične ideologije. Glava protistalinskih pisateljev je bil Auerbach, brat Jagodove večletne priateljice, ki je bil načelnik društva sovjetskih pisateljev. Kakor je zanimivo dejstvo, da je na čelu sovjetskim pisateljem bil Zid, tako je skrajno značilno tudi, da »Izvestij« pisateljem očita protiproletarsko miselnost samo zato, ker so v opoziciji proti Stalinu. Treba pa je tudi opozoriti na protislovje, v katero pada glavni sovjetski organ, ki nikoli ni mogel zadosti zabavljanju zoper zapadne evropske literature, češ da so v službi buržuaznega svetovnega reda, medtem ko sovjetski pisatelji uživajo največjo svobodo... Kakšna je ta svoboda, se vidi sedaj popolnoma jasno, ko veliko število pisateljev sedi v zloglasni Ljubanki pri kruhu in vodi in se bodo morali pred sodiščem zagovarjati za svoje pisateljsko delovanje, ker niso sledili političnim smernicam diktatorja, kojega avtoriteto v zadevah marksizma velik del komunistov s Trockim na čelu sploh taj. »Izvestij« pa bi se morala tudi spominjati, kako zelo so

vedno zakrivala, kadar je bil na zapadu aretiran kakšen komunistični intelekt, medtem ko Stalin sedaj najbolj radikalno levčarske pisatelje komunistične države v masah zapira.

Jako značilen članek pa je priobčila tudi »Pravda«, ki se pritožuje, da so duhovniki podvojili svojo versko delavnost, dočim komunistične organizacije ne kažejo zadostne vneme, da bi vršile protiversko propagando. »Pravda« opozarja na to, da je osnovno načelo komunizma, da komunizem in vera na noben način in pod nobenim pogledom nista med seboj združljiva in da tam, kjer je komunizem, ne more in ne sme biti vere.

V Turkestanu so se storile mnogoštevilne vstaške čete, ki napadajo manjše sovjetske garnizije po različnih krajih. Ponekod so vojake ponoči nenadoma napadli in vse pobili. Več krajev so vstaki zasedli in vse komuniste pobili. Vrhovni poveljnik sovjetske armade centralne Azije Dibenko se je sam postavil na čelo kazenskega pohoda zoper vstake.

Pomanjkanje živil je vedno bolj občutljivo. V znanem Dnjepropetrovsku v Ukrajini, ki je važno središče kovinarske industrije in šteje 200.000 prebivalcev, manjka kruha že dva tedna. Zaradi tega je prebivalstvo zelo razburjeno in je pričelo demonstracije, ki jo je morala zadušiti policija z orožjem. Tudi korupcija se zelo širi in so v Kubiševu zaprli predsednika sodišča, ker se je dal podkupovati. Razen njega pa je zaprtih tudi veliko njegovih tovarišev po raznih okrajih Rusije, po katerih sedaj potuje posebna komisija pravosodnega komisarijata, da preišče sodno upravo po vsej državi.

Göring v Rimu

Rim, 24. aprila. AA. (Havas) Italijanski suške vlade general Göring se je danes odpeljal z italijanskim rušilcem »Aquilone« s svojo ženo iz Napolja na Capri, drevi se bo pa vrnil v Napoli. V nedeljo zvečer ob 17 je na programu velik sprejem pri napoliškem županu. Göring se bo v nedeljo zvečer odpeljal v Rim. Njegov obisk v italijanski prestolnici je čisto zasebna stvar, čeprav se bo v ponedeljek sestel z Mussolinijem. Göring se vrne v Berlin v torek.

Dr. Zenkel - praški župan

Praga, 24. aprila. AA. (ČTK) Dr. Peter Zenkl, ravnatelj centralnega zavoda za zavarovanje je izvoljen za praškega župana. Novi župan ni imel pri volitvah protikandidatov. Dr. Zenkl je član iste politične stranke, kakor dosedanj župan dr. Baxa.

Rusija - Japonska

Tokio, 24. aprila. AA. (Havas) Agencija Domej poroča, da je zunanji minister Sato dosegel sporazum s sovjetskim poslanikom na Japonskem Jurenjem o zelo važnih vprašanjih, ki se nanašajo na preureditev japonsko-sovjetskih stikov. Agencija Domej pristavlja svojemu poročilu, da je Sato storil to po vsej priliki z dovoljenjem vojnega in mornariškega ministra, ki tvori z njim vred odobor za sklepanje končnega dogovora s Sovjeti.

Lakota na Kitajskem

35 milijonov ljudi ogroženih

Šangaj, 24. aprila. AA. (DNB) V Šangaju se je vrnil glavni tajnik odbora za ublažitev lakote na Kitajskem, ki je 14 dni potoval po severovzhodnem delu Šečuana. V svoji izjavi poročevalcem listov je podal vse podrobnosti o položaju v omejenem pokrajini. Tako ni v nekaterih gorskih predelih te pokrajine že od avgusta lanskega leta padla niti kapljica dežja, zato je lakota v teh krajih tolikšna, da je ne pomnijo. Pokrajina, ki boli ali manj trpi zaradi tega, šteje 35 milijonov ljudi! Razen lakote nastopajo seveda tudi strašne kužne bolezni. Dvov živeča iz drugih krajev je otežkočen zaradi nizkega vodostaja reke Jankce, ki omogoča plovbo samo ladjam manjše tonaže in kapacitete.

Nesreča v rudniku

Praga, 24. aprila. AA. (ČTK) Voda je poplavlila rudnik Ferdinand blizu Plzna. Položaj 14 rudarjev v poplavljenih rovih je brezupen.

Drobne domače in tuje

Osebnosti

Belgrad, 23. aprila. AA. Novoimenovani litavski poslanik na našem dvoru dr. Eduardas Tarasukas je danes obiskal Oplenac, kjer je položil na grob blagopokojn. viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja venec z litavskim nacionalnim trakom. Popoldne je bil na čaju pri g. in gospe dr. Stojadinovičev v njihovi vili na Topčiderskem brdu.

Belgrad, 24. aprila. m. Prestavljeni so naslednji učitelji in učiteljice: Terezijski Cerjak iz Studencev v Maribor, Julija Sauenfuchs iz Hotize v Zamostje, Eliza Čopić iz St. Vida nad Ljubljano v Ljubljano, Vladislav Knaželj iz Dobrovnika v Pameče, Adolf Zajec iz Metlike v Gornjo Radgono, Nikolaj Barle iz Radatovičev v St. Jurij pri Krškem, Ivan Brislav iz Pilistajna v Petrovci, Andreja Grum-Skulj iz Brezovice v Skofjo Loko, Milena Schubert-Ferjan iz Boh. Srednje vasi v Stopercu, Alojzija Verbek in Ivan Pepelnjak iz Nove cerkve k Sv. Marku niže Ptuj. Vpokojeni so: Alojzij Ponikvar v Podgradju, Franc Jurjevski v Ribnici na Dol., Frančiška Škof v Mariboru, Marija Poplatnik pri Sv. Tomažu pri Ptuj, Karolina Kocmut pri Sv. Urbanu pri Ptuj.

Belgrad, 24. aprila. m. Prestavljeni je na okr. sodišče v Maribor Josip Makuc, pisarniški oficial VII. skup. na okr. sodišču v Ložu, na okr. sodišče v Lož pa Alojzij Kozinec, kancelist X. skup. na okr. sodišču v Mokronogu. Iz službe je odpuščen Josip Stalcer, kancelist X. skup. okraj. sodišča v Gornji Radgoni. Prestavljena sta na katastrsko upravo v Valjevo Rudolf Pristav kot pomožni geometer I. skup. v finančnem ministstvu, na katastrsko upravo v Ljubljano Miroslav Lorber kot pomožni geometer IX. skup. v finančnem ministstvu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 24. aprila. m. V Cupriji so imeli sestanek učiteljski sedmih okrajev. Na sestanku je govoril tudi odposlanec prosvetnega ministristva gosp. Maričič, načelnik ljudskega šolstva v prosvetnem ministristvu. Med drugim je dejal, da prosvetno ministristvo sedaj izdeluje spremembe in dopolnila zakona o ljudskih šolah in da dela tudi na zakonitvi stalnosti učiteljstva.

Belgrad, 24. aprila. m. Danes popoldne je prišel z letalom na zemunsko letališče predsednik mednarodne trgovske zbornice van Vlissingen.

Domači odmevi

Seja gospodarskega sveta ministrov

Belgrad, 24. aprila. m. Danes od 9 do 11 je bila v kabinetu finančnega ministristva seja gospodarsko-finančnega odbora ministrov. Seji so prisostvovali finančni, prometni, kmetijski, trgovski ministri ter ministri brez portfelja dr. Krek in Drojrdjevič. Med drugimi vprašanji, ki so bila na dnevnem redu današnje seje in ki smo jih že objavili v včerajšnji številki »Slovenca« je načelno rešil vprašanje likvidacije vlog pri Poštni hranilnici na Dunaju. Rešitev tega vprašanja, ki je čakalo polnih osemnajst let na likvidacijo, se glasi v tem smislu, da bo Poštna hranilnica izplačala onim, ki se bodo zadovoljili s tako poravnavo, njihove terjatve po 1 Din za 4 krome. Terjatve naših državljanov napram Poštni hranilnici na Dunaju znašajo okoli 11 milijonov Din. V kritje je prešla naša Poštna hranilnica od dunajske Pošne hranilnice po mirovnih pogodbah predvojne garžirane in negažirane obveznosti, terjatve po čerkovnih računih in samo za okoli 950.000 Din gotovine. Celih osemnajst let ni bilo mogoče doseči nikake rešitve in šele sedanja vlada se je na večkratno posredovanje obeh slovenskih ministrov, ki sta se poglabila v to vprašanje, odločno zavzela za likvidacijo te zadeve. Treba je pripomniti, da so bili vsi dosedanj načrti za likvidacijo tega vprašanja neprimerno slabši za naše upnike.

Navodila za izvajanje proračuna

Belgrad, 24. aprila. m. Finančni minister je izdal vsemu podrejenemu osebju ter ostalim državnim uradom navodil za izvajanje proračuna za leto 1937-1938. Finančni minister naroča s tem naredbodajalcem, da morajo v teku proračunskega leta izvajati sistematsko in racionalno varčevanje. Krediti naj se uporabijo samo za najnujnejše potrebe. V svojih navodilih omenja, da se stalno dogajajo slučajni nerednega plačevanja prejemkov državnim uslužbencem, kljub številnim razpisom in nalogom, da se to prepreči. Finančni minister pravi v tem pogledu dobesedno: »To neredno izplačevanje je posledica slabega izvrševanja službe posameznih organov, ki ne skrbijo za to, da bi pravočasno izvršili potrebno izplačilo. Plačilni spisi se ne dostavljajo izplačilnim blagajnam najdalj do 20. v mesecu za prihodnji mesec. Četudi se pošiljajo pravočasno, se morajo pogosto kot nepravilno sestavljeni vrniti. Tudi ob tej priliki opozarjam vse naredbodajalce in ostale pristojne organe, da se v vsem drže predpisov pravilnika o delu odbora računovodstev pri ministristvu in naredbodajalcih, kjer je jasno povedano, kako se vrše izplačila prejemkov. Finančne ravnatelje pa obvezuje, da tudi s svoje strani poskrbe, da se izplačila prejemkov vrše pravočasno ter da me obveščajo o vsakem nerednem izplačevanju, da se podvzamejo ukrepi za kaznovanje vsakega naredbodajalca druge stopnje ali pa kakega drugega organa, po krivdi katerega bi se zakasnilo izplačilo prejemkov.«

Slovani gradé velike palače

Med mnogimi, ki so se zaljubili v Rusijo, zlasti odkar je pod komando židov, in ki jo brez razsodnosti hvalijo, je tudi ohromeli »Kmetijski list«, ki po polomu SKS išče nove smeri: ali bolje rečeno — nove službe. Tudi on je začel gojiti sentimentalno ljubezen do sovjetske Rusije, kakor da je še vedno tista romantična »svetajata Rus«, mat-juska Slovanov. V zadnji številki s ponosom piše pod debelim naslovom: »Največjo palačo na svetu grade Slovani. V Moskvi gradijo ta čas veliko palačo svetovet, ki bo največje poslopje na svetu. Nad ogromno zgradbo se bo dvigal še 100 m visok kip Lenina.«

Pod zgodovinskimi in socialnimi vidiki pa se ta hvala sovjetske Rusije sliši tako, kako če bi rekel: Egipčani so gradili največje piramide, ali: Amerikanci so gradili najvišje nebotičnike, ali: Sovjeti so gradili najdaljše prekope. Vsi pa vemo, da so piramide gradile armade sužnj na ukaz faraona, da so nebotičnike gradili revni delavci, ki so se tekom del bogve kolikokrat s štrajkom borili za pravičnejši kruh in da so sovjetske prekope gradile kolonije kaznjencev, ki so tam umirali v tisočih. Ali ni upravičena domneva, da tudi »Slovanie grade največjo palačo na svetu na podoben način?

Za človeka ni vse dobro, kar je veliko, toda v ozadje problemov »Kmetijski list« pač ne gleda.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno v vsej kraljevini. Deževalo bo v vsej državi, posebno v zahodni polovici. Temperatura bo padla v severno-zahodnem in severnem delu, drugod bo pa zrasla.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo hladno. Vetrovno.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo hladno. Nestalno.

Kaj so rdeči

dobrega storili za Španijo

General Franco je dal največjemu švedskemu dnevniku »Nya Dagligt Allehand« izjavo o tem, kaj vse so rdeči oblasti v Španiji dobrega storile za španski narod. Vse je ena sama dolga vrsta grozodejstev in nasilnih dejanj. Izjava se glasi:

»Zaenkrat ni mogoče v podrobnostih naštetih vse, kar je rdeča vlada v Španiji zakrivila. V naslednjem dajem samo one podatke, ki smo jih sami na podlagi dokazov utrdili na področju, ki smo ga mi rdeči oblasti iztrgali iz rok. O dogodkih, ki so se odigrali na področjih, kjer še vedno vlada rdeči, ne morem dati nobene izjave in nobene podatka.«

»Predno smo začeli svoj nacionalni upor, so rdeči izvajali sistematičen teror po vsej Španiji. Od 16. februarja 1936, ko je ljudska fronta prišla na oblast, pa do 15. junija 1936, ko smo se jim mi uprli, so rdeči povzročili na raznih krajih Španije sledeča nasilja:

160 cerkva je bilo popolnoma uničenih, 231 cerkva delno porušena, 269 umorov ob priliki napadov na cerkve, 1287 ranjenih ob isti priliki. 215 poskusov umora, 188 obojestranskih razbojniških napadov, 23 neuspešnih razbojniških napadov, 69 porušeni zasebni hiši in strankinskih prostorov, 312 napadov na zasebne hiše, 113 rdečih stavk, 228 stavk manjšega obsega, 10 uredništev listov popolnoma razdejanih, 33 poskusnih napadov na čenikarska podjetja, 146 uspešnih bombnih atentatov in 78 neuspešnih bombnih atentatov.

Toda vse to je bil samo začetek onega, kar se je pozneje vsak dan dogajalo. V Arahuju v sevilski provinci so rdeči mileniški uničili vse umetniške spomenike, na katere so nalepili, med njimi Kristusovo soko iz 16. teka. Skupina rdečih je zaprla nasprotnike v posebno hišo, v katero so potem metali cele kante bencina in petroleja ter hišo potem zažgali. Zgorelo je vsega 23 ljudi in samo eden, Anton Ramos, se je rešil. V Aznal Colariju v sevilski pokrajini so zaprli 14 nasprotnikov v šolsko poslopje. Rdeči so potem skozi okno metali ročne granate in ko so aretiranci zbežali na dvorišče, so jih s strojnimi puškami postreljali.

Mnogo ljudi je bilo postreljenih na ulicah. Strašno so postopali v neki vasi, kjer so izdali povelje, da je treba postreliti vse ljudi, ki prihajajo iz cerkve. To povelje je bilo dobesedno izvedeno. Cerkev, v kateri je bilo veliko krasnih umetniških del Montanesa in nekaj zgodovinskih slik Valdes Leala, so porušili z dinamitom in potem zažgali.

V La Campane so na grozen način obračunali z vsemi aretiranci in talci, in to pod vodstvom neke žene pod imenom Concepcion Velarde Caraballo. Ječo so namreč polili z bencinom in jo zažgali, vse jetnike pa, ki so bežali, so postreljali, njihova trupla pa nato zažgali. Žene in otroke so vzeli s seboj v begu pred nacionalisti. Večina od njih je na potu umrla.

V Campillo, v provinciji Huelva so rdeči postrelili vse jetnike. V nekatere so metali bajonete, na druge pa so privezali bombe, ki so jih raztrgale. V Constantini so napravili 150 žrtev. Ženo mestnega župana so na mestu ustrelili. Dijaka Alvareza, ki je imel slučajno svojega brata v sevilski garniziji, so ubili. Druga so umorili zato, ker je njegov sin duhovnik. Večina od njih je bila pobita pri cerkvenih vratih, nekaj pa so jih pometali v vodnjak, v katerega so potem nametali bomb, da so jih poglale v zrak.

Vrhunec je krvoločstvo doseglo v Llor del Rio. Rdeči so pozaprli skoraj vse družinske očete in jih po dolgem mučenju nekaj pobili, druge pa so odvedli pred cerkvena vrata in jih prisilili, da si izkopljejo svoj lasten grob. Ko so grob izkopali, so jih postrelili, da so popadali v grob, nakar so grob zasuli in so žrtve večinoma še žive zakopali. Druge težko ranjene so enostavno pustili na tleh, kjer so nekaj dni v strašnih mukah umirale.

V Palma del Rio so rdeči pobili 40 oseb. Žena tamošnjega trgovca Donna Blande de Lucia je bila na posebno ogaben način umorjena. Njeno hišo so napadle rdeče ženske furije, ženi potrgale obleko s telesa in jo potem stavile na razpolago rdečim mileniškom. Ko so svoj ogaben posel opravili, so ji privezali kamen okrog vratu in jo vrgli v reko.

V Tiniu v Asturiji so rdeči najbolj barbarsko postopali. Tam je 10-letno dekle pralo obleko svoje punčke. Njen oče se je boril v naših vrstah. Rdeči so prišli v vas in ko so deklico zagledali, so jo vzeli za tarčo in v njo streljali. Težko ranjeno malo Mercedes Fernandez so pustili na cesti, kjer smo jo našli mi in se nahajala še danes v bolnišnici v Luarei, kjer so ji morali odrezati nogo.

Tukaj sem vam omenil samo nekaj grozodejstev izmed vseh onih, ki jih imamo točno zabeležene. Tuh je na tisoče in tisoče. Človeško življenje in tuja lastnina nima za te ljudi nobene vrednosti. Polagoma se bliža trenutek, ko bomo vse lahko objavili. Potem bo svet videl, kaj ima na vesti rdeča vlada, ki bi rada veljala za zakonito, a ki

Ves narod se mora boriti z jetiko

Zopet se bliža protituberkulozni teden. Že sli-

kim pritožbo: »Zopet zbirka...«
Neresni in nezreli bi bili, ako bi smatrali, da vsako leto protituberkulozni teden ni potreben, ali ako bi celo pokazali nevoljo in odklanjali sodelovanje pri prireditvah tega tedna. Jetika je tako resna in težka ljudska bolezen, da morajo biti problemi njenega zatiranja stalno na dnevnem redu; vedeti moramo, da je vse, kar v borbi proti tej ljudski kugi storimo, veliko in veliko premalo v razmerju z gospodarsko in socialno škodo, ki jo narodu in državi leto za leto povzroča. Narod, ki z dejanji ne pokaže, da je njegova notranja odpora in ustvarjalna moč zgrajena na živi zavesti skupnih dolžnosti, napram skupnim narodnim potrebam, ni narod v kulturnem in etičnem smislu beseda. Jetika predstavlja vsenarodno nevarnost, okoli te osi so visoko nagromadene najtežje naša socialna vprašanja.

K stvarnim kulturnim potrebam in dolžnostim naroda zato spada, ako vsako leto vsaj enkrat skrbneje, zbraneje in resneje svoje misli potopimo v neizmerno socialno gorje, ki ga narodu povzroča jetika. Pohitimo vsaj v duhu v bedne kraje in domove naše domovine z zavestjo, da so nam tudi oni v bedi in trpljenju bratje in sestre po krvi in duši. Na teh pobožnih potih bo marsikdo spoznal, da je bil do danes premalo človek in da je premalo ljubil svoj narod, ki je vsem vir življenja.

Protituberkulozni teden se vrši od 2. do 8. maja. Kaj pa hočemo doseči v tem tednu? Narod v njegovi celoti, do zadnjih borbinih koč po rebrih, hočemo opozoriti na strahote te bolezni, dati hočemo ljudstvu o boleznih potreben pouk, ožviti smisel za samopomoč tudi v stvareh ljudskega

zdravja in povedati, da je zdravje edino bogastvo. Drug namen pa mora biti, da zbiramo v tem tednu sredstva za uspešno borbo proti jetiki na najširši črti. Jetika denar dobesedno žre in ogromna sredstva so potrebna, da bo to žrelo zasuto. Ponoviti moramo svojo voljo: milijon Slovencev, milijon dinarjev! Zato mora biti naša zbirka res vsenarodna, vsesplošna in ne sme biti omejena na par ljudi ali krajev. Tako bodo mogli mali dinarčki ustvariti velik milijon!

Protituberkulozna zveza sme na moralni in gmojni uspeh Tedna samo takrat računati, ako bodo njena navodila za izvedbo Tedna povsod našla krepak odziv. Po banovini je raztreseno nebroj protituberkuloznih lig, drugod so ustanovljeni posebni odbori, tako da bo organizacijska mreža kar najpopolnejša. Treba je samo tole: Zdravniki se morajo zavedati, da so zdravniki ljudstva, kulturna, telovadna in športna društva morajo vedeti, da gre za njih lastno stvar, šole z učitelji in učenci vred morajo živeti z zavestjo, da sodelovanje v protituberkuloznem skrbstvu spada k prvim dolžnostim ljudske zdravstvene prosvete, — razumništvu vseh poklicev, vsi, prav vsi moramo s krepkim delom pokazati, da razumemo svojo kulturno dolžnost napram narodu.

Zato Vas Protituberkulozna zveza prosi: ne pozabimo, da smo narod, ki hoče na vseh straneh kvišku!

Upravni odbor: dr. Joža Bohinjec, dr. France Debevec, dr. Alfonz Levičnik, Filip Uratnik, Rado Čelešnik, dr. Robert Neubauer, dr. Oton Fetič, dr. Lavoslav Mastnak, dr. Ivo Pirč, dr. Ivan Pless, dr. Slava Lunaček-Kristan, dr. Fran Zupan.

V Ljubljani, dne 23. aprila 1937.

Betoniranje ceste Št. Vid-Jeperca

Vse gradbene potrebščine in stroji so pripravljeni - V začetku maja bodo začeli betonirati na Jeperci - Cesta bo do zime modernizirana

Na odseku državne ceste med Št. Vidom in Jeperco so se lani začela po načrtih tehniškega oddelka banske uprave vsa zemeljska dela, potrebna za modernizacijo te ceste. Po programu o izvršitvi modernizacije na tem odseku je v lanskem letu, ki je s prvimi meseci letošnjega leta padlo v prvo gradbeno sezono, bilo treba zgraditi tako zvani epodnji ustroj ceste. V to so spadali iskopi, izdelava nasipov, mostov, propustov in železniškega nadvoza. Prav tako je bilo treba že v prvi gradbeni sezoni izdelati kamnito podlago ceste, ki naj bi služila kot nekakšen temelj betonski površini ceste. Na to kamnito podlago so morali nasuti še gramoza in ga zvaljati, kar je bilo izvršeno deloma v drugi polovici prve gradbene sezone in se bo dokončalo v kratkem, torej v prvi polovici druge gradbene sezone.

Solidna graditev zahteva mnogo časa

Morda se bo kdo vprašal, zakaj to nasipanje gramoza in valjanje že ni bilo opravljeno pozimi, saj bi se na ta način prihranil čas in bi bilo mogoče z betoniranjem prej začeti. Ovir, ki je preprečila izvršitev teh del že v zimi, je tehniška značaja. Podjetje ing. J. Dedeč, ki gradi ta del ceste, je namreč moralo z valjanjem čakati, da so se čez zimo nasipi pod lastno težo, pod vplivom padavin, smrzavanja in krajevnega prometa zadostno sesedli in utrdili. Tega sesedanja in utrditve, ki jo dosežemo najboljše s časom, z nobenim zbijanjem ni mogoče doseči. To dokazujejo zlasti zanimiva dejstva, ko so v zadnjem času z meritvami ugotovili, da so se ponekod lanske leto trdno zgrajeni nasipi vsedli skoraj za pol metra.

Dobro izkoriščena zima

Nasprotno pa podjetje mrtve zimske sezone, v kateri je prav za prav delal čas in vreme, ni zane-marilo. Izrabilo je čas za pripravljanje in dova-žanje ogromnih količin gramoza, ki je potreben za končno povajanje cest pred betoniranjem. Prav tako so izdelali in pripravili zadostne množine kam-nenitega materiala, ki je potreben za zgradbo betonskega cestišča. Ker bo betonsko cestišče izde-lano iz dveh slojev betona, so pripravili velike množine porfirnega zdroba, v katerem so razne velikosti zrn mešane v popolnoma določenem raz-merju. Vse ta kameniti zdrobi, ki je brez dvoma najboljši kamen za izdelavo betonskih cest pri nas, je bil izdelan s posebnimi stroji za drobljenje v kamnolomu v Kamniški Bistrici in je bil odto- prepeljan 45 km daleč na mesta, kjer ga bodo po-trebovali.

Na poseben način izdelan cement

Za izdelavo najugodnejše betonske mešanice je potreben poseben cement, katerega so cemen-tarne nalašče v ta namen izdelale in ga je za ta odsek ceste že pripravljena okrog 250 vagonov. Pred začetkom betoniranja samega pa je bilo treba izvršiti še celo vrsto preizkusov glede najpovolj-nejše sestave betonske mešanice. Ti preizkusi so pod znanstvenim vodstvom že delj časa v teku in se sedaj dokončujejo.

Stroji za betoniranje

Betoniranje cestišča bo opravljeno s posebnimi stroji, ki jih je podjetje nalašče za to naročilo. Stroji so že tu in se pravkar preizkušajo v pro-storih podjetja. Ti stroji morejo naenkrat betonirati tri metre širok pas ceste ter se med betoniranjem premikajo polagoma po cesti naprej. Ker bo beto-nirana cesta široka šest metrov, bodo stroji na ta način betonirali pas, ki bo obsegal polovico cestne širine. Pri tem delu bosta uporabljena dva stroja, ki bosta opravljala v glavnem slične naloge. Prvi bo izdeloval epodnjo debeljšo nosilno betonsko plast, drugi pa bo polagal na to plast finejšo zmes, ki bo izdelana prav posebno proti obrabi zaradi cestnega prometa.

V maju začno betonirati

Z betoniranjem bodo začeli v začetku maja, in sicer na Jeperci, odkoder se bodo stroji pomikali v smeri proti Medvodam in naprej proti Mednem in Št. Vidu. Razlog, da bodo začeli z betoniranjem na Jeperci, leži v tem, da prihaja ves dovoz grad-benih sredstev in potrebščin v smeri iz Ljubljane in bi podjetje samo sebi zaprilo pot, če bi začelo z betoniranjem v sredi ali na nasprotnem kraju. Seveda ne bo betonirana vsa proga, ampak le od-seki ceste v ravnini.

Tlakovanje s kockami

V vlakih pa bo namesto betonske površine položen tlak iz drobnih kock, ki je poleg drugih razlogov tudi nujno potreben zaradi vožnje z vprež-

no živino v zimskem času. Tako bo s kockami tla-kovan medenski klanec, in sicer od začetka ovinka pred železniškim nadvozom do priključka novega nasipa na staro cesto pred Medvodami. Nadalje bo s kockami tlakovan 100 m dolgi kos ceste pred mostom čez Soro v Medvodah, v glavnem zaradi ostrega ovinka, s katerim ta cesta zavija na most. Prav tako bo tlakovan s kockami ves novi umik pri starem medvodskem klanecu, torej klanec od Zdravstvenega doma do gostilne Bohinjec nad klancom. Vsega skupaj bo na tem odseku ceste tlakovanih s kockami nad 1500 metrov ceste, dočim bo ves ostali del ceste imel betonsko površino.

Modernizacija do Medvod do julija

Istočasno kakor z betoniranjem bodo začeli s tlakovanjem za to določenih odsekov in upravičeno je upanje, da bodo ti odseki obloženi s kockami do sredine junija, tako da bo kockasti tlak izdelan še pred začetkom glavne turistične sezone. Prav tako je verjetno, da bo betonski tlak ceste nekako do istega časa zgrajen do Medvod, dočim bo betoni-ranje ostalih delov končano do konca septembra. Podjetje je prepričano, da bo na ta način pravo-časno pred začetkom zime izpeljalo modernizacijo

Dve sodbi na dosmrtno ječo

Zločin v Ogljenščaku pred sodiščem - Žena držala moža okrog vratu, da ga je zel lažje ubil

Marihor, 24. aprila.

Dne 5. februarja t. l. je pretrsel vsi mari-borsko okolico strahovit zločin, ki se je dogodil v Ogljenščaku nad Polskavo. O dogodku smo takrat v »Slovenec« obširno poročali.

Razsekan stavec na cesti

Ko so šli dne 5. februarja ljudje zjutraj po opravih mimo hišice viničarja Karla Mihelaka v Ogljenščaku, so našli nedateč od hiše sredi ceste strahovito razmesarjeno truplo moža, v katerem so s težavo prepoznali viničarja Mihelaka. Na truplu so se poznali sledovi neštetihih strašnih ran, poleg mrtveca pa je ležal debel vinogradniški kol. Kmalu so prišli orožniki, ki so bili o najdbi obveščeni. Ze takoj v začetku preiskave so prišli na dobro sled. Mihelakovi domači so bili sicer videti zelo potrti radi nenadne in grozovite smrti očeta, vendar je izgleдалa ta potrtost nekam narejena. Okoli hiše so se sušile sveže oprane rjuhe in perilo, v hiši pa je bilo vse čisto porabano in pospravljenno. Vse se je zdelo orožnikom nekam sumljivo, najbolj sumljivo pa je bilo to, da na mestu, kjer naj bi bil pokojnik ubit, sploh ni bilo krvavih mlačk, dasi je moral sprito hudih ran strahovito krvaveti. Iz tega so sklepali, da je bil Mihalek ubit drugje in sicer v svoji hiši, truplo pa je bilo potem, ko se je kri v ranah že strdila, vrženo na cesto.

Strašno priznanje

Domači so skrajna vse tajili. Orožniki pa so pri natančnem pregledu sobe našli na stenah izprane sledove krvi, tudi na tleh se je poznala kri, četudi so bila poribana. V slamnjači je bila popolnoma sveža koruznica. Na roki pokojnikove žene Juli-jane se je še poznala krvava kaplja. Žena je de-jala, da jo je okropila kokaš, ki jo je dan poprej zaklala. Na podlagi teh dokazov je bilo tajenje za-man. Kmalu so priznali, najprej hčerka, potem zet in končno žena, da so ubili prejšnjo noč starega Mihelaka, da so truplo čez dan skrivali v kuhinji ter ga naslednjo noč vrgli na cesto in položili po-leg njega kol, da bi vzbudili sum, da je Mihelaka na poti iz hiše nekdo ubil.

Pred sodiščem

Zaradi tega dejanja sta se danes zagovarjala pred velikim senatom marihorskega okrožnega so-dišča pokojnikov zet 27 letni čevljar Drago Kolar in pokojnikova žena, 51 letna Julijana Mihelak. Za razpravo je vladalo ogromno zanimanje ter je bila velika dvorana kazenskega senata nabito polna občinstva. V obtožnici očita državni pravdnik obe-ma, da sta izvršila umor Karla Mihelaka dogovor-no. Hčerka pokojnega, Julijana Kolar ni obtožena. Bila je aretirana zaradi sokrivde, pa je bila v toliko sodne preiskave izpuščena. Po obtožnici je iskati vzrok strašnemu umoru v

ženitvi pokojnikove hčerke z Dragom Kolarjem.

Mihelakovi so živeli kot viničarji v Ogljenščaku mirno in pokojno, v težkem viničarskem delu, ki pa je vse pošteno preživljalo. Karl Mihelak je bil

Blagodejno vplivajo na nežno kožo!

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja — snežno bele barve

ELIDA
mila

celotnega odseka. Zaradi tega je pospeševalo vse zimo vsa potrebna dela in jih pospešuje še sedaj. Zaveda se namreč, da pospešitev teh gradbenih del ni samo v njegovem lastnem interesu, ampak v interesu vse naše javnosti. Upati torej smemo, da bodo dobili prvi modernizirani odsek državne ce-ste na Gorenjsko še letošnjo jesen kljub temu, da je ooficielni termin za dokončanje vseh del na od-seku Št. Vid-Jeperca pogodbeno določen šele na 4. junij 1938. Iz tega sledi, da je podjetje že doslej uspelo nekoliko skrajšati gradbeni čas, ki so ga gradbene oblasti določile v tem obsegu glede na dejstvo, da v takih gradbenih delih pri nas še ni-mamo izkušenj in da morajo biti zaradi tega vsa dela opravljena s posebno previdnostjo in natanč-nostjo.

Prometno vprašanje

Marsikoga bo zanimalo tudi vprašanje, kako bo s prometom na tej cesti v času, ko se bo cesta betonirala. Zahteva javnosti, da se mora promet nemoteno vršiti po cesti tudi za časa gradnje, je umiljava. To velja po možnosti zlasti vsaj za avio-mobilski potniški promet. Kljub temu pa je treba upoštevati, da bodo pri tem nastopale velike tež-koče tako pri gradbenem delu kakor tudi prometu. Podjetje bo skrbelo in se potrudilo, da se bo mogla izrabiti sleherni priložnost za uporabo državne ceste med gradnjo. Vendar moramo računati, da v posameznih primerih in določenih odsekih ceste tega vedno ne bo mogoče izpeljati in se bo zaradi tega promet moral začasno obrniti na stranske ce-este. Pri oceni posameznih stranskih potov, ki so prometu v bližini na razpolago, pa si moramo biti na jasnem, da so razmeroma kratke stranske poti med Št. Vidom in Mednem zaradi svojih ostrih ovinkov, ozkega in slabo vzdrževanega cestišča mnogo manj sposobne za promet, kakor nekoliko daljša banovinska cesta mimo Smlednika odnosno Pirnič. V glavnem bi te stranske poti prišle v po-štev le za vzdrževanje manjšega krajevnega pro-meta med posameznimi naselji ob državni cesti. Za prevzem tranzitnega prometa v smeri proti Kranju in Gorenjski sploh pa bo prišla v poštev le banovinska cesta čez Tacen in Smlednik. Prav za-radi tega je banska uprava že sedaj posvetila kar največjo pažnjo tej banovinski cesti, ki vodi čez Smlednik in sta za ureditev te ceste dobila cestna od-bora v Ljubljani in Kranju posebne prispevke. Tako bo mogoče, da se bo promet takrat, kadar se ne bo mogel poslužiti državne ceste, brez po-sebne škode lahko usmeril po tej cesti.

na cesto ter položili poleg njega kol. Mislili so, da so s tem dovoljno odvrnili sum od sebe. Takoj po umoru so se spravili na čiščenje hiše, poribali in sprali so celo sobo, izmili krvave madeže s sten, ženske pa so oprale okrvavljeno perilo in slamnja-čo ter jo natlačile s svežo slamo, ker je bila prej-šnja vsa prepojena s krvjo. Vse prizadevanje pa je bilo zaman.

Pred sodniki se izgovarjata s silo-branom

Tako, kakor smo dejanje opisali, sta priznala potek zločina oba obtožena orožnikom. Preisko-valnemu sodniku pa sta podala čisto drugačen za-govor. Dejala sta, da je Kolar ravnal v silobranu. Obtoževala sta pokojnega Mihelaka kot skrajno nasilnega in prepirljivega človeka, s katerim se ni dalo živeti. Ko je prišel 3. februarja domov ter je tam prenočeval, je moral Kolar iti ponoči kuhat ženi čaj. Ko je zakuril v štedilniku, se je stari Mi-helak prebudil, začel zeta najprej zmerjati, potem pa je vstal ter navalil nanj s sekirico, ki je bila prislonejena pri štedilniku. Kolarju sta prišli obe ženski na pomoč. Posrečilo se mu je, da je izvil Mihelaku sekirico iz rok ter ga udaril po glavi. Ko se je naslonil na posteljo, ga je še nekajkrat kresnil, da je padel na tla. Nato so vsi trije zbe-žali iz hiše ter se šele proti jutru vrnili nazaj. Našli so starega Mihelaka mrtvega, skrili so ga v vežo, potem pa so ga naslednjo noč vrgli na cesto. Doma pa so vse oprali, da bi zabrisali sledove. Na sličen način zagovarjaja sebe in zeta tudi obtožena Julijana Mihelak. Zet pravi tudi, da je prvotno priznal orožnikom dejanje v opisani obliki zaradi tega, ker je bil zaradi prečitih noči duševno iz-mučen in utrujen ter se ni zavedal, kaj je govoril.

Obsojena na dosmrtno ječo

Današnja razpravo je vodil kot predsednik ve-likega senata dr. Turato, prisedniki so bili Lenart, dr. Tombak, Kolšek in Ažman, obtožbo pa je zastop-al državni pravdnik dr. Hojnik. Razprava je tra-jala od pol 9. do 11. ure. Obtožbenca sta v teku razprave večkrat menjala svoj zagovor, spretnemu izpraševanju predsednika senata pa se je le posre-čilo izvit iz obeh priznanje v polnem obsegu, ka-kor sta ga podala pri prvem zaslišanju orožnikom. Po kratkem posvetovanju je senat razglasil sodbo: Drago Kolar in Julijana Mihalek se obsojata na dosmrtno robijo ter na trajno izgubo častnih pravic. Sodbo sta oba sprejela.

Spomenike, grobnice, kapele, cerkvena dela, obloge v mar-morjih izberete po nizki ceni pri kamnoseško kiparskem podjetju

Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ - LJUBLJANA

Nova razmejitev litijske občine

Na podlagi obč. sklepa in po želji prizadetega ljudstva, ki se je po volivcih izjavilo za priključitev k pol. upr. obč. Litija, je končno stavljen predlog, da se priključi k Litiji celotna k. o. Jablanca, ki je tvorila do leta 1933 že od nekdanj sestavni del litijske občine, pa so to podobčino na famozni seji v kazini proti ljudski volji pritisnili k občini Smart-ni pri Litiji. Ker se mora končno tudi ugoditi 25-letnim željam in zahtevam ljudstva vasi Široka sed, Podbukovje, Cvetez in Lazov, ki spadajo sedaj še pod občino Št. Lambert, pridejo te vasi pod občino Vace, kamor hodijo njih otroci v šolo, kjer imajo svojo župnijo in pokopališče in kjer je tudi njih go-spodarsko težišče. Z odepitvijo teh 4 vasi pa se davčna moč občine Št. Lambert tako zniža, da je nadaljnji obstoj te občine nemogoč. Zato se bo ugo-dilo želji in zahtevi volivcev vasi Leše, Tirna, Ro-više, Goljče, da se priključi k Litiji. Vasi Sava, Mošenik ter vse ostale šentlamberške vasi pa se priključi k pol. upravni občini Zagorje ob Savi, kamor deloma po zemljepisni legi, deloma pa po želji ljudstva spadajo. Povečana občina Litija bo štela okrog 5.500 prebivalcev ter bo lepo zaokro-žena celota, v kateri bo odslej imel glavno besedo kmetski stan, ki je osnova države in rednik vseh drugih stanov.

Elektrifikacija Savinjske doline

Preteklo nedeljo je bil v Gasilskem domu v Oj-strški vasi važen sestanek zaradi elektrifikacije spodnje Savinjske doline, ki ga je vodil okrajni na-čelnik dr. Zobec iz Celja. Sestanka, na katerem je poročal obširno g. inženir Rueh iz Ljubljane, so se udeležili v velikem številu zastopniki kakor tu-di mnogi občani sami iz Braslovč, Polzele, Gomil-skega, Sv. Jurija ob Taboru in Vranskega. Iz vse-ga v poštev prihajajočega okrožja je bil nato iz-voljen poseben odbor, kateremu načeljuje župan občine Sv. Jurij ob Taboru g. Maks Cukala. Stroški za elektrifikacijo tega dela Savinjske doline so predvideni na 1.200.000 Din. V višini te vsote bi se najelo posojilo, za katero bi jamčile občine, ki bi se nato amortiziralo z odplačevanjem obnem s to-kom. Lokalno elektrarno na Vranskem bi banovina odkupila. Želja vseh Savinjanov je, da bi kmalu imeli velensko elektriko, na katero že tako dolgo čakamo, četudi daljnovidi gredo mimo nas na Kranjsko.

— V zastarelih primerih zapeke, zdru-ženih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množi-nah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo odvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 3047/35

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 25. aprila: (4. povelikonočna nedelja). Marko, evangelist; Ernim, mučenec. — Štip ob 16.24. Herschel napoveduje lepo vreme.

Ponedeljek, 26. aprila: Matj božja dobrega sveta. Klet in Marcelljan, mučenca.

Osebnosti

— Ispit za pooblaščenega inženjerja je pri ministrstvu za elektrotehniko opravil g. inž. Hugon Hofbauer iz Murske Sobotice. Cestitamo!

— Iz sodnopisarske službe. Pred komisijo apelacijskega sodišča v Ljubljani je včeraj opravil zemljiškoknjižni izpit Fran Hötal, zvanilenik pri okrajnem sodišču v Mariboru, s pravi dobri uspehom.

Kamgarn

Za promenado in šport! Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Vas postreže najbolje!

LJUBLJANA
Mestni trg 22

— Banu g. dr. Marku Natlačenu za god. Gospod ban dr. Marko Natlačen obhaja v nedeljo 25. t. m. svoj god in so radi tega v soboto dopoldne g. podban in šefi banov. uradov skupno voščili gospodu banu vse najboljše h godu. Gospod podban dr. Majcen je v prisrčnih besedah izrazil gospodu banu v imenu vseh navzočih in tudi vseh nenavzočnih uradnikov dravske banovine iskrene čestitke h godu, želeč mu obilo sreče in blagoslova na njegovem težkem in odgovornem mestu in še več uspehov pri poštenem delu za dobrobit naše skupnosti. — Gospod ban se je za lepe čestitke ginja zahvalil in poudaril, da bo skupno delo za dobrobit spoštosti imelo najlepše sadove le pri složenem sodelovanju vseh uradništva in da upa, da bo Bog blagoslovil ta skupna stremjenja s čim lepšim uspehom. Čestitkam uradništva se pridružuje tudi mi in vsa Slovenija, ki brez dvoma od srca želi svojemu ljudskemu banu za njegov god obilo veselja in sreče.

— Ljudska in ne narodna šola. Ban dr. Natlačen je izdal odredbo, s katero določa, da se sme za osnovno šolo v bodoče uporabljati le izraz »ljudska šola«, ker sta srbski pojem »narodna šola« in pa slovenski »ljudska šola« istovetna, slovenska beseda »narodna« pa odgovarja srbski besedi »nacionalna«. Izraz »narodna šola« čisto vzbuja v slovenski javnosti upravičeno kritiko in nejevoljo. Napisi, štampiljka, tiskovine z izrazom »narodna šola« pa smejo ostati, dokler se ne izrabijo, obnoviti pa se morajo v novem besedilu.

— ↑ Zupnik Janko Mevčel, čigar življenjepis smo objavili včeraj, je služboval kot kaplan v Selcih nad Škofjo Loko 4 mesece. Nato je bil dve leti in pol župni upravitelj pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko, dokler ni bil leta 1929 na to župnijo umesčen kot župnik. V septembru 1935 pa je prišel kot župnik na Krko.

Rogaška Slatina

— Kongres Kristus Kralja v Poznanju je povzročil zanimanje vseh katoličanov v Evropi. Po dosedanjih pripravah sodeč bo brezdvoma to največja katoliška evropska prireditel v tekočem letu, obenem pa najboljši odgovor boljševiški Kominterni. Pri tej veličastni manifestaciji božjega kraljestva na zemlji ne sme manjkati tudi zastopnikov slovenskega naroda. Lepa prilika se nudi, da Slovenci v večjem številu obiščejo poljsko državo ravno za to priliko. Ogledali si bodo zgodovinsko mesto Vavel, svetovno znamenit rudnik Veličko, največje slovansko božjo pot Čenstohove, poleg Poznanja, kjer se bodo mudili v glavnih kongresnih dneh t. j. 27., 28. in 29. junija obiščejo tudi Gnjezno in glavno mesto poljske države Varšavo. Potovanje traja od 25. junija do 1. julija. Vse podrobne informacije se dobe pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

— Občni zbor časnikarjev v Rogaški Slatini. Danes je v Rogaški Slatini redni letni občni zbor Jugoslovanskega novinarskega združenja, sekcije Ljubljana. Dnevni red bo poleg običajnih poročil vseboval tudi zanimivo poročilo zadruga »Novinarski dom«, ker je znano, da nameravajo slovenski časnikarji v kratkem zidati v Ljubljani svoj lasten dom.

Hubertus milo, res domače, slovensko milo!

— Vozni red »Ekspres« izide letos okrog 10. maja, na kar opozarjamo vse odjemalce. Ker se ne bo prodajal več pri postajnih potniških blagajnah, ampak samo po knjigarnah in trafikah v vseh krajih, prosimo vse knjigarne in trafike, ki do sedaj še niso prodajale voznega reda »Ekspres«, da ga naročijo pri Administraciji voznega reda »Ekspres« v Ljubljani, pošti predal 356, nakar jim ga takoj dostavimo v komisijo z običajnim knjigotrajnim posustom.

— Za binkošti dne 16. maja izlet v Potojnsko jama s posebnimi vlaki, kateri bodo vozili iz Ljubljane, Jesenice in Maribora. Ker je cena tako nizka je omogočeno vsakomur, da si ogleda lepoto Potojnske jame. Cena vožnje z vstopnino v jama in z kolektivnim potnim listom znaša iz Ljubljane Din 79.50 iz Maribora Din 131 in iz Jesenice Din 101. Za izletnike kateri bodo iz Domžal in Kamnika je preskrbljeno za zvezo in zvečer ob povratku vlaka iz Potojnske jame bodo vozili avtobusi v Domžale in Kamnik. Prijave sprejema Putnik, Ljubljana in Maribor, ter izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana.

— 90-letnica Hapag-a. Dne 27. maja letos poteka 90 let, odkar je par hamburških trgovcev pod vodstvom brodnika Avg. Boltena v letu 1847 poklical v življenje akcijsko družbo za tovorno vožnjo med Hamburgom in Ameriko. Začeli so z osnovno glavnic 450.000 Mark. Prva, za tedanje razmere komfortno opremljena jadrnica »Deutschland« s ca. 700 tonami je nastopila svojo pot 15. oktobra 1848. Podjetje se je polagoma razvijalo v

ozihih mejah. Leta 1856 je poslalo v svet prva dva parnika in v naslednjih par letih so bile izmenjane vse jadrnice. Najlepši razvoj Hamburg-Amerika — linije se je pa pričel v osemdesetih letih, višek pa so dosegli v letu 1914 ko so imeli nad 180 mil. akcijske glavnice, 439 ladij s 1.360.360 reg. tonami in še 19 parnikov v ladjedelnicah. Zaposlenega osebja je imela družba tedaj 25.000 in še 5000 agentov po Evropi in Ameriki. Svetovna vojna je zadala podjetju hud udarec in namah prekinila vse njegovo udejstvovanje. Po vojni se je pa zelo zopet razvijati in danes ob 90-letnici razpolaga z okroglo 100 parniki in nad 700.000 reg. tonami.

— Marijanišče v Veržetu praznuje v nedeljo 2. maja z vso slovesnostjo god svoje zavetnice Marije matere dobrega srca. Na predvečer spovedovanje, govor in blagoslov. V nedeljo jutraj ob 5 prva sv. maša pred Najsvetjšim z govorom. Slede tihe sv. maše kot ponavadi. Ob pol 10 govor, nato slovesna sv. maša pri Lurški votlini. Popoldne ob 2 ravnotam govor, slovesne litanije M. B. in blagoslov. Marijaniški in Martiniški salezijanski gojenci obhajajo ta dan svoj mali evharistični kongres, katerega zaključijo popoldne ob 3 z javno evharistično akademijo v gledališki dvorani. Marijani častilci in evharistični prijatelji vlijudno vabljeni na ta naš dvojni praznik!

— Razpis za kip Karadžorža v Narodni skupščini. Z odlokom predsedništva Narodne skupščine št. 1/1886 z dne 19. marca 1937 je razpisan natečaj za kip Karadžorža v vestibulu Narodne skupščine v Beogradu. Za natečaj veljajo vsi pogoji, ki so bili razpisani pod št. 1/2743 z dne 19. junija 1936 inobjavljeni v »Službenih novinah« št. 142 in 143 iz leta 1936. Žirija ostane ista kakor pri prejšnjih konkurzih. Skrajni rok za doposljanje ekic je 1. junij 1937.

Priloga »Teden v slikah« se pošilja le onim naročnikom, ki so je posebej naročili. Stane na mesec 2 Din. Novim naročnikom postrežemo lahko še s vsemi izšili štivilkami. Toliko vnovič v pojasnilo onim naročnikom, ki bi je radi še naročili. Priloga se najenostavneje plačuje obenem s naročnino za list.

— Grčarice. Javnosti sporočamo, da dne 9. junija t. l. na G. I. žuti ne bo samo obisk prevzisenega gospoda škofa, ampak se bo tam deliti tudi zakrament sv. birne. Župni urad Grčarice.

— Vlom v župnišče. V noči od pretekle srede na četrtak je bilo vlomljeno v župnišče v Mavčičah. Vlomilec je prišel v notranjost skozi okno, iz katerega je iztrgal omrežje. Najprej se je ogledal v jedlini shrambi, kjer se je obložil s švinjskim mesom in mastjo. Tudi klobase so mu prav prišle. V kleti je iskal pišče, pa je ni bilo. Nato je preiskal vse sobe in odpiral predale, če bi našel kaj denarja ali dragocenosti. Ukradel je samokres in municijo, srebrno verižico in posteljno perilo. Odnesel je tudi cerkevno skrinjico z zadnji čas nabranim denarjem. Popoldne je neka ženska našla prazno skrinjico, kuhališni in velik cepin. Sobam, kjer sta spala župnik in njegova sestra, se urnovič ni približal. Vse kaže, da so mu bile razmere v župnišču prav dobro poznane.

— Prepovedan tisk. »Službene novine« št. 91 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 319 tiskopisa »Hrvatski dnevnik« dalje št. 15 tednika »Trgovski vjesnik«, ki se tiskata v Zagrebu in letakov z naslovom »Hrvatskim študentima i javnosti« in »Rezolucija«.

Dobrna pri Celju

»a srčne, živčne in zenske bolezni in vse one, ki so politika potrebni«
Akroteterna 37° C, naravne oglikovo-kisla kopei, izborni zdravilni učinki pri boleznih srca, živcev, ženskih boleznih, boleznih ledvic, mehurja, oslablosti, kroničnih zločinah in črevesnih katarjih. — Krassen park, divna okolica. — Od 16. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 10 dnevno pavšalno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1100.— do Din 1650.— (autobus Celje—Dobrna in nazaj), soba, hrana, kopei, zdravnik in takse). Zahtevajte prospekte.

— Občni zbor »Union« hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani bo v torek dne 4. maja 1937 ob 17 v srebrni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Udeleženci morajo položiti delnice vsaj do 28. t. m. v pisarni hotela Union.

— Otroci v šolski dobi. Nova knjiga izpod peresa otroškega zdravnika dr. B. Dragaša je izšla. Vsebuje 230 strani, obravnava v lahkih in dostopnih besedah razvoj, zdravstvo, vzgojo in nego otrok do 15. leta. — Poglavlje o spolnih vprašanjih je obdelano obširno in zelo previdno. — Velevažna knjiga se dobiva v vseh knjigarnah.

— Po tovarniških cenah prodamo manufakturne ostanke: kamgarn, fresco in športne stofe, ženske volnene, svite etc. Prilika za birmance! »Textilios«, Ljubljana, Miklošičeva 17.

— Redni občni zbor zveze za tujski promet v Sloveniji v Ljubljani. se preloži radi tehničnih zaprek na dan 11. maja 1937 ob 10. dopoldne. Občni zbor bo v sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Zahvala

Ker se ne morem osebno zahvaliti vsem prijateljem in znancem, ki so se me spomnili ob moji sedemdesetletnici, kličem ob tej priliki: Najpriširnejša zahvala! Bog Vas živi!

Goriče, dne 21. aprila 1937.

Alojzij Železný,
župnik.

— Radi pospešenega valjanja cestišča za modernizacijo delnice št. Vid-Jeperca bo od torka dne 27. aprila t. l. ob 6 do nadaljnjega obveljala zaprt odsek drž. ceste št. 2 od odcepa občinske ceste na Gundje v St. Vidu do križišča z banovinsko cesto št. 121 proti Škofji Loki na Jeperci za ves promet s potniškimi in tovornimi avtomobili ter konjsko vprego. Za lokalni promet z avtomobili in Mednem se lahko uporablja vsopredna občinska cesta. V slučajih neizogibne potrebe se bodo izdajale posebne dopustnice pri XII. sekcije za gradnjo drž. ceste Ljubljana—Kranj.

— Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg) je cene nekaterim svojim knjigam izredno znižala, na kar posebej opozarjamo ljudske knjižnice po deželi. Posebej priporočamo: dr. J. Debevec: V zori in boji, Fr. Jaklič: Ljudske povesti, Fr. Stele: Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih, M. Bajuk: Slovenske narodne pesmi. Nizke cene veljajo tudi za nekatere mladinske knjige in prevode iz svetovne književnosti.

— Zbirka predavanj socialnega tečaja za žene in dekleta. I. del je izšla. Obsega 12 predavanj in stane Din 10. Vse tečajnice naj pridejo iekot v pisarno Kolodvorskega misijona, Masarykova c. 12.

Tudi društvom in posameznikom, ki se za to zanimajo je knjiga na razpolago istotam. Ker je številno naklade omejeno, naj se vsi, ki se za ta predavanja zanimajo čimprej odzovejo in jih pridejo iekot.

— Huda nesreča na Verdu. V Lenartičevi opokarni na Verdu pri Vrhniki se je včeraj popoldne pripetila huda nesreča. Pod vagonček je padel 17-letni delavec Ivan Lampe iz Zaplane, ki mu je kolo vagončka strlo desno nogo v stopalu. Prvo pomoč je ranjencu nudil vrhniški zdravnik dr. Klepec, ki je dal poklicati reševalni avto iz Ljubljane. Lampe je bil prepeljan v ljubljansko splošno bolnišnico.

— Za 4 dnevni avtoizlet Gorica—Sveta gora—Trst 6. in 9. maja je treba vse obveznosti izpolniti do 28. t. m. opoldne. Pojasnila pri upravi »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Dijaki-rekruti se opozarjajo na razpis ministrstva vojske in mornarice, glasom katerega morajo urediti vse privatne posle glede polaganja izpitov na univerzah itd. še pred nastopom kadrovske službe, ker se jim v času službovanja v rez. ofic. šoli v te namene sploh ne bodo dovoljevali dopusti. Rekruti-dijaki imajo za čas njihovega službovanja v kadru vsega le 20 dni dopusta, in sicer v času večjih praznikov. Do drugih dopustov nimajo pravice.

Katoliški fantje in moške!

Fantovski odseki prosvetnih društev ljubljanskega okrožja Vas vabijo na fantovski tabor, ki bo v nedeljo 2. maja na Šmarni gori. V priljubljeni cerkvi bo ob 9. uri dopoldne sv. maša in kratka pridiga. Po maši, ki jo bo opravil šentviški g. dekan Valentin Zabret bo pred cerkvijo javno zborovanje. Govorila bosta priznana govornika g. Erjavec Franc, referent v prosvetnem ministrstvu in g. Križman Andrej, jeseniški kaplan.

Ta okrožni tabor mora biti priprava naših vrst za nadaljnje nastope in pravična stremjenja slovenske katoliške mladine.

Zato katoliški fantje in moške, udeležite se tabora na Šmarni gor!

Javni nastop

V okviru tabora fantovskih odsekov ljubljanskega okrožja, bo v nedeljo, 2. maja ob pol 4. popoldne pod Šmarno goro na Brodu poleg taceenskega mostu, javni teledavno-sportni nastop z naslednjim sporedom: 1. Gimnastične vaje (člani), 2. Premeti in skoki (mladci), 3. Proste vaje (naraščaj), 4. Odvodna teledavba (člani), 5. Gimnastične vaje (mladci), 6. Nastop smučarjev (člani), 7. Igre (naraščaj), 8. Skupinske vaje (člani), 9. Drogi, krogi (vzorna vrsta), 10. Šteta mladcev 10x50 m. Četrto ure pred nastopom bo gozdni tek članov na 3000 m za okrožno prvenstvo.

Ker bodo cene vstopnic nizke, upamo, da si bodo naši prijatelji ogledali prvi letošnji nastop katoliških fantov na prostem. Pri prireditvi bo sodelovala godba »Sloga« iz Ljubljane.

SONČNO VREME — Abbazia!

HOTEL QUISISANA
HOTEL EDEN

Prvovrstna — Moderna
Centralna lega — Velik park

ZAHTEVAJTE TAKOJ PROSPEKTE!

— Putnik prireja dvodnevne izlete od 1. do 2. maja z avtobusom: V Benetke: cena za vožnjo, prehrano, prenočišče ter potni list Din 395. V Trst: cena za vožnjo in potni list Din 145. Informacije pri biletarnicah Putnik.

— Zvoni, zvoni, zvoni — veliki zvon na Trsatu in morje adrijsko buči: Vsa Slovenija se pripravljala na najlepše majniško potovanje, na romanje k Mariji na Trsat (s posebnimi vlaki iz Ljubljane, Jesenice in Maribora) združeno s prijetnim izletom na prekrasni otok rab (ne na Krk, kakor prejšnja leta) nad 5 ur vožnje po morju v eno smer. Vodstvo samo še čaka iz Belgrada na obljubljeni najnižji ceno. Pišite še danes dopisnico na naslov: uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 17, da vam pošlje brezplačno podrobno pojasnila, v nekaj dneh pa vas že lahko iznenadi s prijetno novico.

— Ogromna dediščina. Ze večkrat je časopisje pisalo o ogromni dediščini, za katero se pulijo razni Pinterji v Jugoslaviji, češkoslovaški, Madžarski in Ameriški. Lani je v Ameriki umrl neki Jeronim Pinter, doma iz Baje v Madžarski, star 86 let, ter je zapustil 70 milijonov dolarjev. Dva njegova sorodnika živita v Osijeku, nekaj v bližnjih vaseh. Ti so dobili sedaj obvestilo, naj pošljejo svoje dokumente, da ameriške oblasti ugotove, če imajo pravico na dediščino in na kolikšni del.

— Pokojninsko zavarovanje za vse zasebne nameščenice. V Split so se vrnili zastopniki Pokojninskega zavarovanja iz Dalmacije, ki so bili v Ljubljani na seji uprave Pokojninskega zavoda. Na tej seji so med drugim sklenili, da se v Splitu sežida še ena stanovanjska hiša PZ za znecek 2 milijona Din. Ta hiša bo imela 12 stanovanj in štiri velike trgovske lokale. Uprava Pokojninskega zavoda je obravnavala tudi prošnjo splitskega sodišča za posojilo 6 milijonov Din. Uprava PZ je načelno pristala na to posojilo, s katerim bo splitsko sodišče zgradilo sodno palačo ter bo v ta namen uporabilo že obstoječi fond v znesku 9 milijonov dinarjev. Toda PZ zahteva za to posojilo garancije države, anuilete pa naj se vnesejo v prihodnji finančni zakon. Na tej seji so obravnavali tudi vprašanje uredbe o starostnem zavarovanju delavcev. Uredba je v nekaterih točkah nejasna, ker določa tudi zavarovanje trgovskih nameščenicev, uprava pa je sklenila zahtevati od ministrstva, da naj bodo izključeni trgovski pomočniki iz te uredbe, ker bodo tako in tako zavarovani, čim se bo pokojninsko zavarovanje razlegnilo na vse zasebne nameščenice, kar se bo zgodilo januarja 1938.

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko. ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozo, sebnim kislinam in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno večnost.

— Na smrt obsojeni se skušal obesiti. Nedavno je okrožno sodišče na Sušaku obsodilo na smrt nekega Juraja Kezeleta, ker je v Delnicah zarezal roparski umor nad delavcem Besednjakom. Kezele se je skušal te dni v zaporu obesiti, toda njegovo namero so hitro opazili ter mu samomor preprečili.

— Železniška konferenca v Sarajevu. Pri železniški direkciji v Sarajevu je bila te dni tridnevna mednarodna konferenca načelnikov kontrol železniških dohodkov iz Jugoslavije, Češkoslovaške, Srbije, Avstrije, Rumunije, Poljske, Italije, Bolgarije in Madžarske. Konferenci je predsedoval finančni direktor češkoslovaških železnice Julij Sabl, v imenu Jugoslavije pa ji je prisostvoval na čelnik kontrol dohodkov dr. Srečko Majzee.

— Minimalne mezde v savski banovini. Ban savske banovine dr. Ružič je izdal naredbo o

Misijski teden v Grobljah

Prireditve misijonskega tedna v Grobljah od 13. do 20. junija 1937 se delijo v dva dela: Skozi ves teden bo odprta velika misijonska razstava, ki bo nazorno kazala misijonsko delo sv. Cerkve v Afriki, Indiji in na Kitajskem. Pri razstavi bodo sodelovali tudi oo. jezuiti s svojimi krasnimi indijskimi zbirkami. Posebna dvorana bo posvečena misijonskemu tisku in slovenskim misijonarjem. V posebni sobi bodo razstavljeni spomini na Barago. Vsa obiskovalca bo imel tudi priliko ogledati si originalen misijonski film, posnet v Afriki. Med tednom bo tudi več skioptičnih predavanj. Še bolj važen in privlačen za najširše množice pa bo Misijonski kongres, kot zaključek misijonskega tedna v nedeljo, 20. junija. To bo dan, ko bo slovensko ljudstvo izpričalo svoje misijonsko navdušenje in trdno voljo za naprej storiti še več za razširjenje Kristusovega kraljestva po vsem svetu. Ob 9 bo sprejem prevz. gg. škofov, posebno prevz. g. nadškofa dr. A. B. Jegliča, posebnega prijatelja misijonstva, ki pride prvič po dolgih letih v kamniški okraj. On bo imel tudi ob 10. ev. mašo na prostem. Govoril bo eden izmed navzočih škofov. Po ev. maši bo slavnostno misijonsko zborovanje, pri katerem bo govorilo več odličnih govornikov. Popoldne bo koncert, nato pete litanije in za zaključek primerna slavnostna igra na prostem.

Tak je v glavnem spored misijonskega tedna. Podrobnosti bomo še sporočili. Te dni smo poslali vsem župnijam velike lepake v dveh barvah. Če ga še kako društvo posebej želi, naj se javi. Misijonski teden je povsed našel ugoden odmev. Znamenje, da je bila taka misijonska prireditel že dolgo želja slovenskega ljudstva.

Pripravljalni odbor.

Uvedbi minimalnih mezd. V mestih nad 5000 prebivalcev znaša meza najmanj 2 Din na uro za delavca starega nad 18 let, v mestih pod 5000 prebivalcev pa 1.80 Din za uro. Mezde za mladoletne delavce so nekoliko nižje.

— Zeno vrge! v Savo. V Beogradu so oblasti aretirale ladjarja Gjura Ciglarica, ki ga je nekdo videl, kako je vrge! svojo ženo z ladje — vlačila — v Savo. Ciglaric se je s svojo ženo na ladji tepel, nato pa jo je pahnul v Savo. Priča je hotela pomagati nesrečni ženi, toda bil je že mrak in ji ni bilo več pomoči ter je nesrečnica utonila. Oblasti so našle na ladji krvavo sekiro ter zato domnevajo, da je nasilnež svojo ženo najprej udaril s sekiro, nato pa jo pahnul v vodo.

— Samo v drogerijah vrši oblastvena komisija z zdravnikom na čelu pregled vseh kozmetičnih preparatov. Drogerist je kaznovan, ako bi našli pri njem nezanesljivo ali škodljivo sredstvo.

— Posetite manufakturno trgovino Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10, ki Vas postreže najbolje.

— Draginja narašča! Kljub temu, da so vsi tovarnarji podražili svoje izdelke za 10 do 25%, prodaja Stermecki — Celje, sedanjo zalogo po starih cenah. Pridite kupit, oziroma naročite hitro, da ne zamudite te ugodne prilike.

— Ze davno je znano, da so usta in grlo najbolj izpostavljena infekcijam in da sta vhodna vrata raznim boleznim. Zato je važna redna nega ust in grla. Izpirajte ustno in vratno duplino redno vsako jutro in večer, po možnosti po vsaki jedi z Odolom L83. Vzemite na pol kozarca vode 3 do 5 kapljic Odola L83. Pri nevarnosti hripe v začetku za infekcijo sapnika — lahko to količino podvojite.

— Režiserji, igralci! Te dni je izšla v Celju nova strokovna knjiga »Igrski vodja«. Podobne knjige o igrekem vodstvu še nimamo. Prvi del knjige: Ideologija igrskega vodstva, obdeluje vprašanja o osebnosti in sposobnosti pravega režiserja z idejnega stališča. Predvsem važna in dobro obdelana so poglavja: Vzgoja igrskega vodstva, metoda dela ter igralci in gledalci. Drugi del, praktično vodstvo, ki obsega 70 strani obravnava po vrsti: Pripravo igrskega vodje, kulturo besede in stila, izbiranje igralcev in igrskih pomočnikov. Nato je na 20 straneh govora o novem načinu režije, o tkz. koncentracijski metodi. Poglavlje o individualnem igrskem vodstvu je povsem nekaj novega za naše režiserje. Zunanja režija (igrski potek, organizacija, obleka, oder, šminka, nastop) obsega v knjigi zopet 20 strani. Režiserji in igralci, ki se hočejo poglobiti v režijo igranju, bodo z užitkom brali to knjigo, ki temelji na izkušnjah avtorjev. Mnogo jih je že knjigo naročilo. Ker je knjige samo 500 izvodov, pohitite z naročilom. Cena je nizka. »Igrski vodja« se naroča pri avtorju: Petančič Davorin, kaplan, Vojnik.

— Povečana in ilustrirana številka družinskega lista »Žike« je pravkar izšla z naslednjo vsebino: Miran Jare: Kile; Anton Ingolič: Marta; Marcello Legrand Maillard: Izlet; Gabriella Preissova—I. Podgornik: Pridite k nam, ko bo pomlad...; Mark Twain: Kako sem urejal kmetijski list; Rafael Bačar: Vitamin D; B. Rihteršič: Boljši gospod: M. Zaščenko—A. Debeljak: Pozabljena krilatka: Kotiček, ki zanima vsako ženo; Uganke in Zdravniška posvetovanja. Posebno obširen pa je priljubljeni »Gospodinski kotiček«. — Revijo »Žiko« prejema brezplačno vsak prijatelj in ljubitelj Žike.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Majniški kraljci. Sedem Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle, zložil Franc Bricelj, organist v St. Vidu nad Ljubljano. Samozaložba. Cena partituri 16 Din. — Prijetna in ljubka šmarnična pobožnost je pred durni, ko se bomo zopet zbirali okrog majniških ortarjev in častili z otroško ljubeznijo majniško Gospo. Vse se trudi in tekmuje kako bi najlepše okrasil šmarnične ortarje, kipe, slike itd. Pesniki, pisatelji, kiparji, vsak stremi, kako bo Marijine častilce še posebno navdušili za majniško Marijino pobožnost; kaj šele cerkveni pevci, skladatelji in pevovodje! — Tako bodo sigurno tudi pričujoča, lepe in posrečene Briceljeve pesmi pripomogle k češčenju božje Matere, v šmarničnem majniku. So v resniel lep izraz srčne okrutnosti, pester in dehteč venček brez bobnote in nepotrebne disonančne navlake in prisiljenega naklita. Pesmi so vseskozi zelo pevne, zložene v melodijoznem in cerkvenem slogu. Številka 2 nas nekoliko spominja na prelepo Premrlovo šmarnično pesem, ki je zložena na isto besedilo, kakor Briceljeva. Vrnili so se pa na malenkostni pogreški. V številki prvi v 3. vrsti v 1. taktu je še 1/4, takt označen je pa že 3/4. V številki 4. v 3. vrsti v 2. taktu mora biti 1/4, pavza oziroma naj imajo polovinske piko. V številki 7. v tretji vrsti v 2. taktu mora biti označen 1/4 takt. Vse te napake bo vsak organist takoj zazpal in popravil. Pesmi bodo brezdvomno našle pot na vsak slovenski cerkveni kor, ker ne delajo ne organistu ne pevcem nobenih težkoč, vernikom bodo pa vnevale dušo in srca za češčenje majniške Kraljice. Pesmi najlepše pripravljamo. Škoda, da niso izšli še posamezni glasovi. Zbirka se dobi tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Nadžkoj dr. Ujčič med belgrajskimi Slovenci

Belgrad, 20. aprila. Prosvedno društvo je priredilo v veliki dvorani Ruskega doma slavnostno akademijo na čast novemu belgrajskemu nadškofu magr. dr. Josipu Ujčiču. Prostrano dvorano je občinstvo napolnilo do zadnjega kotička. Vsa slovenska družina je bila zbrana. Od ministrov in visokih državnih uradnikov do siromašnih delavcev in deklet. Vse je prihitelo pozdravit svojega novega duhovnega nadpastirja. Slavnostno akademijo so počastili o svojim obiskom g. minister dr. Krek z gospo, minister za telesno vzgojo naroda g. dr. Rogič, adjutant Nj. Vel. kralja konjeniški polkovnik g. Kokalj z gospo, sanitetni brigadni general g. dr. Kobal z gospo, senator g. F. Smodej, generalni inspektor notranjega ministrstva g. dr. F. Goršič, predsednik uprave za zaščito industrijske svojine g. dr. Šuman z gospo, načelnik drž. statistike v notranjem ministrstvu g. dr. R. Andrejka z gospo, načelnik katoliškega oddelka v pravosodnem ministrstvu g. dr. Čirič, načelnik oddelka za javno varnost v notranjem ministrstvu g. Kerševan z gospo, ravnatelj dvorskih lovišč g. inž. C. Dimnik z gospo, konzultorji belgrajske nadškofije gg. Vlašič, dr. Juretič, dr. Petlić, vsi župniki belgrajskih katoliških župnij, nadalje g. superior A. Pohar, g. od-

sem iz ožje domovine novega belgrajskega nadškofa), Devovo »Pojdam u Rute« in Fleišmanovo »Triglave«.

Nastop moškega in mešanega zbora Prosvednega društva, ki sta se pod dobrim vodstvom g. prof. Ulage že močno uveljavila v naši prestolnici, je žel dolgočasno odobravanje in ploskanje. — Objektivi glasbeni kritiki se o zboru zelo laskavo izražajo ter hvalijo njegov glasovni material in že veliko izvežbanost.

Nadvse ljubka je bila naslednja točka akademije. Na oder je krepko in samozavestno prikorakal Grampovčanov Jurček, v slovenski narodni noši s koškom, polnim rdečih nageljnov na hrbtu. Prevziščenega g. dr. Ujčiča je pozdravil s priščno deklamacijo ter je nato prišel v dvorano, krepko stopil pred nadškofa in mu izročil košek sveteljem, ki ga je poklonilo svojemu nadpastirju Prosvedno društvo v imenu svojega članstva. Nastop korajžnega fantiča in prizor, ko je izročal sveteljem prevzišnemu v dvorani, je bil tako lep, da je nekaterim izvalil solze v oči ter občinstvo ni štedilo z odobravanjem ter je stalno vzklikalo novemu nadškofu, ki je deklamatorja poljubil in toplo pobožal po licu in ga vprašal, če že hodi v šolo, kako se uči in če ima redno veronauk. Na

Nadžkoj dr. Ujčič na slavnostni akademiji. Vojaška godba igra državno himno. V prvi vrsti stoje od desne strani proti levi: Minister dr. Rogič, nadškof dr. Ujčič, gospa dr. Krekova, minister dr. Krek, senator Smodej, župnik dr. Petlić, gospa in gospod Šuman.

vetnik dr. V. Zorc kot zastopnik društva Slovencev v Belgradu, celokupno članstvo Prosvednega društva in mnogo članic Slovske družine ter deklariše Marijine družbe. Častno so bile na akademiji zastopane tudi slovenske šolske sestre iz Belgrada na čelu ss. Marielste Kette ter Renata Seničar, in hrvaške sestre Sv. Vinka iz Krunske ulice.

Ko je bila slovenska družina že polnoštevilo zbrana, se je pripeljal v spremstvu predsednika Prosvednega društva g. dr. Ivana Bizjaka priljubljeni nadpastir. V salonu Ruskega doma so ga pozdravili civilni in vojaški dostojanstveniki, nato pa je društveni predsednik odpeljal g. nadškofa v slavnostno dvorano, kjer so ga pozdravili belgrajski Slovenci s priščinim in toplim ploskanjem ter vzklikanjem. Po večminutnem ploskanju in vzklikih: (Živijo nadškof Ujčič!) je vojaška godba odigrala Smetanovo ouverturo »Vltava«, za tem je stopil na oder predsednik Prosvednega društva dr. Bizjak ter je novega belgrajskega nadškofa pozdravil s toplimi in izbranimi besedami. Med drugim je ugovoril, da je naš pozdrav izraz veselja in da novega belgrajskega nadškofa pozdravljamo s posebnim navdušenjem, zlasti mi Slovenci, ki smo ponosni, da je ravno njega doletela naloga

vsa vprašanja je fantek korajžno odgovarjal, kar je posebno ugajalo številni šolski mladini.

Po krajšem odmoru je dramatski odsek Prosvednega društva v režiji gosp. Milana Puca vpriporil Felitovo »Animo«, duhovno igro v dveh slikah. Animo, blago dekle, je z vsem občutjem in njenim doumetjem podala gdč. Ivana Tomšič, Kristofa, njenega propalega brata pa gosp. Milan Puc. Oba glavna igralca v tej globoki in pretehtljivi duhovni igri sta podala svoji vlogi tako dovršeno, da je občinstvo z napeto pozornostjo sledilo sleherni sliki na odru.

Končno je povzel besedo prevzišeni nadpastir gosp. dr. Josip Ujčič ter je viharno pozdravljen nagovoril belgrajske Slovence s temile besedami: »Čenjene dame in gospodje! V začetku zimskega semestra nisem niti slutil, da bom v začetku letnega semestra že v Belgradu med vami, kjer sem doživel danes tako tople sprejeme. Moje prve besede so besede hvaležnosti predsedniku in vam vsem navzočim, ki ste me tako lepo pozdravili in počastili. Ta počastitev naj ne velja meni, ampak s tem ste vi počastili škofa in njegovo visoko zvanje. Že predsednik je omenil, kakšna je služba škofa. Škof je vaš cerkveni poglavar, ki vam oznanja besedo miru, besedo ljubezni. Ne prinašam vam srebra, ne zlata, ker tega nimam. Prinašam vam pa svoje srce, ki gori ljubezni do vas. Visoka je sicer moja služba, ali je težka, ki jo bom mogel vršiti le s pomočjo od zgoraj. Pri tem se pa zanašam posebno na vas Slovence in Vašo pomoč. Slovenci so veren narod. Če pogledamo Slovenijo, ki je pravi park Jugoslavije, vidimo polno simbolov globoke vere. Saj vidimo skoro na vsakem gričku lično cerkvico. Dobro poznam slovensko ljudstvo, ki sem ga tako vzljubil. Slovenijo in njeno glavno mesto Ljubljano bom ohranil vedno v najlepšem spominu in sem prepričan, da sem tudi med vami, dragi moji Slovenci, našel najboljše prijatelje. Iz srca sem vam hvaležen za tako lep, priščen sprejem! Prosim vas, da bi me podpirali pri mojem delu in zlasti, da bi živeli s Cerkvijo, kajti, kdor je zvest Cerkvi je zvest tudi kralju in domovini.«

Tople, priščne besede, ki jih je spregovoril novi belgrajski nadškof svojim vernim Slovincem, so izzvale v dvorani vihar odobravanja in navdušenja. Vse je občutilo, da je prišel med nje pravi duhovni oče, ki docela razume njihove težnje in hoče biti skrajno pravičen vsem in storiti vse, da bi se med njimi versko in kulturno življenje samo še poglobilo. Zato so se pa tudi tako vdano zatekli k njemu, ker že čutili vso njegovo ljubezen in so videli že prve dni, da je prinesel med nje mir in da je prišel med nje s srcem, ki bo odprto za vse. Belgrajski Slovenci so pa tudi že sedaj pokazali, da mu bodo vedno globoko vdani in ga bodo z vsemi močmi podpirali v njegovi težki službi, ki mu jo je podelila božja Previdnost.

Nadvse uspelo akademijo, ki je znova pokazala vso življenjsko silo tukajšnjega Prosvednega društva, je zaključila vojaška godba s papeško himno.

Novo mesto

Odstranitev javnih vodovodnih iztokov. Mestna občina bo odstranila po mestu in okolici vse javne vodovodne iztoke, katere bo posebna vodovodna komisija spoznala za nepotrebne.

Novi park dobiva počasi lepše lice. Na veliki arednji gredi se je razcvetela množica tulipanov. Delavci so zasadili po parku naokrog večje število brez, smrek, gabrov in rožnega grmičja. Visoke smreke ob poštnem poslopju so posekali. Tudi nasad pred pošto so preuredili in zvezali s parkom. Cesto proti pošti pa so za dober meter razširili. Sedaj čaka ureditve še cestišče od okrajnega glavarstva do Maloviča.

Strogo je prepovedano plakatiranje po električnih drogovi in kostanjih. Plakatiranje je dovoljeno le po plakatnih deskah in pa po vogalih onih hiš, katerih lastniki to dopuste.

VIM

čisti vse

tudi
KOVINE!

Malo Vima na mokro krpo — za aluminij se vzame suho — in jedilni pribor in lonci bodo bleščeče čisti!

Za pet tihih minut

(Nedejsko berilo: Jak 1, 17—21.)

»Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj in prihaja od Očeta luči, pri katerem ni premembe ne sence menjave.«

List sv. apostola Jakoba je skoz in skoz »praktičen«. V njem ni razglabljanj o težavnih vprašanjih, marveč praktična navodila za vsakdanje življenje kristjana, ki se prizadeva živeti po veri in iz vere. Vsak odstavek diha iskreno bogoodanost in priča, kako je apostol z bistrim očesom opazoval sebe in družbo, gleda težave in nesoglasja v življenju. S preprostimi, domačimi, krepkimi besedami daje nauke in opomine.

Proo, kar je kristjanu potrebno, je, da se krepko opre na Boga. Za življenje je treba modrosti, ki gleda na namen življenja in izbira prikladna sredstva. Res, da življenje človeka izmodri, toda modrost, ki se posname iz življenjske skušnjice, more biti tudi na odveč modrost. Koliko življenjskih maksim kroži med ljudmi, ki stroge presoje ne prenesejo. Zato apostol opomin: »Ako kdo izmed vas nima modrosti, naj jo prosi od Boga... Prosi naj pa o veri in naj nič ne doimi. Zakaj, kdor doimi, je podoben morskiemu valju, ki ga veter doima in premeta. Naj pač ne misli tak človek, da bo od Gospoda kaj prejel — moč z dvema dušama, nestanovitna na vseh svojih poteh« (Jak 1, 5—8). Že samo to, da se v zamotanih življenjskih vprašanjih obrneš v molitvi k Bogu, ti jih postavi v novo luč, o luč večnosti. In kako drugače se pokaže življenje z osmi malimi in velikimi težavami, skrbmi, nemami, zmotami in prevarami, z vsemi načrti in prizadevanji, če ga pogledaš v luči, ki prihaja od Očeta, pri katerem ni premembe ne sence menjave.

Veste, ljubi moji bratje: Vsak človek bodi hiter za poslušanje, počasen za govorjenje, počasen za jezo. Kajti človekova jeza ne urši božje pravice. Zlato pravilo za življenje v domačem krogu in v javnosti. Jeza, zavist, domišljavost, nergavost so hitre za govorjenje, zmeraj pa malomodre voditeljice in svetobalke.

† Terezija Ogrizek

V nedeljo, 18. apr., popoldne smo v Koprivnici ob številnih pogrebnih položili k večnemu počitku go. Terezijo Ogrizek. Zaspala je svoj večni sen v 78. letu starosti. Rojena je bila l. 1859. pri Marošku pri sv. Jožefu nad Celjem, se je l. 1891. poročila v Koprivnici, kjer sta si z skrbnim močem ustvarila krasen dom. Povila je možu 8 otrok, pa že l. 1909. jo je bolehn

mož za vedno zapustil. Sama z malimi otroki si je naložila križ v zaupanju v Boga ter ga vdano nosila 28 let. Trije sinovi so ji umrli. Visokošolca in učiteljskega je vzela vojna, tretji, trg. vajenec, se je pa smrtno ponesrečil v Slovenski Bistrici pri eksploziji bencina. Vse otroke je oskrbel s kruhom za telo, dala jim je pa tudi eno in to najboljše — vero v Boga. Prav otroško se je veselila nove maše, katero bo letos daroval svak njene hčere. Naj blaga žena v miru počiva!

Pevski zbor, ki bo pel na cerkvenem koncertu v šentpetrski cerkvi.

Ali je res treba plujsko gledališče zapreti?

Iz Ptuj se nam poroča: V eni izmed zadnjih števil »Maribor« je obelodanil eden izmed »lojalne narodne manjšine« — kakor se radi nazivajo ti gospodje — iz Ptuj članek, v katerem na dolgo in široko dokazujejo, kaj vse bi se lahko zgodilo, ako bi izbruhnil v plujskem gledališču požar. Operira z vsem mogočim in nemogočim, z živci, z dunajskim Ringtheatrom, z lestvami za muzej itd., nasproti temu pa hvalisa prednosti za prirejanje gledaliških in kino predstav v Društvenem domu, ki je po njegovem mnenju vzor, kar se tiče predpisov za varnost obiskovalcev, pri čemur pa popolnoma prezre, da ima plujsko gledališče šest izhodov, medtem ko ima Društveni dom le enega samega, ker drugi, vodeč na okrog in okrog zaprti in zazidano dvorišče ne morejo priti v poštev. Vsa članek na kratko povedano izven: Ne hodite več v mestno gledališče in kino, komur je življenje drago...

Vsem, ki poznajo ptujske razmere, ne bo težko uganiti namena te gonje. Nezaslišano pa je in mora vsakega, ki se zaveda svojega slovenskega pokolenja, v dno srca ogorčiti ton in način ter da si upajo taki ljudje, ki smo jih še pred vojno imenovali nemurje in poturice, nastopati po 18 letih osvobodjenja na opisani način proti našim ustanovam, kot sta gledališče in kino, samo radi tega, ker sta v slovenskih rokah. Morda misli pri tem ta dopisnik, da bo dobil kako nagrado iz Belgrada za nacionalne zasluge, kot se je to zgodilo letos SK Ptuj! Znano nam je, da traja ta gonja proti našim ustanovam na tihem že več mesecev, sedaj pa je doseglo to podtalno rovarjenje za drugi kino in gledališče vrhunec in je skrajni čas, da se naša slovenska javnost tega zave in da posvetijo temu nemškemu rovarjenju, ki ima svoje zveze s Hitlerjevci iz Rajha, naša oblastva in obrambna društva več pažnje in pozornosti, če nočejo doživeti zelo neprijetnega razočaranja. Vprašamo, dali so dovoljeni redni sestanki der deutschen Jugend pri tvrdki H.S., kjer se jo vzgaja po hitlerjevskem načinu, razne tajne šole, v katerih poučujejo razne tetke deco v popolnoma nemško-rajhovskem, naši drž. sovrženemu duhu itd. Kje je bil pisec tega članka takrat, ko je bilo gledališče v nemških rokah in v resnici ni bilo ničesar preskrbljenega za varnost obiskovalcev? Danes je gledališče popolnoma preurejeno in predvideva vse mere za popolno varnost, kar priznava tudi nadzorna oblast, ki bi sicer predstave gotovo zabranila. Ni naš namen poučevati pisca navedenega članka o ravno kar navedenem, ampak je namen tega članka zgolj ta, da informiramo široko slovensko javnost o »lojalnih« namenih tukajšnje narodne manjšine, ki bi rada zaprla slovensko gledališče po 18 letih osvobodjenja, akoravno je ista manjšina delovala v istem poslopju pod »Städtischer Theater« vsa leta pred in med vojno pod veliko slabšimi varnostnimi napravami in so zahajali vanj isti ljudje, ki skrbijo danes tako zelo za živce in varnost drugih.

Kdor razume, temu bo to zadostovalo in »Maribor Zeitung« le čestitamo na objavi omenjenega članka, upamo pa, da vendar ne misli prevzeti vloge nekdanjega »Stajerca«.

Pričakujemo pa, da bo imelo zadnje besedo sodišče ter pozivamo v tem smislu vodstvo kina in gledališča, kakor tudi nadzorna oblast, da ukrenejo to v interesu javnega reda in miru, ker pride sicer konec tudi našemu potrpljenju.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi, vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grentice«.

Grampovčanov Jurček izroča nadškofu g. dr. Ujčiču košek nageljnov.

biti najvišji čuvár in oznanjevalec božje resnice v naši državni prestolnici; njega, ki je svoja najlepša leta preživel v naši slovenski prestolnici — beli Ljubljani, je toliko let deloval v središču slovenskega naroda in mu vzgajal služabnike božje. Pozdravil ga je kot moža, ki je prežet od želje utrjevati in oživljati svoj narod z vernostjo do Boga in sv. Cerkve. Naglasil je nadalje posebno veselje mladine, da je božja Previdnost postavila za nadškofa njega, ki je že toliko let deloval med njo ter vedno umeval vse njene težnje in težave.

Z željo, naj Bog živi našega novega nadpastirja in blagoslovi njegovo delo v prosep cerkve, našega kralja in domovine, je g. dr. Bizjak zaključil svoje pozdravne besede, vojaška godba pa je takoj nato zaigrala državno himno, ki so jo vsi poslušali stoje.

G. Milan Puc, neumorni režiser skoraj vseh prireditve, ki jih je pripravil v letošnji sezoni dramatski odsek Prosved. društva, je z globokim občutjem ter doumetjem recitiral 34. poglavje iz XIII. knjige Avguštinovih »Izpovedi«. Moški zbor Prosved. društva je pod spretnim vodstvom g. prof. Tomaža Ulage dovršeno zapel Jenkovo »Molitev«, mešani pa istrsko narodno »Zdrava Marija« (pe-

Ljubljanske vesti

O gluhtonemih za gluhotome

Nujno je, da v smislu sodanje karitativne usmerjenosti od časa do časa moderni človek dobi priliko, da se dejansko karitativno udeležuje. In ena takih prilik je karitativna prireditev, pri kateri sodelujejo ne samo nastopajoči, pač pa tudi vsi, ki se udeležijo teke prireditve, ker se idejno navdušijo in materialno podpro »priporočeno«. V nedeljo, 2. maja bo vsem dana prilika za to plemenito karitativno udeleževanje. V franciškanski dvorani bo ob pol 8 zvečer zanimiva prireditev, pri kateri bodo v prvem delu nastopili polnočni s besedo in s petjem ter z godbo, v drugem delu pa bodo gluhtonemi otroci dokazali, da niso idiotje, za kar jih nekateri smatrajo, pač pa da so i oni polno vredni člani slovenske družbe. Z ljubkim nastopom in s preprosto besedo, ki zveni seveda leeno, brez zvoka, bodo pridobili srea vseh navzočih, ki bodo morali iz globine srca zahvaliti dobrotne Boga za dragoceni dar govora in sluha. V taki priliki, ko vidi človek budo gluhtonemega bitja, se šele v polni zavesti čuti globoko hvaležnega za neprecenljivo dobroto, ki jo je prejel s darom govora in sluha. Pri tej karitativni prireditvi bodo sodelovali: katehet gluhtonemih gosp. Tomč, ki bo v besedi občeval budo gluhtonemih; mladi harmonikarje bodo pod vodstvom agilnega gosp. prof. Rančigaja razveseljevali srea poslušalcev; »Franciškovi križarji« bodo na ljubek način prednašali čudovito lepo pesnitev: »Le enkrat bi slišal, ki jo je spenila naša priznana pesnica m. Elizabeta. Pesem je natisnjena na vabilih, da je tako vsem na razpolago. Pesnitev zasluži vso pozornost! Deklamatorja pa bosta v občutenih deklamacijah razvnela v poslušalcih ljubezen do gluhtonemih, zlasti še tudi spoštovanje do vzgojiteljev gluhtonemih. Tako bo torej ta edinstvena prireditev kar zanimiva za vse sloje! Predprodaja vstopnic je v pisarni »Pax et bonum« in v trgovini Ničman. Vsak, ki kupi vstopnico, dobi narisan spominek, delce gluhtonemih otrok.

Druga pomladanska razstava

Društvo slovenskih likovnih umetnikov. Danes ob 11 budo v Jakičevem paviljonu otvorili razstavo, ki jo prireja organizacija slovenskih umetnikov. To društvo ima strokovni, oziroma stanovski značaj ter tako ne predstavlja kakšnega posebnega umetniškega nazora ali struje, temveč družbo slovenske umetnike in vodi skrb nad zadevami in vprašanji, ki so s tem v zvezi. Prvo svojo razstavo je društvo priredilo leta 1955. Takrat je posebna žirija izbirala umetniška dela ter jih določala za razstavo. Letos pa te žirije po želji članstva ni in člani so sami odločili o svojih delih, ki jih želijo razstaviti. V Jakičevem paviljonu so zdaj zbrani sledeči slikarji, kiparji in grafiki: Karel Jirak, O. G. Kos, Fran. Košir, Mara Kralj, Rudolf Marčič, Elda Piščanec, Mira Pregelj, Maksim Sedej, Albert Sirk, Rajko Slapernik, Henrika Santel, Sasa Santel, Mirko Šubie, Fran. Tratinč, Ivan Vavpotič, Fran. Zupan, Anica Zupanec, Stane Dremelj, France Gorše, Radoje Hudoklin, Boris Kalin, Zdenko Kalin, Alojzij Kogovšek, Ivan Lajevic, Nikolaj Pirnat, Karel Purdih, Ivan Zajec, Maksim Gaspari, Božidar Jakac, Edo Justin, Ivan Kos, Janez Mežan, Pipa Petelin, Hinko Smreka, Avgusta Santel, Rajko Šubie, Bruno Vavpotič.

Slaščičarna Pelicon

vabl vse gg. botrčke in botrce, da razveselijo svoje birmance edino le s prvovrstnimi tortami, piškoti in bonboni, ki jih izdeluje Pelicon, Ljubljana

Wolfova ul. 14
podr. Kongresni trg 19
Telefon 31-47

Gledališče

Drama: Nedelja 25. aprila: »Matura«. Izven. Cene od 20 Din navzdol. — Ponedeljek, 26. aprila: »Zadnji signali«. Red C.

Opera: Nedelja, 25. aprila ob 15.: »Pod to goro zeleno...«. Izven. Cene od 24 Din navzdol. — Ob 20.: »Navihanka«. Izven. Cene od 24 Din navzdol. — Ponedeljek, 26. aprila: Zaprt.

Predavanja

Danica, Zarja in Savica prirede v ponedeljek 26. aprila ob 20. uri v Beli dvorani Uniona, tretje predavanje iz ciklusa predavanj. Govori dr. Stanko Gogala: Problemi sodobne mladinske vzgoje. Po predavanju sledi debata. Udeležba začlane obvezna, iskreno vabimo vse starejšino in vsakogar, ki se za to vprašanje zanima.

Franciškanska prosveta priredi v torek 27. aprila ob 20 skioptično predavanje »Pariz-Lisieux-Lurd«. Predava dr. P. Roman Tominec. Da si zaguarate sedež, rezervirajte vstopnico po 2 Din v predprodaji v pisarni »Pax et bonum« (franciškanska pašaža).

Ljubljanski odsek profesorskega društva bo priredil v sredo 28. aprila zadnje letošnje predavanje iz cikla: Šola in kultura. Predaval bo prof. Jakob Šolar o snovi: Srednja šola in slovenska knjiga. Predavanje se začne ob 8. zvečer v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Vstop prost. Vabljeni društveni člani, člani sorodnih organizacij in vsi prijatelji srednje šole.

Angleško društvo v Ljubljani opozarja na jutrišnje predavanje g. William Teelinga o kronanju le britanskem imperiju, ki bo v proslavo društvene 15-letnice ob 18 v mali Filharmonični dvorani, kakor tudi na društveni občni zbor ob 20 v društveni sobi Kralja Petra trg 8.

Pedagoško društvo v Ljubljani priredi v ponedeljek, 26. t. m. ob 18, v mineralški predavalnici univerze javno predavanje. Predava dr. Brumen Vinko o važnem kulturnem problemu vzgojnega pomena domače in tuje kulture, iskreno vabljeni!

Sadrajnska podružnica šiška-Ljubljana. V ponedeljek 26. t. m. ob pol 20 poučno predavanje o vzgoji in obrezovanju sadnega drevja po najnovejšem načinu strokovnjaka »Pekrun-a«. Predava g. Zateč Rudolf, viš. uradnik drž. železnice.

Prireditve in zabave

Svetopisemski večer bo v ponedeljek, 26. aprila ob 8 zvečer v dvorani št. 1 na franciškanski porti. Vstop prost. Vsi, ki se za zanimajo iskreno vabljeni! Odbor Marijine kongregacije za gosepe.

Starši! Danes ob pol 11 dopoldne nastopijo naraščajoči Rdečega križa skoro vseh ljubljanskih šol v veliki filharmonični dvorani. Izvajani program

bo nadvse zanimiv. Vstopnice dobite od 10 dalje pri blagajni ob vhodu v dvorano.

Sporod jutrišnjega liturnega koncerta v mali filharmonični dvorani, ki ga izvajajo Milena Verbič-Strukelj (mezzo-sopran), Marta Osterc in Pavel Šivic (klavir). 1. Höller: Sonata in varijacije za klavir. 2. Perkovski: a) Pozdrav, b) Japonska pesem, c) L'Amoureuse. Samospevi s spremljevalnim klavirja. 3. Giannio: Suita za klavir. 4. Szymanowski: Žerjavi in Mama, ne oddaj hčerke! Marek: Svarilo. Samospevi s spremljevalnim klavirja. 5. Szymanowski: Scherezada in Mazurka za klavir. Vstopnice se dobe v knjižarni Glasbeni Matice po 10 din, sedeži in stojlišča po 5 din.

Sestanki

Ženski odsek šentpeterske prosvete vabi na predavanje, ki bo v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 8. v društveni dvorani. Predaval bo g. kaplan Franc Novak. Ker je to naš zadnji redni sestanek zimski sezoni, je dolžnost vsake članice, da se ga udeleži. Po predavanju razgovor o delu čez poletje.

Klub železničarjev JRZ Ljubljana sklicuje v torek, dne 27. t. m. ob 20 v hotelu Metropol svojo klubovo sejo. Vse odbornike vabimo, da se radi važnosti dnevnega reda seje gotovo udeleže.

Občni zbor Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev. Oblastni odbor Ljubljana bo danes ob 9 v veliki dvorani hotela »Metropol« (Miklič pod kavarnom).

Hubadova župa JPS v Ljubljani ima redni letni občni zbor 9. maja ob 9 v Hubadovi dvorani (poslopje Glasbene Matice, Vegova ulica) z običajnim dnevnim redom. Uprava.

Pevski zbor Glasbene Matice ima prihodnje vaje izjemoma v ponedeljek in petek, vsakokrat ob 20 za mešani zbor. Odbor.

Občni zbor »Dobrote«, obmrtnega podpornega društva poštinih nameščencev v Ljubljani bo dne 4. maja 1937 v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Pričetek ob 19.30. Odbor.

Kino

Kino Kodeljevo. Danes ob 5 in 8 in jutri ob 8 dvojni spored »Vojni poročevalec« in »Evergreen«. Ob 3 matineja »Vojni poročevalec«.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Gartner, Moste. — V ponedeljek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvet-ska cesta 4 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

BMW ideal avtovozača in motociklista

Ing. G. Tönnies - Ljubljana

1. Seja ljubljanskega občinskega sveta bo v torek, 27. aprila, ob 17 v mestni dvorani. Na dnevnem redu so razna poročila, med katerimi je najbolj važno poročilo finančnega odbora. Na dnevnem redu bo namreč vprašanje finansiranja zatvornice pod Sv. Petra naslopom, vprašanje adaptacije šentpeterske vojašnice za policijsko kasarno in rezerviranje proračunskih prihrankov socialno-političnega urada iz l. 1936-37, dalje razne druge manjše zadeve. Važno bo tudi poročilo kulturnega odbora o preimenovanju ulice z dvojnimi imeni. Po javni seji bo tajna seja, ki bo obravnavala razne osebne zadeve.

1. G. Drenovec praznuje 1. maja 25 letnico svojega nepretrganega dela pri slovenskem gledališču pri primirju češke operete »Lojzka«, ki se odlikuje po izvrstnem libretu in prijetni glasbi. Vstopnice so v predprodaji pri operni blagajni.

1. Premijerskim abonementom! Najljubšeje sporočamo abonement premijerskega abonmaja, da je premijera »Lojzka«, v kateri proslavi g. L. Drenovec jubilej svojega dela na odru, izven abonmaja. Prosimo, da p. n. abonenti z razumevanjem vpoštevajo izjemnost jubilejnih predstav članov gledališča, kot je to tudi storila uprava našega gledališča. — Združenje gledaliških igralcev.

1. Za obe nedeljski operni predstavi: popoldansko »Pod to goro zeleno« in večerno »Navihanka« veljajo cene od 24 Din navzdol in ne 20 Din kot je bilo pomotoma objavljeno.

1. Služkinje! Poselska zveza v Ljubljani priredi danes izlet na Šmarno goro. Zbirališče točno ob pol 3 popoldne pri Figo v c u na Tyrševi cesti. Od tam se peljemo s tramvajem do St. Vida. Z nami pojde duhovni voditelj in pevski zbor služkinj. Takoj po prihodu na Šmarno goro bomo imele v cerkvi pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Vabljenje so vse služkinje in prijatelji služkinj. V slučaju slabega vremena izleta ne bo.

1. Bulet »Rio« toči izvrstno zagrebško pivo, črno in belo. Vrček Din 4.50.

1. Klub ljubiteljev cvetlice vabi lastnike tulipanov, narcis, hijacin in drugega pomladanskega cvetja k sodelovanju razstave, ki jo bo klub priredil v bližnjih dneih pod pokroviteljstvom g. župana dr. Juro Adlešiča. Sestanek bo v torek, dne 27. aprila, v matični sobi gostilne Sokol-Pred Škofijo ob 8 zvečer.

1. Ponavljalni tečaj za maturo na II. državni gimnaziji. Vpisovanje in informacije v ponedeljkih, sredah in petkih ob pol 3 do pol 4 na istem zavodu. — Odbor DBPK.

1. Pisalne in računske stroje vam strokovno popravi Simandl, Kolodvorska ulica 11, tel. 24-37.

1. Nižji tečajni izpit. Za dijake srednjih in mešanskih šol se otvori v ponedeljek 26. aprila na Zrinjskega cesti 8 (pri realni gimnaziji na Poljanah) posebni učni tečaj, v katerem bodo dijake pripravljali na nižji tečajni izpit. Predelala se bo vsa tvarina za ta izpit. Informacije dnevno od 8 do 10 istotam.

1. Strokovno hišenje oblek, Parno likanje: Simenc, Kolodvorska 8 in sprejemališče, Knafleja 2.

1. Člani latinskega gnezda izrotenli sodišču. Policijska uprava je po končanih poizvedbah in zaslišanju obdolženecv predložila okrožnemu sodišču obširno poročilo o latinskih pohodih 5 članov vilmolske družbe, ki je izvršila 7 večjih vlovov in znaša škoda okoli 25.000 Din. O družbi, ki je imela svoje tajno skrivališče tam v idiličnem Mestnem logu, smo že pred nevi poročali. V preiskovalne zapore okrožnega sodišča so bili večraj pripeljani: 26letni Lojze L., samski ključavničar, italijanski državljani, Valentin V., vdovec, rojen leta 1878 v Storjah pri Divači, dalje Lojze E., 24letni mešarski pomočnik, doma iz litijskega okraja. Oba mladeniča sta osumljena zločinov vilmolnih tatvin, stari V. pa prikrievanja nakradnega blaga. Na njegovem stanovanju v Mestnem logu so defektivo našli vilmolsko zalogo raznega blaga. V zemlji so tatovi imeli zakopanih 5 velikih pletenk finega žganja. Pri vilmolih je sodeloval tudi neki brezposelni K., ki pa je bil že pred dnevi sprejet v sodne zapore.

1. Srednješolci! Pomoč v vseh predmetih se vam nudi v privatnem učnem tečaju na Zrinjskega cesti 8.

Maribor

m Lep pogreb je imel mladi učitelj in pevec Vladimir Fabijani. Na poslednji poti ga je spremljala velika množica prijateljev in znancev, tovarišev učiteljev, moški zbor Glasbene Matice z zastavo, številni člani ter častna vojaška četa z godbo. Matičarji so tovarišu pevec zapeli ob odprtem grobu v srce segajoče žalostinke. Krasne vence so mu poklonili cerkveni pevski zbor sv. Magdalene, pevski zbor trg. akademije in učiteljski zbor iz Lendave. Ob odprtem grobu sta se poslovila od njega učitelj Cibile in tovariš sošolec.

HOTEL »MARIBORSKI DVOR«

Ves komfort, sobe 20—30 din. Vsako soboto, nedeljo koncert. Brezplačna vožnja od kolodvora in nazaj.

m Cesta Maribor—Kamnica. Minister za zgradbe je obveštel mariborsko mestno občino, da je odobril elaborat za preložitve ceste Maribor—Kamnica in da je akt banaka uprava v Ljubljani že prejela. Upati je, da se bodo dela na zgradbi te nove važne ceste že letos pričela. Tudi v socialnem pogledu bo za Maribor zgradba ceste velikega pomena, ker bo dobilo pri njej zaposlitev veliko število rok.

m »Maribor« ima ta teden in zanaprej vaje: ob torkih za moški, ob petkih za mešan zbor. Novi pevec dobrodošli.

m Tombola Krščanske ženske sveze bo prihodnjo nedeljo popoldne. Tombolski dobitki so razstavljeni v gradu na Trgu Svobode. Dobitek te tombole gre v dobredelen namen, v sklad za zgradbo doma revežev, zaradi tega priporočamo občinstvu, da ne zavrta prodajalcev tombolskih kart.

Preproge Kokosovi tekači, predprazniki v veliki izbiri najceneje pri

Maribor ·NOVAK-u Koroška cesta 8

m Zdravniški pregled mesarskega osebja. Združenje mesarskih in klobasarskih mojstrov v Mariboru poziva vse svoje člane, da pošljejo svoje uslužbenke k zdravniškemu pregledu na mestni fizikal v Franciškanski ulici 8 v času od 10. do 12., izvenem sobot, nedelje in praznike. Prej naj se zglasijo v pisarni Združenja Ob jarku št. 6, da prejmejo tozadevne tiskovine. Pregled je strogo obvezen, ker ga je ponovno zahtevalo ministrstvo in banska uprava.

m Klub absolventov trgoveške akademije se je ustanovil v Mariboru v četrtak. Izvoljen je bil na ustanovnem občnem zboru sledeč odbor: Predsednik Mihelejak Viljem, podpredsednik Murko Albert, tajnik I. Markežič Nada, tajnik II. Košuta Rudolf, blagajnik I. Starošina Gustav, blagajnik II. Kenda Olga, socijalni odsek Kanič Liza, kulturno-znanstveni odsek ing. Cejan Dušan, prireditveni odsek Lešnik Lado, odbornika Kristovič Alojz in Frančič Justina. Preds. nadz. odbora Smerdu Bogomir, člana Pachar Irma, Hartman Ivan, preds. razredišča Zalar Slavko, člana Stubej Mirko in Orel Franjo.

HOTEL

»MARIBORSKI DVOR« - Maribor

popolnoma renoviran, sobe od Din 20— do 30—.

m Župnik dr. Janko Arneje predava o Koroških Slovincih. Jutri v ponedeljek zvečer bo v Ljudski univerzi zanimivo predavanje. G. župnik dr. Janko Arneje iz Trstenika bo predaval o Koroških Slovincih.

m Zakaj ne ubogaš? Saj sem ti rekla, da kupuj le v manufakturi Grajske starinarne, Vetrinjska 10. Tam boš vedno zadovoljen.

m Kolesarje, trgovce in zasebnike opozarjamo na novi način zavarovanja, ki ga za nezgode vpejla Vzajemna zavarovalnica. Pojasnila daje glavni zastopnik Fr. Žebot. Glej današnji inerat.

m Volitev cerkveno-konkurenčnega odbora za mestno in stolno župnijo bo v torek, 27. t. m. ob pol 19 na seji mestnega sveta v mestni posvetovalnici. Seja se bo vršila skupno z občinskimi odborom občine Košaki.

Avtomobilisti, pozor!

Tvrdba »Motoroile, Maribor, Kralja Petra trg 4 vjudno sporoča svojim cenjenim odjemcem, da je premostila svoji dve benomski črpanki začasno radi regulacije trga malo višje na državno cesto, vis-à-vis hotela »Mariborski dvor« in se priporoča tudi v nadalje njna naklonjenosti.

„MOTOROIL“, družba z o. z., MARIBOR

m Na šahovskem bojišču so se v petek zvečer dogajala zopet presenečenja. Mladi favoriti Krle je podlegel Mešičku, ki si čvrsto utira pot na delu tabele. Babič je premagal Severja, Albanež in Lukež sta remizirala, partije Lobkov-Kukovec in prof. Stupanj-Knehtl so bile prekinjene. Stanje po III. kotu je sledeče: Mešiček ima 4 točke, Babič 3, Krle 2 in pol, Stupanj 2 (1), Kukovec 1 in pol (1), Lukež 1 in pol, Lobkov 1 (2), Sever 1 (1), Albanež pol, Knehtl (1).

Celje

e Srebrno poroko obhajala danes g. Marin Josip, posestnik in gostilničar v Arcelinu pri Vojniku in njegova družica g. Jojepina. Jubilanta sta bila in zdrava, na »Slovenec« sta že naročena ves čas svojega zakonskega življenja. Slavje je tem pomembnejše, ker se bo danes poročila hči jubilatov gđ. Vida z g. Francom Končanom, uradnikom v Celju. Iskreno častilamo!

e 2. maja na Goro Oljko. Ker je običajen shod na velikonočni ponedeljek radi izredno slabega vremena izpadel, zato bo sv. maša na Gori Oljki 2. maja ob 10. Ker je Gora Oljka v najlepšem in najbujnejšem zelenilu, bo nudil izlet na Goro Oljko 2. maja res razvedrilo in odlih.

e Umri je v Spodnji Hudinji 60 letni delavec Matevž Jakolj.

KINO METROPOL

Danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 uri

„ALAHOV VRT“

prekrasni film v naravnem barvanju; ob 10 in 14 matineja Upornikova hči (shirley Temple) jutri ob 16.10, 20.30 Alahov vrt, ob 18.15 uri Vražja lutka.

e Obširna razstava v Celju. V Celju je veliko zanimanja za obrtno razstavo, ki jo bo priredila od 1. do 15. avgusta zadruga »Celjska obrtna razstava«. Ze sedaj je oddanih več kakor tri četrtine razpoložljivih prostorov. Razstava bo pokazala obiskovalcem, kaj danes vse nudi naša domača obrt, trgovina in industrija. Tudi razstava živine v stilu kakor je zamišljena, bo za Celje novost.

e Večerna šola Društva absolventov trgovskih šol v Celju važno kulturno delo s prirejanjem jezikovnih

tečajev. Letos so se ti kurti razvili v pravo večerno šolo, ko se je nad njo udeležencev prijavilo k tečajem francoškega, italijanskega in angleškega jezika ter tečajem nemškega jezika v treh stopnjah. Tečajji so pričeli meseca oktobra ter so trajali 6 mesecev. Pretekli teden pa je imela šola zaključek z malo slavnostjo. Tudi letošnja sezona namerava društvo v svoji večerni šoli prirediti več jezikovnih tečajev, tako nemškega, nadaljevalne in konverzacijske, začetni tečaj italijanskega in angleškega jezika ter tudi tečaj modernega kartotečnega knjigovodstva.

Črnuče

Katoliško prosvetno društvo bo zaključilo svojo letošnjo igralsko sezono z lepo Majdičovo dramo »Mejniki«. Predstavi boela ob 8. popoldne in ob 8. zvečer.

Sneberje-Zadobrova

Dramatični odsek Pevskega društva priredi drevi ob pol 8. zaključno predstavo Matajev Matija.

V Pariz na svetovno razstavo

Študijska ekskurzija na svetovno razstavo v Pariz, katero organizira SK Planina v Ljubljani, je priznana najcenejša tovrstna ekspedicija, kar potrjujejo tudi številne prijave. Najcenejša radi tega, ker ni v programu te ekspedicije le svetovna in kolonijalna razstava, temveč tudi mnoge, mnoge druge zanimivosti Pariza, njega okolice itd. Ne samo Pariz, tudi druge kraje te evropske in kolonijalne velesile si bomo ogledali na licu mesta, Lisieux (grob male sv. Terezike), Le Havre (prvovrstna, ogromna morskala luka, znana zlasti ameriškim izseljencem), Versailles (zgodo-vinske palače francoskih kraljev) itd.

Torej ne samo svetovna razstava, Pariz, druge zanimivosti in kraji Francije, ne, namen in program naše študijske ekskurzije je, ogledati si dejansko — tudi krasote alpskih dežela, predvsem Švice, znane-ga bisera evropske celine. Pot skozi Avstrijo, državo krasnih vrhov nas bo peljal včas, ko bo pogled nanj najlepši. Za nekaj časa bomo izstopili v Innsbruck-u, mestu krasne lege, kjer nam bo mogoče občudovati okoli-co. leto napravimo v Feldkirchen-u.

V Švici doživimo prvo izmenadeenje a tem, da kmalu po prestopu državne meje, iz vlaka izstopimo in nadaljujemo pot z ladjo po Zürichkem jezeru prav do Zürich-a. Užitek z ladje na krasno okolico ogromnega jezera in divjih vrhov, obledenih v večno snežno obleto, strlelih visoko, v oblake, bo prav gotovo edinstven. Vrhunec lepote pa bo dosežen z razgledom iz Bürgenstock-a, na katerega se podamo z vzpenjačo, z razgledom na velikansko spodaj ležeče jezero Vierwaldstätter-See, obkroženo z mogočnim gorskim vencem preko dvatisoč metrov visokimi vrhovi. Res edinstveni pogled, te rajejo lepe dežele Krasne okolice v Luzern-u ne bomo občudovali iz za prtihi oken vlaka, ampak iz vlaka izstopimo, se uкрamco na ladjo, ki nas popelje vzdolž celotnega jezera in šele nato zopet nadaljujemo pot z vlakom proti Milanu v Italijo.

Italijo ne bomo prevozili brez presledka, temveč v Milanu izstopimo, kjer se zadržimo dve noči in cel dan. Čas porabimo za ogled najvažnejših kulturnih in zgodovinskih zanimivosti. V Milanu smo nastanjeni v hotelih, prehrano pa imamo v restavracijah. Več ur se zadržimo še v Padovi (sveti Anton) dobrega pol dne pa v Benetkah, znanem letovišču in kopališču.

Program naše študijske ekskurzije se lahko deli torej v dva dela in sicer: ogled svetovne in kolonijalne razstave v Parizu, ogled in študij kulturnih, zgodovinskih i. dr. zanimivosti krajev, mest itd. kjer koli bomo potovali. Drugi del naše študijske ekskurzije pa lahko imenujemo: občudovanje naravnih krasot božjega stvarstva, zlasti v Švici, katero bomo občudovali več kakor dva dni, dalje krajev na morju (Le Havre in Benetke) itd.

Iz vsega gornjega torej je dovolj jasno razvidno, zakaj je naša študijska ekskurzija res najcenejša, ki ne potrebuje prav nobene posebne reklame. Številne prijave z ozirom na bogat in pester program to najlepše potrjujejo.

Lastno kuhinjo s tečno in domačo hrano organiziramo radi tega, ker hočemo pripeljati udeležence naše ekskurzije domov zopet zdrave in vesele, zlasti v Parizu po z dobro domoto prehrano obdržati sveže in krepke, da bodo vsem doživljajem sledili lahko popolnoma nemoteno.

To je v glavnem program naše študijske ekskurzije. Detalji bodo objavljeni posebej, čim bodo dogovori podpisani. Ni treba še posebej povdarjati, da pomeni ta program precej več, kakor se neke samo vsoti na vlak, v Parizu »ogledati razstavo nato pa, zopet po najkrajši poti priromati domov.

Ta teden so naši poslanci intervenirali pri vseh merodajnih činiteljih v Belgradu glede naše ekskurzije v Pariz itd. Upamo, da prejmemo tozadevne ugodne rešitve naših prošelj čimprej o čemer bo itak vsak naš udeleženec pisмено obveščen.

Na razna vprašanja ponovno sporočamo, da je razlika v ceni za II. razred v vlaku Din 500 — Din petsto —, ki se lahko nakaže istočasno z mesečnim obrokom seveda s pristavkom kakaj je namenjena. Pripominjamo pa, da mora biti ta razlika uplačana najkasneje do 15. junija t. l., da nam bo mogoče še pravočasno si zagotoviti vozove II. razreda.

S prijavi za našo ekskurzijo bomo maja brez-pogojno zaključili, ker sicer ekspedicije ne moremo tako dobro organizirati, kakor to želimo in kakor je zamišljeno. Radi tega ponovno prosimo vse one, ki se tega potovanja tudi žele udeležiti, da to store čimprej —, ker bi bila vsaka ev. kasnejša prijava združena tudi z večjimi izdatki, torej v škodo prijavljenega.

Ponovno opozarjamo vse prijavljence, da je s vso to, ki jo plačajo udeleženci za 12-dnevni izlet, plačana vsa vožnja v vlaku in na ladji, prenočišče v Parizu, v Avstriji in Italiji, vsa prehrana na pota v Parizu, vse vstopnine, vsi izleti, itd., tako, da udeleženci, ki se bodo držali našega programa, ne bodo rabili vzeti več denarja seboj kakor kakih 300 Din za kake spomine, dopisnice in event. za kako pijato.

Prijave sprejema in daje prospekte Jože Hvale, Ljubljana, Miklošičeva 10. Prijavite se!

Ljubljanski in okoliški udeleženci naše študijske ekskurzije sporočamo, da se vrši dne 27. t. m. to je v torek zvečer ob 20. uri v franciškanski dvorani — Franciškanska ulica — zanimivo skioptično predavanje o temi »Pariz-Lisieux-Lurd« Predaval bo v okvirju Franciškanske prosvete gosp. dr. P. Roman Tominec. Vstopnina je malenkostna, i. s. Din 2. Vstopnice so v predprodaji v pisarni »Pax et bonum« v franciškanski pašaži.

Ker zadeva zanimivo skioptično

Zgodovinska kronanja angleških kraljev

Angleži že sedaj stavijo, ali se bo kronanje sedanjega angleškega kralja Jurija VI. zgodilo brez neljubih dogodkov. Anglija se zvesto drži starih šeg in navad tudi pri kronanjih svojih kraljev. Pot, po kateri pojde kraljevski spreved iz pačale Buckingham v westminstersko opatijo, je tako natančno zapisana v knjigi vrhovnega dvornega dvorjana, da o tem ni nobenega dvoma, kakor je natančno popisano, kakšno obleko morajo nositi tisti, kateri se bodo tega kronanja udeležili. Poleg Londončanov, ki jih je samih za mnogo milijonov, se bo tu iz drugih krajev sveta udeležilo kronanja mnogo stotisočev, ki bodo prišli na slavnost kot nepovabljeni radovedneži. Zato je razumljivo, da ob takem številu ljudi ne bo brez neugod in posebnih dogodkov. Toda Angleži si s tem ne belijo glav, ker se jim to zdi kar naravno in samo po sebi razumljivo. Bolj pa jih skrbi, ali se bo kronanje samo izvršilo brez vsake neugode, kakršnih je v zgodovini angleških kraljev vse polno.

Ko je bil kronan angleški kralj Henrik I., ki je bil znan pod imenom »lepi sholar«, se je leta 1100. to le zgodilo. Kralju bi bil moral postaviti na glavo krono canterburški nadškof Anzelm, katerega pa kralj ni maral. Zato je kralj pozval londonskega škofa, naj to stori on. Ta pa je v razburjenju težko kraljevske krono kralju tako težko posadil na glavo, da je kralja ranil na čelu, da se mu je pocedila kri.

Ko so leta 1135. kronali kralja Stefana I., je canterburškemu nadškofu padla iz rok sv. hostija. Nadškof je namreč med sv. opravilom zagledal na hostiji kapljico krvi. Tega se je tako prestrašil, da mu je strepetala roka in izpustila sv. hostijo. Legenda pripoveduje, da je tista kapljica pomenila, da bo kralj Stefan imel težko vladati, kar se je tudi res zgodilo, ker vseh 19 let svoje vladavine ni imel niti en dan miru.

Hudi dogodki so se dogajali ob kronanju kralja Riharda Levjersrčnega. Ta je prepovedal vsem Judom, da se ne smejo udeležiti njegovega kronanja. Ker pa se je iz radovednosti vendar le nekaj Judov predrznilo, da so prišli blizu gledat, kako kronajo angleškega kralja, jih je množica spoznala in jih napadla. Pri tej priliki je bilo ubitih mnogo Judov. Vendar pa sicer kraljevanje tega junaškega kralja Angležem ni bilo v škodo, ker je ravno ta junaški kralj, ko se je udeleževal križarskih vojsk, odprl Angležem nove trgovske zveze ter je utiril nova pota, po katerih se je začela večati angleška moč.

Na kronanju kralja Riharda III. je bila v cerkvi taka gneča, da so v gneči zmečkali viteza, ki je bil oblečen v železni oklep. Tudi po kronanju, ko se je imela začeti pojedina, so bili škan-dali, ker se je obed prekasno začel. Ko so kronali kraljico Elizabeto, je bil tudi neljub dogodek, ki

ga je napravila kraljica sama, ker je imenovala sv. olje, s katerim so mazili njeno glavo »smrdeč kolomaz«. Med kronanjem kralja Jakoba I. je nastal precejšen potres, ki je ljudi v cerkvi tako preplašil, da je bilo v gneči več ljudi pohojenih. Jakoba I. je padla z glave krona, s katero so ga kronali, ker mu je bila močno prevelika. Viljem III. je bil mnogo manjši kakor njegova žena Marija. Ko sta torej skupaj šla po cerkvi, je ona vzela v roke dolgi meč ter ga sama nosila.

Nerodno je bilo tudi takrat, ko so kronali prvega hanoveranskega kralja Jurija I. Ta je bil Nemec ter ni znal niti ene besedice angleško. Nadškof canterburški pa seveda ni znal besedice nemško. Tako kralj večkrat ni vedel, kaj naj stori in kaj od njega sedaj zahtevajo. Ceremonijar mu je moral vsako angleško besedo prevesti v latinščino.

Ko so kronali Jurija III., se je iz žezla nankrat izluščil veliki demant ter se strkljal na

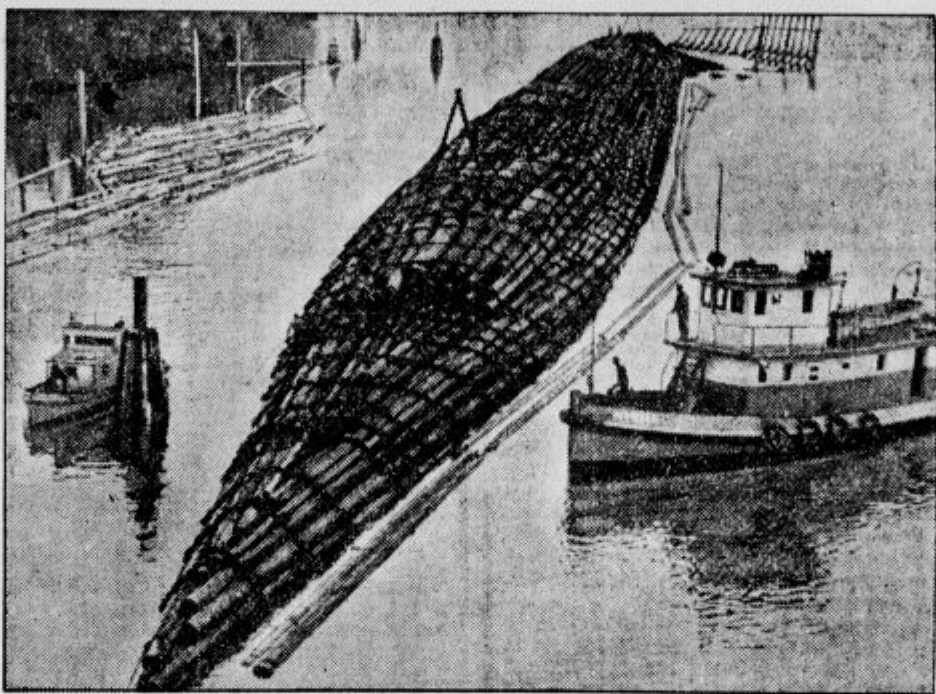
tla. Dasi so vse preiskali, ga niso mogli najti. Med tem je seveda obred počival. Nazadnje so ga le našli med gubami kraljevega oblačila. Jurij IV. pa se je med kronanjem zelo »nekranjevsko«^c obnašal. Ker je bil mož hudo debel, se je seveda potil ter se zaradi tega vedno premikal na prestolu in si brisal obraz ter vrat z robci, katero so mu dajali v roke. Ker pa je moral imeti roke proste, je v zadregi ponujal rabljene in mokre robce nadškofu, ki je bil zaradi tega tudi nevoljen.

Slavna kraljica Viktorija je bila precej obilna gospa. Ko so ji hoteli na njen mazinec nataktni prstan, ki ga je moral nataktni doslej vsak kralj, ga niso mogli spraviti na mazinec, ki je bil predebel. Nadškof je zato kar s silo porinil prstan na mazinec. Le s težavo so ga pozneje spravili s prsta.

Tudi, ko so kronali deda sedanjega kralja, Edvarda VII., se je zgodilo, da je nadškofu padla iz rok krona, katero je ravno hotel dati kralju na glavo. K sreči je kralj krono ujel s svojimi rokami, a ni padla na tla.

Angleški kralj in kraljica se vračata od odkritja spomenika kraljevemu očetu rajnemu kralju Juriju V. Ta spomenik so na dvorišču vojašnice postavili vojaki kraljeve garde. Spomenik je narejen v obliki kapelice.

Največji splav sveta je iz ameriške države Washington po morju odšel v Kalifornijo. Zgrajen je v obliki čolna ter je vanj povezanih na tisoče debel. Dolg je 300 metrov, v vodo pa sega 100 metrov.

Od povsod

Delavska stavka na Japonskem. Iz Tokija poročajo, da je zveza uslužbencev javnih prometnih sredstev sklenila stopiti v stavko, ne da bi bila počakala odgovora zastopstev na svoje zahteve. V tej zvezi je včlanjenih 25.000 delavcev. Tramvaj v Tokiju je 23. t. m. vozil v zelo skrčenem obsegu. Pač pa omnibusi vozijo tako kakor navadno.

Brezposelnih je sedaj na vsem svetu po najnovejši statistiki 20,9 milijonov. Od teh jih je 1,2 milijona na Nemskem, 1,50 milijona na Francoskem, 1,601 milijona na Angleskemter 10.550 milijona v Združenih državah severne Amerike.

Avtomobilske nesreče v Ameriki se zopet bolj množe. V mesecih januar in februar je bilo do smrti povoženih v Ameriki 5.500 ljudi.

Podzemeljsko bolnišnico je zgradila Praga za 1,8 milijona čeških kron. Podzemeljska bolnišnica bo služila bolnikom za časa kakšnega zračnega ali plinskega napada ter bo imela 200 postelj. Imela bo svojo elektriko in svojo kanalizacijo. Zgrajena je 4 metre pod zemljo. Nad bolnišnico je lep park.

Za ledvične bolnike

Mrzla mlečna jed

Prevreš 200 g mleka, kamor daš 10 g sladkorja, košček limonove lupine ali vanilije, 10 g mondamina, ki je raztopljen v 3 žlicah vode. Ko to povre, dodaš še rumenjaki, precediš in daš na hladno. Preden daš na mizo, primešaš še sneg iz 1 beljaka.

Krompirjeva pasteta s sirom

300 g skuhanega krompirja nastrgaš in primešaš 60 g nastrganega sira, 2 žlici kisle smetane in 2 rumenjaka. Potem polagaš goščo v majhne oblike, ki so namazane s presnim maslom in pastete v srednje vroči pečici lepo rumeno opečeš.

»Lahko mi verjamete, gospa, da pri nas jaz hlače nosim!«

Vprašanje je samo, kdo naj bo tisti, ki bo ta bogastva izkoriščal.

Rockefeller je sedaj 98 let star ter živetari življenje betežnega starčka, ki se za nobeno stvar več ne more zanimati in ki mu nobena moč sveta ne more več vrniti mladosti in sile. Deterding pa je star 70 let ter tudi on mirno živi na Nemskem, med tem ko se drugi ljudje sedaj koljejo za to, kdo bo znal bolje izrabiti njunine nauke in bolje posnemati njunine zglede.

Resnica pa je in ostane, da po takih možeh smrdljivec vlada svet.

Slike iz krvave Španije

Mrličke pokopavajo

Angleški listi poročajo, da so imeli v petek zjutraj v nekem delu madridske fronte, v El Pardo-parku kratko premirje za pokop mrličev obeh strank na ozemlju nikogar, med strelskimi jarki in da so vojaki belih in rdečih po tem žalostnem pravilu objeli drug drugega. Uradno obvestilo madridskega poveljnika, generala Miaja, pravi dobesedno: »Fašisti so nas prosili premirja, da bi pobrali trupa pred našimi linijami. Temu smo ugodili in zjutraj sta obe stranki pokopavali svoje mrtvice brez najmanjše motnje. Ker so vojaki obeh strani — Španci, so ob koncu človekoljubne naloge drug drugega objemali in so se nato vrnili v svoje strelske järke. Slični dogodek je bil nedavno v Vaciamadridu.«

Kakor poročajo angleški listi, so se glede premirja že v četrtek zvečer dogovorili častniki obeh vrst in sicer z govorilom vsak iz svojih strelskih jarkov. Prej so pozvali topništvo in pešce obeh delov, naj nehajo streljati. Kmalu po devetih dopoldne so stopili oddelki z belimi zastavami iz strelskih jarkov. Vsaka stranka si je poiskala svoje mrličke in jih pokopala v jame, ki niso bile globoke. Bilo je krasno pomladno jutro in čete obeh strank so iz strelskih jarkov opazovale ta ganljivo-žalostni prizor. Pričakovati je, da bodo po drugih delih madridske fronte storili prav tako.

„Preveč zločinov sem videl...“

V francoskem časopisju popisuje rudar Antoine Desprez, ki je pred kratkim ušel iz Španije in iz španske mednarodne brigade skupaj z več svojimi tovariši, kako se mu je tam na Španskem godilo. Nekdanji komunist takole piše:

»Sramota je, kar se sedaj na Španskem dogaja. Kot komunist sem odšel, da bi branil delavski razred. Danes pa nisem več komunist, ker sem videl, kako so delali z menoj in z mojimi tovariši. Videl sem, kako so se vsi voditelji skrbno varovali, da bi se pokazali na fronti. Daleč za fronto, v Albaceti, hodijo na sprehod ter se vozarijo v avtomobilih, v katerih mnogi stegnjeni kakor kaka lokomotiva. Videl sem mnogo Špancev, ka-

teri so se z revolverji za pasom mirno sprehajali po Valepciji, med tem ko smo mi imeli pravico, da smo si svojo kožo dali preluknjati sovražnikovim krogom... Videl sem preveč zločinov, preveč usmritev. Tam doli anarhist dela, kar hoče. Mnogo mojih tovarišev se ni vrnilo ter se nikdar ne bodo več vrnili...«

Rdeče miličnice

Največja rdeča propaganda za špansko vladu je bila novica, da so ženske stopile v rdeče bataljone ter se sedaj kot rdeče miličnice bore zoper bele. Povsod v slikah in besedah so slavili lepo špansko žensko, katere je oprtila puško na ramo za obrambo španske domovine in republikanske

svobode. Toda na Španskem samem o teh stvareh drugače mislijo. Tako beremo v anarhističnem listu »Solidaridad Obrera«, ki gotovo ni preveč tankovesten list glede morale, tole pritožbo: »Rdeča miličnica je tovariš. Toda žal nam je, da to čustvo tovarištva v moških tovariših na fronti pokoplje strast, ker smatrajo ženske vojake le za orodje svoje razuzdanosti. Lahko bi o tej stvari veliko pisal, vendar naj to namigavanje zadošča, zlasti tistim, ki znajo med vrsticami brati. To je sad »don juanstva«, ki ga tako slave in ki na frontah tako razsaja.«

Glasovita komunistka Pasionaria piše v svojem glasilu »Vanguardia«, da so razmere v etapah zelo slabe ter zahteva, da je etapo treba očistiti lupov, tatov in prostitutk. — Če že anarhistični in komunistični listi tako pišejo, je jasno, kako je v resnici. Zato tudi ni čudno, da prav sedaj rusko-sovjetski vojaški krogi razpustili vse ženske vojaške oddelke, ker je Vorošilov dejal, da ženska spada v kuhinjo in k otrokom.

Smrdljivec vlada svet

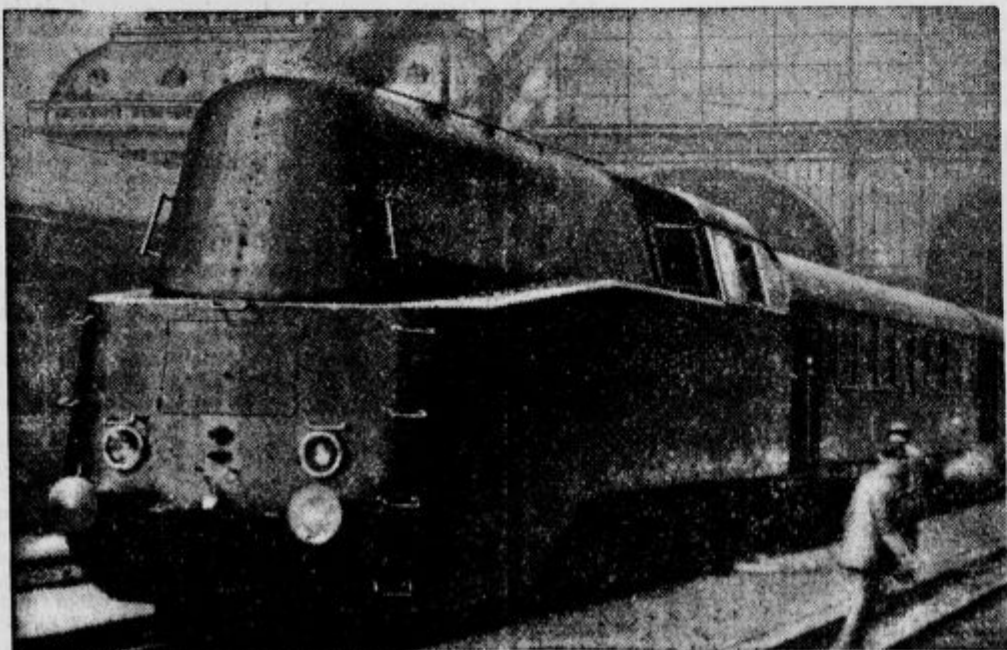
Včasih smo rekli, da je denar sveta vladar, kar pa ni dobesedno res. Pač pa je dobesedno res, da dandanes svet vlada smrdljivec. Da ne bo kdo kaj slabega mislil, moramo takoj povedati, da so še pred nekaj desetletji pri nas na Slovenskem petroleju ljudje rekli smrdljivci. In ne po krivici! Tega mnenja je bil tudi ruski učenjak, ki je leta 1805, ko so mu pokazali vzorec petroleja, katerega so dobili v Baku, takole označil novo najdbo: »Zemeljsko olje je snov, ki prihaja iz zemlje in hudo smrdi!« Napovedal je, da bo to smrdljivo olje dobro kvečjemu za mazanje koles. Tako je minilo skoro pol stoletja v tem mnenju, kakršno je izrazil ruski učenjak.

Čez kakih 50 let pa so tam v Ameriki našli tako zvano »črno vodo«, kakor so Indijanci imenovali petrolej. Ta »črna voda«^c je šla kmalu dobro v denar. Polastil se je je mladi Rockefeller, ki je kmalu imel v rokah vso produkcijo petroleja v Ameriki. Ustanovil je svojo petrolejsko družbo »Standard«. Zgodovina te družbe je zelo pestra in je po njej Rockefeller postal najbogatejši človek na svetu. Toda, da je postal on najbogatejši človek in njegova družba največja in vsemogoča, se je Rockefeller znal posluževati vseh dovoljenih in tudi nedovoljenih sredstev. Začel je brezobzirno kon-

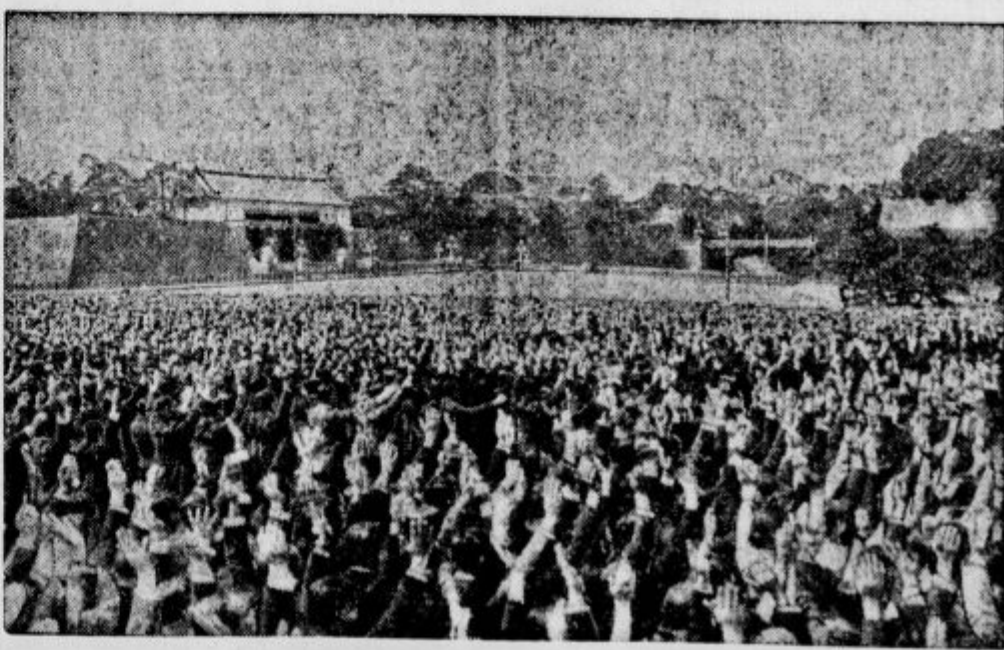
kurenco zoper vse svoje konkurente. Ni se strašil ne sabotaže in ne drugih nasilnosti, kakršne Amerika danes pozna pod imenom »gangsterstvo«.

Ameriška sodišča so ga klicala pred sodbo ter mu 4000-krat dokazala goljufijo, izsiljevanje in po-neverbo. Obsodba se je glasila na 29 milijonov dolarjev. Toda Rockefeller nikdar ni plačal niti enega facka te globe. Nato je začel izdelovati cenene petrolejke in je z njimi in ameriškim petrolejem zavojeval kitajski trg. Tukaj pa je naletel na trdega nasprotnika Holandca Deterdinga. Začela se je strašna konkurenca, od katere pa je Kitajec imel dobiček, da se je lahko veselo smehljalo. Tukaj je bil Rockefeller prvokrat poražen in zmaga je Deterdingova družba »Shellova kompanija«. Za njo pa je stala Anglija.

In v tem znamenju se je začela svetovna vojna, ko je francoski maršal Foch dejal: »V vojski je vsaka kapljica petroleja toliko vredno kakor kapljica človeške krvi.« Tega se je Anglija dobro zavedala, zato je tako naglo hitela zasedati kraje v Perziji in v bližini, kjer je petrolej. Mosul je vzela Anglija zaradi petroleja. Toda so še večja petrolejska najdišča v Mehiki in Rusiji. In prav gotovo so sedanji svetovni dogodki v zvezi s slo, pridobiti si vso oblast nad petrolejskimi najdišči tudi ter dežel.

Prva moderna lokomotiva na Madjarskem je začela voziti ter se je dobro obnesla.

Ob obletnici vladanja japonskega cesarja so industrijski delavci priredili cesarju veliko izjavo vdanosti in zvestobe.

Dr. Leopold Prečan, nadškof v Olomucu:

Češko-slovenski stiki v preteklosti in pogledi v bodočnost

Tudi majhni narodi, kakor sta oba naša naroda, češki in slovenski, živijo kaj pisano življenje. Njihovi medsebojni stiki morejo biti zelo raznovrstni, bodo pa tem bolj živi in prirčni, čim več skupnih zanimanj imajo, bodisi nabožnih, kulturnih, narodnostnih, gospodarskih ali političnih. Čehi in Slovenci so veje istega slovenskega debla, ki ga je že pred tisočletji po apostolskem delu sv. bratov Cirila in Metoda oplemenitilo krščanstvo.

O vzajemnih češko-slovenskih stikih je bilo v tisočletni zgodovini napisanih že mnogo strani; učenjaki strokovnjaki so jih proučevali in jih še proučujejo, da bi podali dejansko sliko vzajemnosti obeh narodov na posameznih poljih njihovega udejstvovanja. Seveda ne morem napisati znanstvene razprave o češko-slovenskih stikih, ampak le nekaj vtisov, ki mi jih narekujejo osebni spomini in ljubezen do plemenitega bratstva slovenskega naroda. Pa tudi to je hvaležen posel.

Kdo se ne spomni življenja obeh naših narodov samo v poslednjem stoletju — kakšno bogastvo duhovne vzajemnosti pomenijo na polju slovenskih ved same imena: Dobrovsky, Šafarik, Kollar, Miklošič, Kopitar, Jagić, Pastrenek, Snopce itd. In kakšen val prebujenja narodne politike krije v sebi geslo ilirizma! Kako prijateljski so bili stiki tudi na spolkih dunajskih tleh dokazujejo naši predvojni politiki, poslanci dr. Krek, Žitnik, Sušteršič, Stojan, Kadlčak, Hruban, Šramek! Slovenski poslanci so k našim hodili v goste — dr. Krek je mogel pri nas nastopiti z dovršeno češčino — in obratno so zopet naši poslanci hodili k slovenskim bratom, poslancem dr. Stojan je na katoliškem shodu v Ljubljani leta 1900 govoril v slovensščini.

Dalje moram tudi omeniti, kar smo doslej skoraj prezrli, koliko naših čeških duhovnikov je v dušnem pastirstvu delovalo med Slovenci, bodisi na bivšem Kranjskem, bodisi na Primorskem, ki nam jih je povojna katastrofa teh krajev vrnila domov. Tako v redovnih hišah, n. pr. pri Usmiljenih bratih v Gorici ali v salezijanskem vzgojnem zavodu v Ljubljani, smo imeli in še imamo svoje češke gojence, kakor so se doslej tudi v Prago zatekali slovenski bratje.

Veselo je tudi leposlovno poglavje češko-slovenske vzajemnosti, prirčni in mnogo obetajoči so bili — in Bog daj, da bi še bili — bratski stiki naše mladine s slovensko (izlet češkega Orla v Maribor, slovenskega Orla v Brno in Prago), kakor s krvjo zapečaten je bila bratska družnost v groznih letih svetovne vojne, ko so slovenske meje tudi češkim vojakom postale veliko pokopališče, kakor so slovenski junaki našli poslednji počitek v naši češki zemlji. »Zvestoba za zvestobo — ljubezen za ljubezen« tako zgovorno kliče napis na velikem mavzoleju pri nas v Olomucu, kjer počivajo tisoči jugoslovanskih junakov, katerih se z ganljivimi pobožnostmi ne spominjamo samo mi Čehi, ampak so se jih spomnili tudi jugoslovanski romarji, ko so pod vodstvom škofa dr. Jegliča potovali na sveto-vavilsko slavo v Prago (leta 1929).

Mislil pa, da je najlepši most, ali če hočete, duhovni koridor, med obema bratskima narodoma zgradila ciril-metodijska ideja. Ko se v polovici XIX. stoletja Slovani prebudili k hvaležni službi ciril-metodijstva, je veliki lavantinski škof blagodej spomina Slomšek s to mislijo ustanovil pobožno »Bratovščino sv. Cirila in Metoda«, katere je tudi pri nas našla veliko razumevanje, saj je imela v slavnostnem letu 1863 na Moravskem do 15.000 članov.

Slavnostna ciril-metodijska leta 1863 in 1885 so napravila naš moravski Velehrad za najmočnej-

šo vnoslovansko vez. Velehrad je tedaj leta 1863 vabil tudi slovenske romarje, »modra knjiga« na Velehradu pa pripoveduje, da so leta 1885 tudi pobožni Slovenci — seveda skrivaj — romali na grob sv. Metoda. Slovenski pesnik Simon Gregorčič je ovekovečil takratno zaskrbljenost Dunaja za blagor Slovanov in ironični basni »Velegrajska kuga«.

Ciril-metodijska ideja se je pokazala za narodoviteljske polje bratskih češko-slovenskih stikov. V njenem imenu navezujejo bogoslovci v svojem »Muse-uc« stike z jugoslovanskimi brati, tam dopise iz Ljubljane, Maribora, Celovca, Gorice itd., v njenem imenu je prišlo do uslanovitve skupnega znanstvenega časopisa »Slavorum litterae theologiae« (1905), v čigar uredništvu poleg dr. Podlaha in dr. Tumpaha sodelujejo tudi Slovenci dr. Grivec iz Ljubljane, dr. Luc. Jelič iz Zadra, kasneje dr. Dočkal iz Zagreba s celo vrsto jugoslovanskih referentov (dr. Ušeničnik, dr. Fr. Kovačič in drugi).

Kakor pa je bila ciril-metodijska misel vez med katoliškimi organizacijami čeških in slovenskih akademikov pred vojno, tako je postala v novi obliki »Slaviae catholicae« osnovni program katoliškega visokošolskega dijaštva. Naj omenim samo posrečena zborovanja l. 1930 v Ljubljani in l. 1931 v Bratislavi in v Nitri.

Ciril-metodijska ideja je katoliške Slovence zbližala zlasti na tako imenovanih unionističnih kongresih na Velehradu. Na njih nikdar ni manjkalo jugoslovanskih bratov, zlasti ne Slovencev pod vodstvom svojih škofov. Vedno se bodo z veseljem pnosom omenjali poslednji unionistični kongresi l. 1924, 1927, 1932 in 1936 na Velehradu, kakor tudi naš vse veličastni kongres v Ljubljani l. 1925, katerega se je z menoj udeležilo 25 čeških udeležencev, in kongres v Pragi v slavnostnem avtovalavskem letu 1929, na katerega je zopet dopotovalo veliko jugoslovanskih udeležencev.

Vsekakor je vsem ostalo v nezgodnem spominu sveto-cirilsko slovensko-hrvatsko romanje v slavnostnem letu, ki je pod vodstvom štirih škofov, mariborskega, ljubljanskega, epiteškega in križevskega ob udeležbi 312 romarjev obiskalo slovaško Nitro, moravski Velehrad, češko Prago in St. Boleslav in ki je tako močno in očitno razvnelo našo vzajemno ljubezen.

Ni čuda, če so se tudi pastirski listi čeških in jugoslovanskih škofov sešli v enaki pobožnosti in ljubezni do sv. slovanskih apostolov, ko se je v l. 1927 praznovala 1100 letnica rojstva sv. Cirila in v l. 1936 (mesto 1935) 1050 letnica smrti sv. Metoda. Ciril-metodijsko misel poveljujejo ti listi kot resnično osnovo krščanske kulture med slovanskimi narodi in pozivajo, da bi se tudi v bodočnosti kar najbolj goreče gojila.

V tem znamenju ciril-metodijske misli, ki je obema bratskima narodoma prinesla toliko blagoslovljenih sadov, je po mojem mnenju najvarnejše jamstvo tudi bodočega češko-slovenskega bratstva. Oba naroda stalno složno sodelujeta v duhu slovanskih apostolov v močnem nabožnokulturni organizaciji, v Oserdnjem apostolstvu sv. Cirila in Metoda, in v znanstvenem društvu »Velehradska Akademija«, oba naroda molita za zedinjenje vsega slovanstva v pravi Kristusovi Cerkvi, kakor so jih učili veliki nasledniki slovanskih apostolov. Škof Slomšek in nadškof Stojan. Da bi dobri Bog uslišal naše skupne prošnje in Vašemu nepozabnemu škofu Slomšku podelil čast oltarja, da bi se zopet pred vsem svetom pokazalo, kako tople in ozke vezi vežejo oba bratstva naroda, Čehi in Slovenci! Dal Bog, da bi se to zgodilo čimprej!

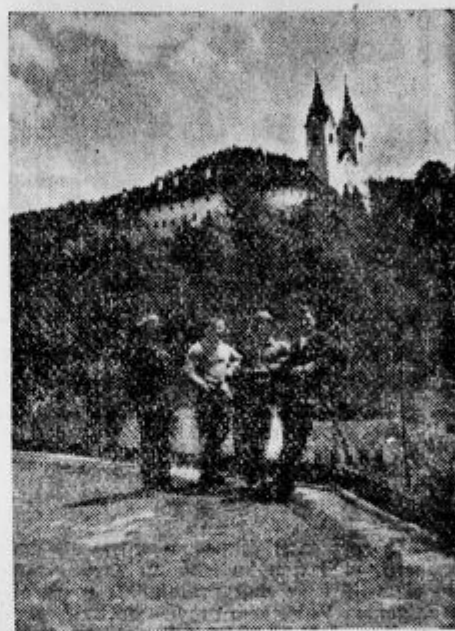
In spet so ozelenele trate

Po Savinjski dolini do Celja

Spet je šel preko livad, trat in polja sv. Jurij in skoro se bomo znašli v zelenju in cvetju. Skrbno je pripravil, da bo vse leto, ko nastopi mesec maj, prebudil ne samo naravo, ampak z njo vred tudi človeka, če se hoče prebuditi iz tožnega zimskega spanja.

Pojdi sedaj v pomladi ob bistri Savinji, zaživi z njenimi tratami ob levi in desni in čim dalje boš hodil, tem lepše ti bo v duši, še bolj boš vzljubil to našo slovensko zemljo in nje cvet Savinjsko dolino. Vsakomur je poznana po imenu, pa je vendar še mnogi niso videli. Občudovali so jo nekdanj v letih blagostanja, »ko sta se cedila po njej med in mleko«, od medu pa je ostalo sedaj le še satje, odkar so začele cene hmelju rapidno padati. O tistih srečnih časih pričajo le še lepe hiše in močna gospodarska poslopja, ki se dvigajo po ljubkih vaseh.

Biser doline je — Savinja. Kristalno je čista, polna življenja in nudi prijetne poletne kopeli. Ob nji so ponosni mlini, glavne žage, obkrožajo jo širne zelenice in obdajajo pestri trgi in vasi. Tvoje zubočenje radi poslušajo domačini, v tvojih valovih se dobro počutijo razvajeni tuji, na tvojih valovih se zadovoljni splavarji, ki priplovejo od Ljubnega, kjer postaneš plovna. Bistra si kot oko, zato se naša dekleta rade zovejo — savinjska dekleta. Le kako bi bili Savinjančani brez nje. Kdo bi nosil splave, kdo gonil mlino in žage, kje bi si okopal naš kmet svoje od znoja prepojeno telo, si osvežil v soboto zaprašene znojnice, ako ne bi bilo nje. Kako bi živel Gornjesavinjski kmet, ako bi ne mogel odplaviti lesa, ki je vir blagostanja, nad Mozirjem se namreč že končajo hmeljski nasadi. Često pa si tudi strašna in močna. V jeseni in pomladi kaj rada narasteš in kot bi se srčila na ljudi, prestopaš bregove, trgaš obrežne celine in nasade, podiraš mostove in poslopja, razdiraš jezove. Delo, ki ga je opravljalo nešteto pridnih rok v teku več let, moreš v par urah uničiti.

Logarjeva dolina s Kamniškim sedlom.

Kdo ne pozna Logarjeve doline? Kdo ni opazoval pri obisku Logarjeve doline prvi »salto« Savinje, tam, kjer se rodi naša Savinja. Njegova veličastnost te očara tako, da kdor je videl enkrat ta slap, si ga še večkrat želi videti. Lepot in krasot, ki jih je vtisnil Stvarnik v Logarjevi dolini, ne bo mogla opisati nobena človeška roka in se ne bo moglo nagledati nobeno človeško oko. Šele zadnji čas smo odkrili, da je res lepa in ni še popolnoma razvit tujski promet. Mi sami se vse premalo zavedamo darov, ki nam jih je podaril Bog in znamo to ceniti šele, ko nam tuji dopovedo. Ko pišem te vrstice, se čisto spominjam rajnega Logarja. V njegovi mladosti še niso hodili tuji na letovišče v ta raj, saj je bila Solčava nekdanj poznana kot »hribovski« kraj, zato je ves začuden strmel v svoji starosti, ko je gledal množice ljudi, ki so prihajali v ta lepi košček zemlje. Poprej so uživali zgolj domačini mir in srečo v teh krajih. Sami so hodili v pomladnem času na zanimiv lov na divjega petelina, sami so streljali game po strmih Savinjskih planinah; sami se radovali mirnega, skromnega življenja. Dekleta, ki so v poprejšnjih časih vedela samo za lepoto planin, ki so znala ceniti le gospodinjstvo svojih mater, ki so živele srečno, neskaljeno življenje v svojih snažnih kočah, so sedaj, ko se čedalje bolj odpira tujski promet, pogledala iz tega kota in šla v svet, da se izobrazijo in spopolnijo. Izneverila se bodo zgolj domačemu krovu, samo tamkajšnjim fantom, že jih je omamila lažna lepota sveta. Minula bo iskrena ljubezen teh deklet do čvrstih domačih fantov, ki so prepolni čustev, ki so jim jih vdahnile planine...

Cerkev in samostan Marija Nazarje.

O Robanovem kotu je »Slovenec« že mnogo pisal. Občudovali smo sladko toploto in mir tega legega kota, vonjali smo duh nageljnov, ki so posejani med zeleno trato, jedli kisel mleko, ki nam ga je podarila planšarica Tinca. Poslušali smo v tem kraju zaljubljeni spev divjega petelina in spremenjali lovca po teh strmih pečinah...

Cesta nas vodi od Rogovnice mimo presihajočega studenca in močnega skale Igle mimo Luč

in Ljubnega v Radmirje. Tam si ogledamo lepo cerkvico sv. Franciška. Nekdanj je bila ta cerkev slovita božja pot, kjer je poljski kralj pustil v dar srebrni plašč, Marija Terezija pa zlat plašč, svoje ročno delo in še zlat kelih. Iz Radmirja gremo po samotni poti med gozdovi v Gornji Grad, ali pa po cesti mimo Rečice, Nazarja in Mozirja.

Splavarji na Savinji.

Tu pa se pričnejo že hmeljski nasadi, ki jih je vedno več, če greš proti Braslovčam, kjer se prideluje najboljši savinjski hmelj. Nekdanj smo ga imenovali zlato savinjsko trto, danes pa ga ne imenujemo več tako, ampak ji rajši rečemo »muhasta rožca«. Kdo bi mogel opisati vse prevare, ki jih je zmožna ta rastlina, in kdo bi znal prenašati vse nagajivosti, ki jih uganja. Vendar jo kljub temu Savinjan ljubi, vedno več je teh nasadov in vedno bolj se zna braniti naš kmet proti vsem težočam, ki so združene s pridelavo in prodajo hmelja. Iz leta v leto opravlja vsa dela z veseljem in ljubeznijo, neguje rastlino bolj kakor mati svoje dele, žrtvuje denar, in vendar nikoli ne ve ali bo v jeseni dobil povrnjen tisti denar, ki ga bo izdal za obiranje, če mu ne bodo uime v zadnjem času uničile ves pridelek. Spomin na one čase, ko se je dobilo za kilogram hmelja 200 Din in še več, bodri našega kmeta, da se bodo morda še vrnila lepši časi za hmeljarje.

Kakor povsod po naši Sloveniji, je tudi v Savinjski dolini na vsakem hribu prijazna bela cerkvica. Kraljica savinjskih cerkev in najprijetnejša izletna točka je Gora Ojka. Spomladi vrže solnce zjutraj svoj prvi pozdrav tej cerkvi in jo pozlati s svojimi žarki, predno pa zaide, se prav tako lepo poslovijo od nje. Ko zvonijo ob nedeljah zjutraj zvonovi jutranjo pesem, se najlepše sliši glas goroliškega zvona. Savinjan je zato iskreno navezan nanjo. Veliko nesreč je že zadelo to cerkvico — vojska ji je vzela zvonove, pogorela je — in vendar radi storijo vse, da je zopet taka, kakor je bila poprej. Koliko truda in žrtve Savinjanov je že položeno v njej. Dobro vedo ljudje, da bi bilo brez nje življenje težje. Kam bi se ozirali med delom, ako bi ne bilo nje, kdo bi jih zjutraj prebudil iz spanja, kdo opoldne poklical od dela k skromni južini, kdo naznanjal zvečer, da je konec dnevnega truda in vabil k molitvi. Zdi se, kakor bi bila ta cerkva skupen domek vseh Savinjanov. Od te cerkve se lahko razgledaš po vsej lepi dolini, od tu z zadovoljnim pogledom motiš bistro Savinjo in belo črto ob njej — cesto, zelene hribočke in pisana polja.

Savinja, v ozadju gora Ojka.

Celje, prijazno, ljubko mesto. Kadar človek govori in misli nanj, se pač spomni na celjske grofe, katerih grad se počasi podira nad Celjem. Ljudstvo, ki se je nekdanj s strahom in trepetom oziralo na grad, gleda sedaj, kako od nekdanj močnega gradu ostajajo le še skale, pa še te se bodo počasi razrušile. Tam poleg tega hriba pa je še drug hrib, po katerem dolgo let hodijo ljudje trudni in upehani iskat pomoči in tolažbe v cerkev sv. Jožefa. Ti zidovi pa se ne rušijo, pod cerkvijo si je že pozidalo v zadnjih letih mnogo ljudi lepe vile, ki se prijazno ozirajo po Celju.

Celje se zaveda, da je lepo mesto in da je izhodišče lepih izletnih točk, zaveda se svojega zdravga podnebja, prijetnih kopeli, vendar se še hoče spopolniti, prav tako pa tudi Savinjska dolina. Skoro bo naša lepa Gorenjska premajhna za vse številne obiskovalce iz tujine, pa se zadaj odpira popravil krivico prejšnjih občinskih mož, ki so občinski babci prikradjali letno nagrado vsaki za 600 Din. V novem proračunskem letu prejmeta mesečno po 250 Din.

Litija

Prosveta v Smartnem je priredila preteklo nedeljo materinski dan, na katerem so nastopile naše poštvalne članice ter žele za nastop in deklaracije od polno zasedene dvorane zasluženo in viharo odobravanje. V lepem govoru je proslavljala poštvalnost slovenske matere in žene g. dekan Anton Gornik, vso režijo pa je vodila gospodična Mekelova.

Občinski odbor je na svoji zadnji seji nastavljal za pripravnik-uradnika domačnika filozofa Beno Tičarja. Po proračunski postavki je zopet uvedel občinske cestarje za cestne proge Podšenturij, Gradec—Zg. Log in Hotič. Iz neumestnih razlogov je prejšnji občinski odbor ukinil mesta občinskih cestarjev najbrž zaradi zvarčevanja, občinska pota pa so pri tem propadale. Občinski odbor je tudi popravil krivico prejšnjih občinskih mož, ki so občinski babci prikradjali letno nagrado vsaki za 600 Din. V novem proračunskem letu prejmeta mesečno po 250 Din.

Frattellini

GUSTAVE 3 MAX GINO

V spremstvu ženskega fakirja

senzacionalnega ekvilibrista komičnih žonglerjev in akrobatov

Samo 27., 28. in 29. aprila ob 16. in 20. uri v KINU UNION

Školja Loka

Gledališki odsek Katoliškega prosvetnega društva v Školji Loka zaključil drevo ob 8 letošnjo sezono z igro »Rožni venec« v 3 dejanjih, 4 slikah, po istoimenskem romanu, ki je izhajal v Slovenčevem podlistku, in jo je spisal Andrej Rison, poslovenil pa Škofjelohan gosp. dr. Lojze Finžgar. Čisti dobiček gre v dobrodelne namene Vincencijeve konference.

Krajevna protituberkulozna liga v Školji Loka pridno organizira vse potrebno za čim uspešnejšo izvedbo protituberkuloznega tedna, ki bo od 2. do 8. maja. Sestavil se je širši odbor zastopnikov raznih organizacij in oblasti pod častnim predstvom gosp. okrajnega načelnika Kalka; posele vodi izvrševalni odbor lige. Geslo letošnjega protituberkuloznega tedna je: »Samo ves narod se more uspešno boriti proti jetiki.« Organizacija je razpredena po celem okraju. V Gorenji vasi se bo za Poljansko dolino ustanovila nova liga; večje prireditve bodo še v Zelenikih in Školji Loki, kjer bo akademija na Vnebohod 6. maja s sodelovanjem vojaške godbe. Za Školjo Loko se je osnoval damski odbor, ki bo prodajal protijetično literaturo, tablice z napisom: »Ne pljuvaj na tla«, di-narske listke in kartone: »Storil sem svojo dolžnost — protituberkulozni teden leta 1937.« V ostalih občinah pa bodo skrbele za zbiranje materialnih sredstev obiske uprave po navodilih lige. Osnovni se je poseben dispanzerski sklad, v katerega naj vsak daruje vsaj 1 dinar. Pristopajte tudi kot člani v ligo, mesečni članski prispevek je tudi samo 1 dinar.

Vojnik pri Celju

Materinska proslava. Prihodno nedeljo bo v posojilnični dvorani materinska proslava Prosvetnega društva. Na sporedu, ki je zelo pester, bo tudi igra v treh dejanjih »Po trnju do cvetja«. Po-tje pevski zbor. Vstopnina je običajna, čisti dohod-ek pa bo namenjen v korist revnim otrokom.

Stražišče pri Kranju

Smartinska fara je pretekli teden izgubila zvestega delavca na božji njivi. Grobokop Mihael Benedik, ki je to službo opravljal nad trideset let, je odšel k Bogu po zasluženem plačilu. V vsem tem času je izkopal skupno 1875 grobov. Pokopališče, na katerem je prebil toliko ur, mu je tako prirastlo k sreči, da se je še zadnji dan pred smrtjo zanimal zanj, čeprav ga je mučila huda bolezen. Ves čas bolezn, ki je trajala več mesecev, je potrpežljivo prenašal bolečine in se z molitvijo pripravljaval na smrt. Še zadnji dan je prejel sveto po-potnico, proti večeru pa se je preselil v nebeško domovino. Pokopališče, katero je urejal toliko let in pripravljaval zadnje domove svojim rojakom, je dalo tudi njemu prostor, da se odpočije od zem-skega dela. Bil je zelo skrben družinski oče in vedno mu je bila prva skrb dom in otroci. V živ-ljenju ni okusil nikdar drugega nego trpljenje in delo, zato naj ga Bog bogato poplača. Za njim žaluje žena, štirje sinovi in štiri hčere, ki so izgubili najboljšega očeta. Naj počiva v miru!

Vransko

Lepo akademijo z govorom, deklamacijami, pevsкими in telovadnimi točkami bo priredil fan-tovski odsek Katoliškega prosvetnega društva pri-hodnjo nedeljo, dne 2. maja t. l., ob 15 v gasilskem domu v Prekopi. Ves spored je zelo skrbno se-stavljen in dobro pripravljen. Zato bo brez dvoma vsem ugajal. Ker je to prvi večji nastop naših fan-tov, vlada povsod zanj veliko zanimanje. Naj nihče ne zamudi lepe prilike in si ogleda to za-nimljivo prireditev, ki je prva te vrste po dolgem času. Vabimo tudi sosednje župnije! Pridite!

Poizvedovanja

Bankovce za 100 Din je zgrabil večeraj dopoldne od Krolevske trga po Kopitarjevi ulici ubog krošnjar. Pošten najditelj naj izroči denar v uredništvu »Slo-venec«.

KULTURA

Osnove slovenske Akademije

Akademije znanosti in umetnosti so poslednja inanca vseh duševnih naporov in prizadevanj, ki gredo za tem, da poglobijo uveljavljanje človeškega duha in ugotovijo snovanje prirode, njih skrivne zakonitosti in znamenja, ter tako v svojih zadnjih posledicah služijo plemenitenju in lajsanju našega življenja. Dolga vrsta dni je pretekla, odkar je Platon v svoji akademiji utiral prve poti v svet veljavnosti in vrednot, ki ležijo izven časa in prostora. Potem je ostalo ime njegove šole in prešlo k naro-

Conversio Carantanorum. Zwitter, Prebivalstvo na Slovenskem od sredne 18. stoletja dalje. Grafenauer, Karolinška kateheza in izvori za brižinske spomenike. Nahtigal, Starocerkvene slovanske študije in Oevirk, Teorija primerjalne literarne zgodovine. Takšen obračun enega leta je na vsak način vreden vsega priznanja in nikakor ni mogoče iti mimo njega. Vendar je društvo iz leta v leto v skrbeh, kako bo moglo izvesti in realizirati svoje načrte. Tako ima zdaj v programu izdajo novih

France Košir: Krajina. (Slika je — kakor vse ostale — na razstavi Društva slovenskih likovnih umetnikov, ki jo bo danes otvoril predsednik A. G. Kos.)

dom Evrope, kjer je s časom predstavljajo nove oblike in družilo nove vrste duševnega dela, toda zmerom je ostal pečat izbranih in odlike na teh ustanovah. Danes imajo takšne Akademije vsi kulturni evropski narodi, in v naši državi so Srbi pred kratkim praznovali njeno petdesetletnico, hrvaška, ki jo je postavil veliki škof Strossmayer, pa je še starejša. Nekaj let že težijo tudi Slovenci za svojo Akademijo in izpolnjujejo delovne pogoje, ki so notranja zgradba takšne ustanove. Toda nobenega pravega uspeha ni pri izvedbi te zamisli in zavore ležijo nekje izven našega lastnega območja in interesov.

Znanstveno društvo za humanistične vede

se trudi že dobrih deset let in dela na tem, da bi ljubljana dobila svojo Akademijo znanosti in z njo slovenski narod svoj vrhovni znanstveni zavod. Toda doslej je bil vsak apel brez stvarnega uspeha. Ali je upanje ali samo ljubezniva tolažba izjava prosvetnega ministra, ki jo je dal na nedavni predlog v senatu: da bo stvar proučil tako resno, kakor zadeva sama zasluži — tega najbrž ne smemo drugače razumeti, kakor v skladu z našimi željami in potrebami. Saj imamo vendar delavne predstavnike akademskih razredov. Prav Znanstveno društvo za humanistične vede vrti že od vsega početka po zamisli svojega iniciatorja dr. Rajka Nahtigala po sebi omejen delokrog, ki jih obsega filozofsko-historični razred znanstvenih akademij. Pod tem vidikom je bilo društvo tudi ustanovljeno 6. oktobra 1921. leta in je kmalu osnovalo v sebi tri sekcije. Prvi odsek je filozofski, drugi historični in tretji filološki, ki ima

znanstvenih del in to s področja zgodovine spomenikov (izdaja urbarjev), nadalje literarno-zgodovinske knjige (Cojz-Kopitarjeva korespondenca, ter Levčeva korespondenca) in jezikoslovne razprave (o slovanskih jezikih). Danes je še vprašanje, če bodo te knjige izšle, ker je vse to odvisno od pravega javnega razumevanja za vrednote duhovnih ved in temu primernih dotacij.

Znanstveno društvo ima danes dva in dvajset članov, ki so voljeni. Poleg tega šteje dva častna člana radi zaslug za društvo. To sta Ivan Hribar in F. Windischer. Važno pa je, da deluje stvarno kot razred akademije ter vzdržuje zveze z Akademijami doma in v inozemstvu. Z njimi si tudi zamenjuje publikacije, pa si je na ta način uredilo lepo knjižnico, ki obsega 624 knjig. Predsednik društva je še zmerom prof. dr. Rajko Nahtigal, tajnik pa prof. dr. F. Ramovš.

Znanstveni odbor prirodoslovnega društva

Znanstveni odbor je prav za prav organ Prirodoslovnega društva, ter so ga določili na ustanovnem obnem zboru tega društva. Prvotno so bili vanj imenovani štirje znanstveniki kot predstavniki posameznih strok. Njim je bila poverjena naloga, da iz vrst slovenskih prirodoslovcev izberejo one, ki se dejavno udeležujejo kot raziskovalci in da poleg tega organizirajo znanstveno delo na prirodoslovnem polju v obliki nekakega matematsko-prirodoslovnega razreda akademij. Znanstveni odbor se je tako iz prvotne ožje oblike razširil ter šteje danes okoli 25 članov. V njem so se kmalu razvili odseki za posamezne panoge in tako ima danes ta odbor posebni terminološki odsek ter odsek za antropologijo in evgeniko. Delovanje obsega podpiranje znanstvenih prizadevanj (skrb za izposlovanje štipendij) ter ustanavljanje strokovnih ustanov, ki pripadajo temu oddelku. V veliki meri skrbi odbor za prireditve znanstvenih predavanj, kakor jih je bilo šest v letošnji delovni dobi. Na teh prireditvah poročajo predavatelji o lastnih izsledkih, večkrat pa so povabljeni tudi tujci. Veliko važnost seveda polaga odbor na publikacije. To so v prvi vrsti

»Prirodoslovne razprave«

strogo znanstvena revija, ki prinaša le izvirne nove izsledke naših prirodoslovcev ter onih inozemcev, ki razpravljajo o naši prirodi. Prav te razprave pričajo inozemstvu o strokovni višini naših znanstvenikov in njihovega dela. Radi pomanjkanja denarnih sredstev nimajo sicer zaželenega obsega ter so omejene le na fiziografske discipline, po večini na fauno, floro in geologijo Slovenije. Vendar služijo kot dobra vez s tujakšnimi in inozemskimi znanstvenimi zavodi, vseučilišči in akademijami. Zato objavljajo mnogo člankov v svetovnih jezikih, kakor je to običaj tudi drugod, na primer pri Čehih, Poljkih, Skandinavcih itd. Doslej vzdržujejo približno tristo zvez, toda njih število raste od dneva do dneva. Seznam je bil tiskan leta 1936., letos pa je objavljeno nadaljevanje v prvi in drugi številki društvenega vestnika. Zamenja časopisov je od vseh, kar jih je kdaj bilo pri nas, največja. Tako pridobljene knjige gredo v vseučiliščno knjižnico, strokovno ožje omejene knjige pa dobijo posamezni inštituti direktno. Ta darila so v poslednjih dveh letih presegla vrednost 150.000 din. Zamenja bi se dala stopnjevati še na 600—800 časopisov. Ob strošku 40.000 din daje zamenja vrednost 250.000 din.

Znanstveni odbor skrbi seveda tudi za druge publikacije, predvsem pa bi rad izdal in preskrbel vseučiliščne učbenike. Toda pri tem igra spet veliko vlogo finančna stran, saj stane takšen učbenik okoli 50—60.000 din. Prvi učbenik bo najbrž kmalu šel v tisk in brez dvoma je vredno poudariti, da se avtor odreka honorarju.

Znanstveni odbor ima svoje načelstvo, ki ga člani vsako leto na novo volijo. Kakor smo že omenili, je ta odbor znanstveni organ Prirodoslovnega društva.

Prirodoslovno društvo

je nastalo iz Muzejskega društva za Slovenijo v Ljubljani. V tem društvu se je gojilo »domovino-znanstvo« v vseh ozirih, kakor so zgodovina, arheologija, folklor, priroda itd. Ustanovitev našega vseučilišča pa je postavilo prirodoslovce pred vprašanje, ali naj bi ustanovili novo, znanstveno prirodoslovno društvo, ali naj bi dali prirodoslovju v okviru Muzejskega društva novo vsebino. Izbrali so drugo odločitev in Muzejsko društvo se

je razdelilo v dva odseka, v zgodovinski in prirodoslovni. Prirodoslovci so nadomestili del B pri »Glasniku« s samostojnim časopisom »Prirodoslovne razprave«. Toda že leta 1934. se je sekcija prelevila v samostojno Prirodoslovno društvo v popolnem sporazumu z matičnim Muzejskim društvom, čigar Glasnik odgovarja zdaj prejšnjemu A delu, društvo pa prejšnjemu zgodovinskemu oddelku. Prirodoslovno društvo ima okoli 190 članov in okoli 180 naročnikov na Prirodoslovne razprave. Članarina v višini 20 din na leto ne zadošča niti za poštnino. Ne smemo pozabiti, da je Prirodoslovno društvo, ki je zbralo v sebi take rekoč vse slovenske prirodoslovce z matematiki vred, priskočil v največji stiski na pomoč minister dr. Anton Korošec.

Prirodoslovno društvo skrbi poleg znanstvenega dela v imenovanem odboru, tudi za zaščito prirode in pri tem sodeluje v različnih oblastvi, z gozdarskimi oddelki itd. Tako pripada njegovi oskrbi Triglavski park. Veliko važnost polaga na poljudna predavanja, ki so dosegla v letošnji sezoni število 25. S temi predavanji skuša društvo vzbuditi zanimanje za prirodoslovje v najširših plasteh, kar se mu je tudi v precejšnji meri posretilo. Vendar za to delo ne prejema nobene podpore, čeprav v prosvetnem delu nič ne zaostaja na primer za Ljudsko univerzo. Lastnih sredstev pa ne sme odgovarjati na škodo svojemu znanstvenemu tisku. Zaradi tega se je bati, da bodo predavanja v prihodnjem letu morala prenehati. Tesnejši zvezi z narodom služi tudi

»Proteus«

Ta naš dragoceni poljudno znanstveni časopis prehaja v sedanjem četrtem letniku v gmočno ravnotežje. Ob povečanih številu naročnikov bi prav lahko razširil svoj obseg in obogatil opremo, znižal naročnino in se popolnoma osamosvojil.

Glavna naloga Prirodoslovnega društva je seveda podpiranje in organiziranje znanstvenega dela. Tako podpira naše znanstvene zavode z dobavo literature, in to nekatere v toliki meri, da njegovi darovi presegajo po vrednosti vso njihovo dotacijo. Toda med tem ko drugod podpirajo akademije tudi raziskovalno delo neposredno z denarjem, pri nas ne moremo podpreti niti laboratorijskih del niti znanstvenih potovanj, in prav tako ne moremo ustanavljati kakšnih inštitutov. Pa vendar nam naša priroda nalaga posebno delo, saj imamo Kras, jame, jamsko floro in fauno itd. Majhen laboratorij v Podpeški jami ima naš Zoološki inštitut. Po vojni je obnovljen tudi

Društvo za raziskovanje jam,

ki vrti tiho znanstveno delo, katerega rezultat je doslej 25 publikacij v raznih znanstvenih časopisih.

Poleg prirode same določa posebne naloge vsak znanstvenik, zlasti vseučiliški učitelj, ki ustvarja svojo »šolo«. Inštituti se tako opremljajo prav z ozirom na to posebno smer, v kateri se vzbujajo tudi učenci. Tako raziskuje pri nas prof. Samec škrobe, Melik morfologijo Slovenije, Zoološki inštitut pod vodstvom prof. Hadžija jamsko fauno, itd. Zato pa bi Prirodoslovno društvo za vršenje svojih nalog potrebovalo več članov med slovenskimi izobraženci in pa predvsem podporo države, saj vrti delo matematično-prirodoslovnega razreda slovenske akademije. Predsednik društva je prof. dr. M. Rebek, tajnik dr. L. Kuščar.

Muzejsko društvo

goji po letu 1934. predvsem zgodovinske vede in izdaja Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo. Predsednik je prof. dr. M. Kos.

Rajko Subic: Orač. (Strokovna organizacija slovenskih likovnih umetnikov prireja svojo drugo pomladansko razstavo v Jakopičevem paviljonu.)

Papini član ital. Akademije

Pred nekaj dnevi so bili imenovani za nove člane italijanske Akademije Giovanni Papini, Angelo Gatti, Lucio d'Ambr in Giuseppe Pession. Pomembno je za razvoj kulturnega življenja v Italiji Papinijevo imenovanje. Papini, je veljal za izrazitega literarnega in umetniškega nasprotnika fašizma, bodisi kot bojevit in izrazito prepričan katoliški umetnik, bodisi kot eden najsvobodnejših evropskih duhov in glasilcev zapadne ustvarjalne tradicije. Prvo znamenje za Papinijevo sprijaznjenost s sedanjo politiko, duhovno ter splošno življenjsko smerjo italijanskega fašizma, je treba videti v tem, da je lani sprejel mesto profesorja za italijansko književnost na vseučilišču v Bologni, te dni pa je bil imenovan za člana Akademije. S tem je njegovo delo dobilo tudi priznanje uradne Italije, potem, ko je že davno užival ugled v vseh italijanskih in svetovnih kulturnih krogih.

S Papinijem stopa v Akademijo ne le eden izmed najburnejših in najbolj razgibanih italijanskih umetniških temperamentov, marveč tudi ena najbolj znanih in najbolj priljubljenih postav v italijanski kulturi. Papinija poznajo nadvse dobro tudi tisti, ki niso poklicni občudovalci literature in celo oni, ki se zanj navadno ne menijo. Njegovi literarni in filozofski načelni boji, polemike, pamfleti, njegov siloviti slog, fantastično genijalna iznajdljivost, polna presenečenj, mu je prinesla pozornost vseh izobraženih in manj izobraženih ljudi ter mu dala slavo, ki je bila najglasnejša tedaj, ko je izhajal revijo »Lacerba«. Docela soliden, umirjen in

Ivan Zajec: Splašen konj.

skoraj klasičen pa je postal njegov sloves, ko je izdal takoj po vojni veličastno »Storijo di Christo«. Toda poleg tega, o čemer pričajo njegova dela vsako zase, je treba poudariti še celotni pomen Papinijevega ustvarjanja, ki se kaže v tem, da je bil Papini neodoljiv in neutrujen v pobudah za kulturno in idejno obnovo Italije.

Rodil se je 1881 v Florenci in je zrasel kot literarni in filozofski samouk, poln ognjenega teženja za spoznanjem in za filozofskimi zmagami. V svoji prvi reviji »Leonardo« je v imenu duha pobijal tedanji zmagujoči pozitivizem ter zagovarjal proti njemu nove miselne koncepcije in gibanja, podobna Bergsonovemu intuicionizmu ter Jamesovemu pragmatizmu. V razblinjajoči in mehkužni megleni literarni impresionizmu, ki je tedaj vladal v vsej italijanski umetnosti, je Papini prinesel novih življenjskih tokov. Po tem se pozna in odlikuje vse njegovo delo in iskanje v prvi dobi, v času njegovega futurizma pa do aktivnega izpovedovanja katoliškega nauka v umetnosti. Vse to njegovo delo označuje boj, ki mu ga je narekovala pesniška in metafizična potreba po tem, da mora v svoji umetnosti vezati resničnost s snom, domišljijo z dejanjem, misel z umetnostjo. To je bila njegova potreba po celotnosti, po absolutnosti, katero je pogosto izrazil z močeno dramatikom.

Nemiren, neverjetno inteligenten Papinijev duh je iskal in zbiral vsepovsod najrazličnejše vplive, stremeljenja, kulturne možnosti, preskušal to in ono ter spoznal vse kote literarnih skritosti. Toda nemirnost njegovega duha, njegova pripravljenost in spremenljivost za vse, njegovo obvladovanje vprašanj in pojavov v umetnosti, filozofiji in življenju, ki so ga izražala njegova dela, bi ne dobili toliko odmeva, da mu ne bi pomagala njegova naravna, nagonska pisateljska sila. Ta se je kazala že v začetku, ko je zaslovel kot časnikar s svojimi naglimi ter presenetljivimi članki, ki so vznemirjali najbolj gnile vode, še bolj pa pozneje v njegovem čisto literarnem delu.

Njegovo ustvarjanje se pričena s »Tragiko slehernega dne« (1906), s »Slepim pilotom«, se nadaljuje z »Besedami in krivjo« (1912). Njegova poezija dobi svoj najvišji izraz v čudoviti zbirki »Sto strani poezije« (1915) in v pesmih »Kruh in vino« (1926). 1912 je Papini napisal eno najlepših italijanskih knjig iz začetka 20. stoletja, roman »Dovršeni človek«: grenko, stisnjeno, strastno delo, kjer se slog in človek stapljata v eno, v metafizični nemir, ki postaja v knjigi stvaren in prosojen, ka-

kor življenje samo, ki se spreminja po knjigi v poezijo.

Svoje kritično delo, ki ga je posvečal ne le umetnosti in filozofiji, marveč vsemu življenju, je začel 1906 s strastno razpravo »Somrak filozofov«, v kateri je podiral z vso silo malike tuje filozofije: zastopnike nemškega idealizma in angleško-francoskega pozitivizma. Njegovo kritično delo pozna dobe hude boleznosti in izbruhov, ki so dobili izraza v skoraj barbarskih delih, kakor so n. pr. »Življenje nikogar«, »Besednjak divjega moža«, »Gog«, v katerih so veličastna obsežnost njegovega duha meša z ostroščjo in silovitostjo ter z nasilno duhovitostjo, ki ji skoraj ni primere v svetovni književnosti. Ta dela pomenijo njegov obračun z vsemi zablodami, nesmisli in moralnimi ter zunanjimi krivicami sveta, seveda pogosto po predstavah njegovega izrazito osebnega, skoraj egoističnega gledanja.

Po začetku takozvane Papinijeve katoliške dobe prevladuje kljub nekatim izbruhom prejšnje kritične in filozofske silovitosti umirjenost, stvarnost, nazorno prikazovanje duhovnih in zunanjih vrednot, iskanje pravega evropskega in italijanskega smisla v velikih verskih in umetniških pojavih iz preteklosti. V to dobo spadajo Papinijeve čudovite umetniške biografije »Sv. Avgustina«, »Človek Carducci«, »Živi Dante«. Za ta dela je Papini ustvaril čisto novo obliko, različno od sloga modernih spekulacijskih apoteoz, ki dvigajo znatnejše in neznatnejše veličine iz zgodovine, obliko kakoršno so v evropsko književnost zanesli Ludvig, Zweig in drugi. Ta njegova dela je treba smatrati kot uvod v svojevrstno in nadvse izvirno »Zgodovino italijanske književnosti«, ki jo Papini pripravlja v tem času.

Boris Kalin: Harmonikar.

dva oddelka: literarno-zgodovinski in jezikoslovni. Tako izpolnjuje društvo svoj namen, ki leži v tem, da strogo znanstveno goji in pospešuje filozofske, filološke in historične vede. Pod njimi je treba razumeti vse odgovarjajoče panoge, kakor so na primer teoretična filozofija, zgodovina filozofije, jezikoslovje, predvsem slovensko in slovansko jezikoslovje, nadalje dialektologija, zgodovina literature, občna in domača zgodovina ter njene pomožne vede, starinoslovje in narodopisje s posebnim ozirom na proučevanje domovinskih posebnosti in starostnosti.

Delo in uspehi društva se kažejo zlasti v znanstvenih publikacijah, kakor jih predstavljajo razprave, monografije in kritično objavljane gradiva. V teku petnajstih let je izdalo društvo šestnajst knjig, ki obsegajo skupno tristo tiskovnih pol. Brez dvoma je ta mala statistika lepo pričevanje za delavnost društvenih članov, zlasti če pri tem pomislimo na neugodne okoliščine denarnega značaja. V bližnji preteklosti je izšel dragoceni »Pravopis«, ki sta ga sestavila F. Ramovš in Breznik (1935. I.), lani pa so izšle sledeče knjige: Kos,

MLADI SLOVENE

Poljza tekma

Štirje bratci, štirje polji
— takšni, ki brez hiške
se potepajo po svetu,
črni kakor miške —

radi slavni bi postali,
pa so brž sklenili:
Imenitno tekmo bodo
v teku priredili!

V tišem logu so se zbrali.
Hrošček dal je znak,
polji so se v dir spustili...
Kdo bo zdaj prvak?

Kakor brzi vlak sopihal
prvi je na cilj,
mesec dni je tek, tek —
pa je prvi bill!

Milijonska mesta

Da so na svetu mesta, ki imajo milijon in celo več milijonov prebivalcev, gotovo veste vsi, kar vas je fantov in deklet od fare. V Jugoslaviji kakopak milijonskega mesta še nimamo in ga najbrž tudi nikoli ne bomo imeli. Belgrad, glavno mesto naše države, ima komaj četrta milijona prebivalcev, Zagreb 200.000 prebivalcev, naša bela Ljubljana, glavno mesto Slovenije, pa jih nima niti 100.000. V drugih državah pa imajo nekatera mesta toliko prebivalcev, da se človeku kar v glavi vrtili, če pomisli, koliko ljudi živi na kupu. To so prava mravljišča, v katerih kar mrgoli ljudi. Največ prebivalcev na svetu ima New York, glavno mesto Združenih držav, in sicer okoli 11 milijonov 600.000.

Takoj za njim pride Tokio, glavno mesto Japonske, ki ima 9 milijonov 600.000 prebivalcev. Tema dvema milijonskima mestoma sledijo:

3. Osaka (Japonska)	8.600.000	preb.
4. London (Anglija)	8.400.000	"
5. Paris (Francija)	5.200.000	"
6. Sanghaj (Kitajska)	4.900.000	"
7. Chicago (Zdr. države)	4.400.000	"
8. Berlin (Nemčija)	4.300.000	"
9. Moskva (Rusija)	4.300.000	"
10. Buenos Aires (Argentina)	3.400.000	"
11. Leningrad (Rusija)	3.300.000	"
12. Philadelphia (Zdr. države)	2.700.000	"
13. Peking (Kitajska)	2.300.000	"
14. Detroit (Zdr. države)	2.300.000	"
15. Dunaj (Avstrija)	2.000.000	"
16. Rio de Janeiro (Brazilija)	1.800.000	"
17. Hamburg (Nemčija)	1.600.000	"
18. Nagoja (Japonska)	1.500.000	"
19. Budimpešta (Madžarska)	1.500.000	"
20. Sidney (Avstralija)	1.400.000	"
21. Varšava (Poljska)	1.300.000	"
22. Glasgow (Anglija)	1.200.000	"
23. Rim (Italija)	1.200.000	"
24. Milan (Italija)	1.200.000	"
25. Mukden (Kitajska)	1.100.000	"
26. Praga (Češkoslovaška)	1.100.000	"
27. Kairo (Egipt)	1.100.000	"
28. Birmingham (Anglija)	1.100.000	"
29. Melbourne (Avstralija)	1.100.000	"
30. Sao Paulo (Brazilija)	1.100.000	"
31. Mexico (Mehika)	1.100.000	"
32. Montreal (Kanada)	1.100.000	"
33. Atene (Grčija)	1.100.000	"
34. Barcelona (Španija)	1.000.000	"

M. Kunčič:

Mi smo godci

(Za najmlajše.)

Mi smo godci. Tra-ra-ra!
nam trobenta poje.
Vanjo krepko pihamo,
godemo po svoje.

Mi smo godci. Tri-li-li!
nam piščalka piska,
kakor da iz gozda škrat
na vse grlo vriska.

Mi smo godci. Bam-br-bam!
boben nam ropoče,
kakor da potres močan
bi podiral koče.

Mi smo godci. Di-di-di!
gosi nam donijo.
Sladke, sladke pesmice
skrite v njih ležijo.

Svečo ugasniti

res ni nobena umetnost, toda če bi jo hotel kdo upihati skozi lijak, bi se mu to zelo, zelo težko posrečilo. Poskusite, pa boste videli!

Vtaknite spodnji konec lijaka (cev) v usta, zgornjo široko odprtino pa naravnajte proti goreči sveči. Pihajte, kar se da, toda sveča bo gorela dalje. Kdor količnejši pozna fiziko, bo uganil, zakaj ni mogoče upihniti sveče skozi lijak. Zrak, ki ga pihnemo skozi ozko odprtino, se takoj raztegne, ko pride v široko lijakovo odprtino. Sapa na ta način ne pade naravnost v luč, ampak se razgubi ob stenah lijaka in sveča mirno gori dalje. Če jo hočemo ugasniti, moramo lijak držati poševno, tako da pihamo v spodnji konec goreče sveče ali pa čez plamen.

Raztreseni profesor

Profesor Polžekaj je bil strašno pozabljiv in raztresen mož. Nekega dne je rekel služkinji, ko se je vrnila domov:

»Micka, pogledajte ali je jajce, ki sem ga prejle postavil na štedilnik že kuhano!«

Micka je odšla v kuhinjo in pritekla neznansko razburjena nazaj:

»Jojmene, gospod profesor, v loncu se kuha vaša ura! Kje je pa jajce?«

»Tukaj!« je vzkliknil profesor in potegnil jajce iz žepa. »Zato se mi je tako čudno zdelo, da ura ne bije, ko sem jo položil na uho!«

Francka je poyedala prijateljici Ančki, da od-

potuje s svojo mamo za pet tednov v konališče. Ančka se je zavzela: »Joj, potem sta pa zelo umazani!«

Kako je cigan kmeta ociganil

Kmet Jernač je pokladal živini. Ni bilo kar tako, nakrmili dvajset glav živine, toda kmet Jernač ni godrnjal, še Boga je hvalil, da mu jo je toliko dal. Začel je ugibati, koliko telet mu bodo letos navrgle krave in če ne bi kazalo prodati starega trnastega vola, ki se je pri oranju preveč obiral in Bogu in njemu čas kradel. Vmes je godrnjal in se jezil na soseda Tevža, ker je vedel, da mu ne bo hotel posoditi svojega mladega bika. Zatopljen v globoke misli — še opazil ni, kdaj se mu je prikradla za hrbet temna senca.

Stari cigan Mate je že dolgo oprezoval okoli ponosne hiše bogatega Jernača in razmišljal, če se ne bi dalo kaj izmakniti, ko so pa bili vsi domači na polju. Pokljukal je na vratih, toda bila so dobro zaklenjena. Zato je smuknil k velikemu hlevu in se že veselil, kako bo odgnal Jernačevu kobilo Sivko skozi gozd do bližnje hrvaške meje. Ha, dobro kupčijo bi naredil, saj je Jernačeva kobila vredna med brati najmanj svojih dva tisoč dinarjev!

Na njegovo veliko žalost so padli vsi njegovi načrti v vodo, ko je zagledal pred seboj gospodarja samega. Toda cigan se ne da kar tako ugnati v kozji rog. Krepko so zašokljale njegove lesene očke po kamenitih tleh in takoj nato je prijateljsko potrepil Jernača po ramenih.

Jernač je preplašeno odskočil in nekaj časa zbegano gledal nepovabljenega gosta. Ko je spoznal, da je samo cigan, se je na vso moč razhudil in pošteno ozmerjal cigansko drhal vseprek s tavovi, roparji, morilci, lenuhi, potepuhi in kar je še takih lepih izrazov.

Cigan je ponižno poslušal, ni pa bil pripravljen sprejeti grehe ciganov vsega sveta na svoja ramena. Ko je Jernaču pošla sapa, je skromno priznal:

»Saj ne rečem, da nimate prav, oče. Res so cigani taki, toda verujte mi, jaz nisem tak. Sem pošten cigan od nog do glave. Takega ciganske mami še ni rodila. Veste, oče — se je cigan zapu-
no nagnil k njemu — »jaz sem plemeniti cigan-
ske krvi. Moja mati je bila kraljica vseh ciganov.«

»Kaj?« se je začudil Jernač. »Mar imajo cigani tudi kraljice?«

»I, seveda!« mu je pritrdil cigan. »Pa kralje tudi. Vidite, jaz sem sin kralja Janoša II. iz slave-
ne rodbine Reketičev in moja mati je bila kral-
jica Andula.«

Cigan se je spet moško vzravnil, toda Jernač se še malo ni čutil počaščenega, da lahko govori s potomcem kraljev. Misli si je pač, cigan je cigan, čeprav je kraljevskega rodu. Zadržano je zavrnil ciganskega kneza:

»Kaj to meni mar? Zaradi mene si lahko tudi ciganski cesar, toda od mene ne dobiš niti beliča.«

Cigan se je delal užaljenega:

»Le kako morete misliti, da sem prišel k vam beračit? Meni tega ni treba. To delajo zame drugi cigani.«

Zaupno se je nagnil k kmetu:

»Veste, oče, kaj me je prignalo k vam? Kup-
čija, samo kupčija.«

Jernač ga je sumljivo pogledal od strani. Da bi s ciganom delal kupčije, kdo je že kaj takega slišal?

Cigan pa je le vneto silil vanj:

»Vidim, da mi ne verjamete. Čakajte, da vam povem, kako je to rečeno.«

Nagnil se je k Jernačevemu ušesu in mu začel skrivnostno pripovedovati:

»Danes bi bil kralj vseh ciganov, če me ne bi začarala čarovnica Krivogleda. Krivogleda živi v

Ciganu so zalile solze oči:

»Oh, oče, kaj naj zdaj naredim? Moje zadnje upanje ste bili, zdaj mi pa še vi ne verjamete.«

Jernač ga je začuden pogledal:

»Kako praviš? Jaz naj bi bil tvoje zadnje upanje? Pa menda vendar ne misliš, da bi bil jaz tisti...?«

Cigan je hitro dopolnil:

»...poštenjak I, kajpak, oče! Prav to sem mislil.«

In je hitel žlobudrati kar naprej, da ga kmet ne bi prehitel:

»Zvedel sem, da ste devet fara naokoli edini človek, ki denarja nič ne obračta. Le nič ne ugo-
varjajte, tako je. Zato sem prišel naravnost k vam, kajti vi ste tisti človek, ki me lahko reši zakletve. Oh, oče — je prišel spet milo stokati in zavijati oči — »usmilite se me! Na kolenih vas prosim, pomagajte mi, ubogemu revežu. Nikoli vam ne bo žal. Sod cekinov bo vaš za vseh vekov veke. Pošteno si ga boste zaslužili.«

Jernač ni vedel ali bi ciganu verjel ali ne, toda cekini navsezadnje le niso mačkine solze. Cigan je govoril in govoril in mu čaral pred oči, kaj vse si lahko kupi z zlatimi cekini: sto brejih krav, deset lakirih žrebcev, sto oralov njiv, vse senožeči in cel gozd na Mačjeku, pa graščino Kravjek tudi...!

Saj res, Kravjek tudi lahko kupi — in graščak bo! Jernač se je že odločil. Ha, le naj pride potem k njemu sosed Tevž po mladega bika, odšel bo z dolgim nosom!

Tako se je zaveroval v svojo misel, kako jo bo zagodel sosedu Tevžu, da je povsem pozabil na to, da ciganu ni verjeti vsake besede. Začel ga je spraševati, kje neki je zaklad skrit.

Zdaj je bil cigan Mate tisti, ki se je obotav-
ljal. Delal se je, kakor da mu je že žal, da je zaupal Jernaču svojo skrivnost. Ker pa je Jernač le silil vanj, je nazadnje prav tibo šepnil v Jer-
načovo uho:

»Onetran Sotle na hrvaški strani je zakopan zaklad na graščinski zemlji.«

»Mi boš pokazal pot do njega, kajne?« ga je vprašal Jernač.

»Zakaj pa ne?« je bil pripravljen cigan. »Samo 2000 dinarjev mi boste morali dati, da si kupim blagoslovljeno šibo, ki je bila namazana s pasjo mastjo med šmarnimi mašami.«

Jernač ga je kljub svojem navdušenju, kako bo prekanil soseda Tevža, malo nezaupljivo po-
gledal:

»Dva tisoč dinarjev za vrbovo šibo? Vrbovih šib dobim lahko ob našem potoku zastoj, kolikor jih hočem.«

»Pa ne blagoslovljenih in s pasjo mastjo nam-
mazanih,« je ugovarjal cigan.

»Ampak dva tisoč dinarjev je vendarle preveč za vrbovo šibo!« se je obotavljala Jernač.

»Preveč? Kaj še! Mar mislite, da jih lahko kar na cesti pobirate?« je bil ogorčen cigan. »Mar ne veste, da je na svetu ena sama taka šiba, ki jo hrani čarodej Suhopisk?«

Jernač je moral priznati: če je tako, potem šiba res ni predraga. Stopil je do sosedov in si izposodil denar. Odšel ga je ciganu na roko, na-
kar sta se že zmenila, da se dobita zvečer na hrvaški strani Sotle.

Cigan je bil mož beseda. Čakal je zvečer z blagoslovljeno vrbovo šibo, ki je bila namazana s pasjo mastjo med šmarnimi mašami, Jernača na

Kako pravimo in kako bi bilo v resnici

„Na piki ga ima...“

Ce je v šoli kakšen
učenec tako nemiren in
nagajiv, kot je sosedov
Janeček, ima učitelj z

njim hude preglavice. En-
krat mu že še oprostijo, če
pa je porednejši nepobolj-
ljiv, si za večne čase
zakopije učiteljevo jezo
nase. Tedaj pravimo, da
je učitelj »vzel učenca na
piko«. Kako čuden in
smešen prizorček bi bil,
če bi učitelj v resnici imel
koga na piki, nam kaže
slika, ki jo je iztuhala
in narisala Langer Gabri-
jela, dijakinja II. razr.
gimn. v Ljubljani.

„Rakom je šel žvižgat...“

Kadar kakšno stvar zapravimo ali izgubimo,
n. pr. bankovec za 100 dinarjev, rečemo: »Rakom
je šel žvižgat!« Kako smešen prizorček pa bi bil, če
bi kdo v resnici šel rakom žvižgat, nam je s svojo
risbo pokazal Zaro Mlakar, učenec IV. razr. m. š.
v Ribnici.

Edina roparica v Avstraliji je pes »dingo«, ki
pa ne zna lajati.

STRICKOV KOTICEK

Dragi Kotičkov striček!

Evo! Ti roži Olga Kuré iz Zagorja jih je
nabrala, Martinka Trpinova je le dve dodala, za-
vezala in oddala. Od obeh topel pozdrav!

Dragi moji prijatelji!

Sopka vijolic sem se na vso moč in še malo
razveselil. Pristrčno se Vama zahvaljujem zanj!
Vtaknil sem si ga za klobuk in sem se v hipu po-
mladil za dvajset let. Ponosno sem kolovratil po
vesoljni Ljubljani in se pustil obdnevovati do belih
kosti. Tudi danes sem jo na vse zgodaj mahnil na
cesto in z visoko dvignjeno glavo hodil gor in dol
in sem in tja. Po me je srečal tovariš Peter Ko-
bentar in me pobaral: »Ali si zadel srečko, da si
tako židane volje?« — »Kaj bi s srečko!« sem za-
mahnil z roko in pokazal s kazalcem klobuk. »Ali
si slep, da ne vidiš vijolic?« — Tovariš Peter Ko-
bentar me je debelo pogledal in zmajal s šilasto
brado. »Kakšne vijolice? Jaz ne vidim nobenih vi-
jolic!« Hitro sem snel klobuk — in na svoje gro-
zansko razočaranje videl, da je imel mož prav:
niti ene vijolice ni bilo več za trakom... Razpo-
sajeni veter mi jih je odnesel. Od aramu sem postal
rdeč kot purman in jo hitro odhlačal domov. Zi-
dana volja se je pri priči poslovila od mene. In
sem zdaj spet stari, v svojo samoto in žalost za-
prti Kotičkov striček.

MLADANJIVA

Godovna pesem

Ko jutro mlado in cvetoče,
blesteče v biserih nebroj,
je vstalo danes smehljajoče,
objel je duše nam pokoj.

Drhtela srca so v tišini,
a val jih je takoj prevzel,
en sam goreč, pobožen up je
vse zbrane v hipu tem objel.

Je trnjeva ta pot življenja,
oblaki se nad njo poč, je
malo sreče in veselja,
viharji silni se vršče.

Varuje naj Vas dobri Bog
in truje spremeni vam v cvetje,
po strni poti Vaš patron
naj vodi v varno Vas zavetje.

Ta želja vseh je tukaj zbranih,
želja še mnogo v nas živi,
a ena je najbolj iskrena,
ki v dušah naših plameniti:

Naj sončnih dni še mnogo, mnogo
učakati Vam da Gospod
med nami, k sreči in veselju
naj vodi Vas življenjska pot!

To prirčno voščilo je zložila svoji dobri uč-
teljici, g. Franci Vrhunčevi, za god Tilka Javantič,
gojenka Zavoda za slepo deco v Kočevju. Kotičkov
striček jo na željo — nekoliko izpolnjeno seveda —
radevolje objavlja. Da pesem ne bi ostala samo na
papirju, je iztuhlat zraven še lepo melodijo Tone
Curč, prav tako gojenec Zavoda za slepo deco v
Kočevju. In kar je pri vsem tem najzanimivejše:
v nedeljo ob pol 6 popoldne bodo slepi otroci v
radiu.

Sanje

Zdi se mi, da je bilo nekažno zborovanje ko-
tičkarjev! Velika dvorana je bila natlačena. Najraz-
ličnejši ljudje iz najrazličnejših krajev so bili tam
(kotičkarji namreč).

Zborovanje je vodil Kotičkov striček. Po nje-
govem govoru smo se zbrali okrog njega in se
menili. Drug drugemu smo kazali svoje povestice
in druge stvari:

Vsak je imel poleg sebe pesmi, pravljice in
drugo. Največji kup je imel Kotičkov striček. Vsi
»Angelčki in Vrtci« in vse mogoče revije, listi in
knjige so bili na tem kupu. Od Najdenčka Joka in
Ptčka z dvema kljunčkoma, pa do pesniške zbirke
Mlade njive, vse je bilo tam. Kup je bil zelo, zelo
visok in še nekaj več!

Na desni strani je hodil neki fant s staro bra-
do (!) Na prvi pogled se je videlo, da je Slovan.
Predstavil se nam je: Svarun. Nato je zopet s po-
časnim korakom hodil gor in dol in koval verze.
Kmalu jih boste brali v »Mladem Slovincu«.

H Kotičkovemu stričku je pristopil fant in se
mu nekaj zahvaljeval. Bil je Valentin Albin.

Iz kota se je oglasila harmonika! Vsi smo šli
tja. Tam je sedel mlad fant v narodni noši in igral.
Predstavil se je: Lovro Godec!

Poleg njega je stala v borni obleki Trpinova
Martinka. — Na odru sta stala dva čudna možica.
Eden je bil popolnoma črno oblečen, drugi pa po-
polnoma belo. Bila sta — oziroma bila sva —
Černo in jaz, Albin Belko.

Ko smo se dovolj nagovorili in se spoznali
do kraja, sem stopil h kupu knjig. Bile so od Ko-
tičkovega strička. Vzel sem prvo, da bi jo pogledal,
toda pa so... vse knjige padle name.

Z velikim trudom sem prišel ven. Tedaj je
pristopil k meni Kotičkov striček in me povlekel
za ušesa. »Daj mi mir!« sem zaklical. In tedaj
sem zaslišal glas svojega očeta: »Saj si rekel, naj
te zbudi; greva na Pohorje!«

Oh, če bi vedeli, kako sem se oddahnil! —
Albin Belko, dijak v Mariboru.

O, Adria...

O, Adria, kako naj te objame,
kako naj te poljubi pogled moj...
(Kette.)

Ono leto je moje srce zahrepenelo po sinjem
morju. Tako rad bi ga občudoval v vsej njegovi
lepoti in veličini. In želja se mi je izpolnila...

Sonce je zahajalo za daljne otoke in z zadnjimi
žarki poljubljalo tiho in mirno morsko gladino.
Valčki so narahlo trepetali v nežnem objemu ve-
trca. Na večernem nebu so rdeli oblaki; zlatilo jih
je zahajajoče sonce.

V pristanišču je bilo vse živo. Tuji in doma-
čini so valovali sem in tja po ulicah kot reka.
Mali ribiški čolni, ki so se pozibavali na morju,
so bili videti v primeri z velikimi ladjami kot
orehove lupine. Toda dočim so velike ladje mirno
in dostojanstveno stale v pristanišču, so mali ribiški
čolni živahno pluli po morski gladini. Ribiči so se
pripravljali na nočni lov.

Sonce je utonilo za daljnimi gorami in mrak
se je spustil na obalo. Kmalu je na nebu, na morju
in na kopnem začelo brez števila svetlih lučk.
Lučke na morju so se premikale kot kresnice; ribiči
so se odpravljali na široko morje. Pristanišče je
še bolj oživilo.

Gledal sem z odprtimi očmi in prisluškoval
temu dozdaj še povsem neznanemu življenju. Kako
tiha in mirna je Ljubljana v primeri z življenjem
ob morju! Kjer je morje, tam je življenje. Morje
so pljuča države, morje je široka cesta v svet, je
stebler narodnega gospodarstva, je simbol (zname-
nje, podoba) svobode in svetla bodočnost države.

Mirt Vinko.

DRUŽINA

Proč z molji!

Čim več volne predpisuje moda, tem večja je nevarnost, da bomo imeli molje. Zda, ko je pomlad, je na mestu največja previdnost zaradi moljev. Zda leže molji jajčeca in majcene, lačne ličinke so tisti škodljivci, ki nam žro tkanine, kar preproge in odeje, obleke in kožuhe. Ličinke nam vse razdenejo, ne pa metuljčki, ki jih tako radno pobijamo.

1. Najskrajnejša čistoča je prva zapoved za uničevanje moljev.

2. Nikoli ne smeš oblek, krzna obešati ne očistene. Ondi kjer so mastni madeži ali sploh madeži, dobiš tudi prvo luknjo od moljev. Kožuhe

moraš zlasti za vratom, kjer je od kože največ masti, prav močno z bencinom očistiti.

3. Zepe oblačiš je treba obrniti in skratčiti.

4. Omare, kamor spraviš zimsko oblačila, moraš dobro pripraviti: omare iz mehkega lesa izribaj z lugom; omare iz trdega lesa izmij prav temeljito in posuš, da se dobro posuši. Sredstva

zoper molje uporabljaj prav na debelo. Ta izdatek se izplača potrošiti, saj se ti tako obleke ohranijo. Čez dragocenejšje kožuhe ali obleke povezni platnene vreče in vreče iz časopisnega papirja.

5. Zvite preproge so bolj v nevarnosti radi moljev ko razprostrte.

6. Zastorov in stenskih pregrinj se molji rajši lotijo ko razprostrti preprog.

7. Priporočljiva domača sredstva zoper molje so: jesihova voda, časopisni papir, platnene vreče, zagatenje omar, pločevinasti opazi v omarah. A kemična sredstva, ki jih dobiš v drogeriji, so še boljše ko domača.

8. Pravi paradiz za molje so razni zaboji in škatle, kjer imamo krpe, ostanke blaga in krzna in volne. Tu sem se naselijo molji, odtod se razkropijo po vsem stanovanju.

9. Volnene stvari, perilo, nogavice, rokavice in podobno, žempe, telovnike je treba prej oprati ali kemično očistiti in nato spraviti.

10. Zda je treba vzeti v roke požiralnik prahu na elektriko, če ga imaš, in temeljito spraviš ves prah iz vseh predmetov v stanovanju, da se uničijo gnezdišča in jajčeca moljev.

11. Molji so zlasti v dobro kurjenih hišah kar trajni škodljivci skozi vse leto, a posebno spomladi se še bolj razležejo.

12. Spretna gospodinja bo večkrat in čestokrat pregledala in prezačila in izprašila oblačila in krpe in podobno, kar ima kje spravljeno. S tem vedno moti molje. V omarah, ki se po mesece ne odpro se molji izvrstno počutijo.

13. Tudi zofe, posebno v starih stanovanjih, blazine, odeje, naslanjaci — potrebujejo nege. Če se v kak tak kos vgnezdijo molji, jih bo kmalu tudi drugod veliko.

14. Ne le v tkaninah, tudi v lesu, zlasti v mehkem lesu, v letvah ob podnicah, na podbojih vrat, omarah, okenskih okvirjih, posteljnjakih in lesenih delih zofe se vgnezdijo molji. Spiri, naftalin druga sredstva iz drogerije uničijo kar družine moljev in njih požrešni zarod.

15. V poslednjem času so pa začeli uničevati molje s plinom pruske kisline, torej z desinsekcijo (ko zoper stenice), kar pa brez dvoma uniči vso zalego moljev po stanovanju. To delo pa opravi mestni fizikat.

Duša družine

Dobro je, da je mnogo stvari, ki jih ne moremo dobiti za denar. Sem spada domačnost družine. Gospodinja mora vsebovati to umetnost da napravi stanovanje domače in prikopno. Lepo pohištvo, dragocene preproge, krasne podobe, fin porcelan in še srebro — vse to ni zadosti, da ti je kako domovanje domače in prikopljivo. Seveda je potrebno, da je v sobah red in enaga, a treba je, da občutiš, da v teh sobah tudi živijo ljudje. Kolikokrat vplivajo sobe, kjer je staro pohištvo, čeprav niso izbrane jedilnice in saloni, vendarle tako tople in domače. Zdi se, ko da bi dobri duhovi nekdanjih časov bivali v sobah. Z nekaj cveticami, s kakim ročnim delom, z nekaj podobami olepšamo stanovanje tako, da je v njem domače.

Po stanovanjih je večkrat pretiran red in pretirana enaga. Kako more biti prijetno v sobi, kjer vidiš že na obrazu gospodinje, kako se boji, da ji gost ne pomaže preproge ali parketov! Otroci se pa, seveda, v takih sobah boje ko vrage. Otroci smejo biti v taki družini samo v kuhinji. Ali ni gostu v takih stanovanjih, kot bi bil na šivankah in ga kar zebe, čeprav je zakurjeno? Gospodinja dobrega srca, ki ljubi svoj dom, bo pač pazila na to, da bo ta njen dom vedno toplo gnezdo. Tu nimata denar in ugled nobene besede.

Ženska knjižnica v Amsterdamu

Tisti dan, ko se je poročila holandska prestolonaslednica Julijana, ki se jako živahno zanima za vsa ženska vprašanja, so v Amsterdamu ustanovili mednarodno žensko knjižnico. Pri otvoritvi so bile vse holandske in mnogo angleških ženskih organizacij. Eno izmed najlepših poslopij v Amsterdamu vsebuje zdaj knjige žensk-pisateljic, ki so jih poslali tjakaj iz vseh delov sveta. Knjižnica skuša združiti vse udejstvovanje žensk v književnosti iz vsega sveta.

Kateri stvari se v kinu smejemo

Kdaj se prav od srca smejemo? Kakor je videti v kinu, se smejejo ljudje takim stvarim, ki jih igralci niso namenili za smeh. Nekeč sem bil v majhnem kinu in sem bil v drugič pri igri »Bugali«. Ob koncu je prizor, kako angleški polk napade utrjeno taborišče domačinov. Nek častniki so kot ujetniki v taboru in med bitko se jim posreči zbežati in ko uporabijo priliko in napadejo domačine, jim vzamejo strojne puške in ko domačini to zapazijo, je že prepozno, saj so že vsi pobiti na tleh.

Tu so se gledalci zasmejali — pa kako so se smejali! Smeh se je spet pomovil kasneje, ko je neki častnik zasidil bodalo v hrbet poglavarju domačinov.

Kdor je kdaj gledal rokoborbo, pozna oni vzhitni vzkliz gledalcev, nepozabni krik množice, kadar pade kak silen udarec ali če začne teči kri. Oboje: krik in oni smeh izvirata iz istega vzroka. Kdo bi mogel zanikati, da je zabava gledalcev v obeh slučajih pristna in provrsna, da se izraža pravočloveški, prirodni, neugnani nagon? O tem ne moremo dvajati: le to je, da ta nagon ni plemenit in da taka zabava tudi ni plemenita, da je na vsak način zabava, ki jo v kulturnih krajih le nejevoljno opazujemo, čeprav ne bomo tajili, da je povratek v take prvine mogoče potreben, da je mogoče nekaka izravnavna sprico napete izumetnosti naših civiliziranih razmer.

To je torej tisto, čemur se v kinu smejemo, to iščemo, če b se radi smejali. Zatorej ljudje nimajo radi zabavnih filmov, ampak najraje gledajo filme iz divjih krajev. Treba je gledati obraze gledalcev, če se prikaže na platno tolpa kavbojev ki vdere v indijanski tabor, medu v šotore goreče plamenice in poletja in pobije vse, karkoli vidi. Tisti časi so že minili, ko so ljudje poslušali dobre dovčije in se jim smejali. Ljudje se le radujejo, če vidijo surovost.

Moderne čepice. Moderne čepice so jako majhne in nepraktične. Vendar so prijetne na pogled in dobro pristojajo mladini. — Mornariška čepica je popolnoma ploščata in jo je nositi prav zadaj na glavi. Baret se pa glave lepo oprime. — Baret moreš imeti tudi za sport in — če je malo spremenjen — tudi pri večernih prireditvah. — Športna čepica ima na vrhu majhno konico.

NAJNOVEJSE MODNE TKANINE **Souvan** MANUFAKTURA

V poletje gledamo

Tole pove ženska moda za poletje:

Da so plašči dveh vrst: ta je ves zapet in tako prikrojen, da se krilo ne prikazuje iz njega; oni pa tako, da uhaja krilo pri hoji izven plašča; da so krila spet kratka — pa še jako kratka, zakaj — nihče ne vé. In so krila prav ozka, ali so zvončasta ali v gubah, a kratka zmeraj;

da so še zmeraj priljubljeni križasti ali škotski blagovi, tudi za krilo ali jopico;

da so reverji okrašeni s čipkami ali z drugačnim blagom, ki poživijo vso obleko;

da so robovi jopic in kril spodšiti z različnim, drugačnim barvanim blagom ali z usnjem;

da so jako moderne tako zvane »obleke šolarice«, kratkih rokavov štirivoglatega izreza za vratom in ozkega, belega, pralnega »riša« kot okras;

da so jako moderne preproste bluze, bele ali peščene barve v obliki moške srajce iz pralnega blaga;

da so zelo priljubljene različne rute in rutice okrog vratu iz potiskane blaga, iz škotskega, iz pisanega in živega, iz blaga iste barve ko obleka, iz turške svile — in vseh vrst;

da bodo jako v modi majhne, volnene koče-majke svetlih barv: zelenkaste, roza, pšenične, sinje; da so priljubljene obleke iz krepa, ki imajo široko krilo in majhne rokavce;

da bo vse okrašeno s cvetjem, z metulji, sardeži — in bodo široka, plitva stamniki nosili majete in tulpe in narcise.

Kar štrna posebnosti! Nemogoče bo vsemu ustreči!

Moderno hosilo in večerja brez soli

Solata z marinado iz kislega mleka, krompir s peteršiljem in presnim maslom, paradižnikova omaka z drobnjakom. — Zvečer: Presna zelenjava z majonezo (limonov sok, sesekljan peteršilj — sta namesto soli), čokolada s smetano in pomaranče.

Več mleka! Prihraniš si denar!

Mleko je prav za prav najcenejše živilo, ki tudi kaj zaleže, ki je za otroke najbolj zdravo in ki odleže za toliko raznih jedil! Neka preizkušena gospodinja, mati več otrok, nam piše:

»Vsak petek naročim 15 litrov posnetega mleka iz mlekarne. 15 litrov! Za družino 6 ljudi! Kaj bi s toliko mlekom? Prav nič preveč ga ni. Najprej je v petek zvečer mlečen zdrob, za kar ga potrebujem 3 litre. Tri litre mleka shranim za kakao za v soboto zvečer. Za mlečen kruh za v nedeljo potrebujem spet 1 liter mleka. Ostanke mi še 8 litrov. Tega dam v kotliček in ga postavim na kuhinjsko omaro. Ker je pri nas v kuhinji vedno toplo, je to mleko že čez tri dni zadosti gosto, da se more spremeniti v sir. Da to dosežem dam kotliček z mlekom na gorak štedilnik, kjer se sme mleko le polagoma segrevati. Če hočeš imeti lep, mehak sir, ne sme biti mleko toplejše ko 30 stopinj. To je najbolje določiti s toplomerom, ki ga imajo skoraj vse gospodinjje od vkuhavanja sadja. Potem koga pokliče na pomoč in zliže to zgosteno mleko v platneno vrečo, ki pa ne sme imeti niti najmanjše luknjice. Vrečo obesiš nad vedro ali lonec, da kaplja vanj in čez 12 do 14 ur imaš najlepši sir, ki si ga sploh moreš želeči!

Ta sir mi pomaga pripraviti dvojce kosil (ali večerji). Pri nas jemo sir s krompirjem in oblačim in s kruhom — to je že večerja. Iz sira naredim tudi majhne hlebčke, ko mu primešam nekaj jajec in drobtin in sladkorja in spečem v kozici. Tudi za mrzlo jed je sir jako uporabljen. Naš preizkušeni recept je tale: 1 kg sira zmešam s 6 žlicami sladkorja; dodam obrabano lupino limone, 1—2 zavojčka vanilijevega sladkorja in vse mešam, da se peni. — V stekleno skledo dam četrtil kilograma marmelade, ki jo razredim z 2 žlicama vode. Po marmeladi potresemo drobtine. Vrh tega dam osladkani sir.

Če je ta jed na jedilnem listu, je zadosti le še kaka juha in brez dvoma se vsi nasitijo. S pomočjo mleka se je pri nas v gospodinjstvu prihranilo že nekaj kovačev, česar pa možu ne zaupam, da mi jih ne odrga od gospodinjekega denarja.

Poskusimo! Mogoče bo tudi nam vse to tako uspelo, kot je tej gospodinji!

Nova moda: Izleti pod vodo. »Dobro pazite na punčko, Minal«

Posteljica iz — mahu

Dojenček ne sme ležati na mehki blazini; na pernici sploh ne, a tudi ne na bombaževini. Pred desetimi leti si je neka mati izmislila novo blazino za svojega dojenčka. Naredila jo je iz — mahu —, seveda — iz jako posušenega mahu. — Blazina iz mahu ima veliko dobrih lastnosti. Predvsem je zastoj, ne stane nič denarja; dalje popije mah vso moč in ga nadomestiš z drugim, tako da ni ne sušenja ne smrada. In mehko mahu je tako prirodna in zdrava, da se otrok na njem najbolje počuti. — Marsikaka mati bo zoper tako posteljico. A naj le poizkusi!

Novi krompir

opečen — odleže za vsako pečenko in je izvrsten za prikuho ali s presnim maslom, sirom itd. Star krompir pa uporabi za solato in krompirjevo testo.

Skok v svetovno kuho

Avstralija: Kostrunovo stegno: Vzameš kost iz mesa, v odprtino stlačiš: sesekljano meso in slanino, čebulo, peteršilj, papriko. Odprtino zapreš, daš nadevano meso na slanino in s čebulo, korenjem in juho dušiš, da je mehko.

Japonska: Pomešaj ragu iz pečene kokoši z rižem, ki se je kuhel v kurji juhi, zraven zelenjavo za v juho, ki je raztezana na proge, in dodaš rezine dušenih jurčkov.

Z oljnat barvo prepleskane stene očistiš z milnico, kamor previdno kaneš nekaj lizola. Vsi madeži takoj izginejo, a potem stene še poplakni s čisto vodo, da ni marog.

Turčija: Nadevani listi vinske trte (dolma): Nadev: 500 g sesekljane jagnjetine, poper, 2 čebuli, peteršilj, 1 jajce, za oreh presnega masla, sol, 100 g vkuhanega riža, mleko in drobtine. Vse dobro premešaj, izoblikuj za oreh velike emoke, ki jih zaviješ v poparjene liste vinske trte. Zavite emoke položiš na tesno v ponev, previdno jih obliješ z juho, obtežiš s plitvim krožnikom, da se listi ne odvijajo in kuhaš. Za omako ubiješ še jajce v to in dodaš kisle smetane in soka limone.

Južna Amerika: Carapulka: Pečeš na slanimi svinjska reberca a čebulo, soljo, poprom, z rezinami klobase in obložiš z gnatjo, jajci in rezinami klobase.

Neredna stolica

M. R. B. Boljščavost (ali Bazedovna bolezen) se da ozdraviti tudi z zdravili; zdravljenje se po-

Sestrina hiša. V. H. Če se bo v primeru prave sodišče prepičalo, da ste pri zidavi hiše nastopale kot sestrin pooblaščenec, pač upnik ne bo mogel zaradi vaših dolgov izposlovati dražbe sestrine hiše. Kaj drugega pa bo seveda, če se upniku posreduje dokazati, da ste lastnik hiše vi in je sestrino lastništvo samo fingirano v svrhu, da svojo imovino prikritje pred upniki. Vse, kar v pismu pripovedujete, boste morali vi, odnosno sestra v primeru pravde povedati pred sodiščem, da s tem ovrzete upnikove trditve. Samo dejstvo, da je sestra v zeno

črno od črnega eponitnega prahu. Premesavanje žganja ponovite dvakrat do trikrat v presledku enega tedna. Črna zmes eponita se bo v kratkem usedla na dno posode, tedaj čisto žganje pa prelijte v drugo posodo. Če bodo majhni drobci eponita plaval v žganju in se ne bodo mogli uvesti na dno posode, tedaj žganje filtrirajte skozi vato ali klobučevino. Namesto eponita lahko uporabite tudi zdobljeno lipovo oglje. Poskus napravite najprej v malem. Če se vam v malem poskusu posreči odstraniti neprijeten duh iz žganja, tedaj odstranite smrad iz vse količine žganja z ono množino eponita, katero vam je poskus pokazal, da je potrebno za odstranitev neprijetnega duha. Eponit oziroma lipovo oglje dobite pri Kmetijski družbi ali pa v drogeriji.

Vojnica. A. B. Služili ste šest mesecev pri vojakih. Nato ste zboleli in so vas kot časno nesposobnega poslali domov. Vprašate, če ste dolžni plačevati vojnico. — Tudi časno nesposobni so dolžni plačevati vojnico. Zato jo boste morali plačevati tudi vi, dokler vas zopet ne spoznajo za sposobnega.

Paradižniki napadeni po paležu. M. S. - P. Vsako leto nasadiš mnogo paradižnikov in to z uspehom. Lani so se jim pa na listih pojavile temne pike, ki so postajale vedno gostejše, dokler niso pokrile vsó površino. Posledica je bila, da se je list posušil in odpadel. Ta bolezen ali rja je začela napadati najprej spodnje liste, potem je šla vedno višje, dokler ni ostalo samo golo steblo. Tedaj so tudi paradižniki še nedozoreli odpadali. Zelite vedeti vzrok tej bolezni in kako jo onemogočiti. — Tej bolezni pravimo črni palež. To je glivična bolezen, ki razjeda stanišče lista, še širi vedno bolj, dokler ni ves list uničen. Slična ji je peronospora na paradižniku, ki ima pa rjave lise. Proti obema boleznima se branimo s prskanjem z modro galico, prav za prav z galično-apneno brozgo v 1—2% raztopini. Skropiti pa moramo še pred začetkom bolezni ali vsaj tedaj, kadar se pojavijo prve črne pike na spodnjih listih. Bolezen nastopi zlasti v vlažnih letih, kakor je bilo lanske; v suhih se malokdaj pojavi. Koristno je tudi po tej bolezni napadene liste pohrati in sežgati, da se bolezen ne širi.

Kako hraniti prekajeno meso. Kako bi se naš najboljši priprist način konzerviranja, da ne bi postalo presuho in žaltavo? Če vložimo prekajeno meso v mast, postane iver žaltava in nastane vlesel, tega velika škoda. I. B. Sv. v. p. P. Prekajeno meso ostane sočno in okusno, če ga obdamo s kakšno snovjo, ki zapira zraku dostop do njega. V ta namirne moremo vzeti loj, ki mu primešamo nekaj svinjske masti, sicer se rad odlušči. Skrbno omite in docela osušene kose oblijemo z razstopljenim lojem (ki pa naj ne bo vroč). Lojnata plast ne sme biti pretanka. Zlasti moramo zalijemo mesta ob kosti in morebitne zareze v mesu. Tako pripravljeno meso hranimo obesoeno na suhem hladnem prostoru. Pre-

je dolžna povrniti stroške, če je bilo poplačano izvršeno v jasno in pretežno njeno korist. — Za pogodbe o daritvah brez deanske izročitve je potrebna oblika notarskega akta. Zato vam mati ne odgovarja, če ste se zanašali na njeno izjavo, da vam daruje del zemljišča, a se prepis v zemljiški knjigi ni izvršil in sploh niste napravili o tej pogodbi notarskega akta.

 700 dinarjev
10 dni
maj—juni

stane bivanje v Radenskem zdravilnem kopališču. Vse obračunano: stanovanje (sobe po lastni izbiri v usaki vili ali Terapiji), hrana (običajna ali dietna), zdravniški pregled in od njega predpisane zdravilne kopeli, velika analiza seči, vse takse, postrežba, če je potrebno tudi pregled z Röntgenom.

Zahtevajte prospekt!

Čudoviti pogreb rudarja Lipnika

Zdaj je natančno vedel, da je mrtev. S šivanko se je močno zboldel v prst, ne da bilo priteklo le kapljice krvi. Drugi so stali okrog njega, njegova žena, otroci, zdravnik, svakinja. Pokazal jim je roko, ker mu menda niso verjeli; pomolil jim je roko z majceno ranico, ki iz nje ni pritekla kri kakor sicer, kadar se je Lipnik urezal. Spet in spet je pokazal roko, da bi videli vsi, predvsem pa zdravnika, ta nejeverni Tomaž.

Slednjič so vsi hkrati prikimali. Tudi zdravnik je prikimal. Lipnik je bil zadovoljen. Pogledal je skozi okno, na cesto, zakaj v Lipnikovo sobo si mogel priti kar tako, ne da bi stopil na stopnice. Zatorej je videl tudi ljudi, ki so se bližali hiši.

»Je že čas,« je dejal, »pripravite se; že gredo!« Govoril je kar slovnisko pravilno, kar je storil le, če je bil z gosposkimi ljudmi skupaj. Danes mu to ni bilo težko in sploh mu je bilo vse dosti lažje.

»Lenart, kaj ne, tisto črno, lepo obleko naj oblečem,« je dejala žena. Prijazno ga je gledala.

»Kajpa. In otrokom obuj prazneje čevljičke.« Žena je odšla s svakinjo in z otroki ven. Ostal je le zdravnik. Usedel se je v naslanjač ob oknu in je obrnil obraz k cesti. Lipnik se je čutil, da se je nenadoma pokrnil s cilindrom, ki je bil zraven na predalniku.

»Ali je že tako daleč, gospod doktor?«

»Seveda, dragi moj. Kar ven pogledite!«

Lipnik se je dvignil v postelji. Težko je šlo.

»O, koliko jih je, gospod doktor! Kako me pa to veselijo! Gospod ravatelj rudnika je tudi prišel in še dva uradnika in tamle zadaj gredo že gospod župnik!«

Zvonovi so začeli zvoniti, oglašil se je celo veliki zvon, čigar zvonjenje, kakor je Lipnik še iz šolskih časov vedel, je stalo nekaj kovačev več. Stal je v sobi v prazni obleki, imel je trd vratnik in ker ga ni bil vajen, je težko obračal vrat sem in tja. Bal se je iti ven, a njegova žena je previdno odprla vrata in rekla:

»No, Lenart, kaj te ne bo? Lej, vsi te že čakajo!«

Pristopila je k njemu in ga potegnila k ogleдалu. Z roko mu je šla po temnem suknju obleke: »Kar čeden si videti, Lenart; to boš ljudem všeč!«

Lenart jo je pogledal. Kako ji je bil hvaležen! Vedno se je brigala zanj; le opazil ni tega tako kot zdaj. Dan na dan sta živela v isti vpregi in naglici; od jutra do noči; komaj da sta utegnili pogledati drug drugega v obraz.

Prišla je za roko in ga odvedla v ozko vežo. Ker so bili na obeh straneh ljudje, je bila videti veža še ozja. Mrmranje se je poleglo, ko je stopil Lipnik skozi vrata. Ministranti so zunaj na cesti zapeli pesem. Ko je bil še fantič, je tudi on tako pel; a odtlej je minilo že toliko let!

Lipnik je stopal skozi ulico črno oblečenih ljudi. Tam ob ograji stopnišča je stal sosed s svojo ženo, zadaj trgovec, s cilindrom v roki. Potem je videl dolgo vrsto rudarjev in pred vozom na cesti je bil ravatelj in oba uradnika, ki so se jim krasno blesteli gumbi na uniformi. Tudi rudarji so bili v uniformi. Saj je vse poznal. Pozdravil so ga, a ko jim je hotel reči v roko, je pristopil župnik in ga odvedel po stopniščah na voz. Cvetje in venci so bili na vozu; kar grmada rož. Z nekaterih vencev so viseli trakovi z napisi.

»Lipnik, sedite!« je prijazno dejal župnik, ko se je Lipnik še obotavljal. Bal se je, da ne bi rož pomečkal, a ko ga je brž nato župnik v drugo pozval, se je usedel med cvetje. Prekrasno so dehtele rože in tako nežne so bile; posebno lepe so bile tiste voščene vrtnice rudarjev s tretjega oddelka. »Nekoč je bil tovariš...« je bral na traku, ki mu je ležal pri nogah.

Kako lepo zvonijo zvonovi, si je mislil Lipnik, ko je sprevod krenil iz ulice in zavil na široko cesto. Videl je številne izložbe, kjer je bilo toliko reči za občudovanje. Ljudje so stali pred njimi in se odkrivali, ko se je Lipnik peljal mimo. Začuden jim je odzdravil. Na križišču je voz obstal in ko se je Lipnik okrenil, je šel trgovec delikates čez trg. Podal mu je košaro raznih poslastic, konzerv, klobas in jabolk na voz. Lipnik si ni nikoli v življenju mislil, da bi kdaj dobil take dobre stvari. Zahvalil se je trgovcu, ki se mu je zdel prej vedno tako ošaben in gosposki, rekoč: »To je pa veselje! Pa otročki bodo gledali, ljubi gospod! Zares, toliko cvetja in vencev in zdaj še te dobre reči!«

Obrnil se je nazaj in je hotel ženi pokazati to darilo, a epredv je bil zaostal, da poedinih obrazov niti spoznati ni mogel več. Videti je bilo, kakor da gredo za njim, vendar je bila razdalja vedno večja. Le nekaj ljudi je stopalo še za vozom, a tudi ti so polagoma bolj in bolj zaostajali. Poslednji, ki ga je Lipnik spoznal, je bil rudar Jožef iz drugega oddelka. Poklical ga je z imenom, ker se je bil nečesa domislil, ko je zagledal Jožeta. A etari rudar je le zmajal z glavo in pomahal z roko, češ: »Kar pelji se, Lipnik, le kar naprej, sicer ne prideš!«

Lipniku je bilo pusto in kar zapuščen je bil sredi sijaja rož in vencev. En sam človek je šel še z vozom: to je bil župnik. A tudi ta je obstal, ko je bilo mesto že daleč zadaj, in je dejal: »Zbogom, Lipnik! Na pot k Bogu morate pa kar sami!«

»Vem, gospod župnik. Lepo zahvaljeni za lepi pogreb! A še nekaj bi vprašal...«

Lipnik je zajecjal; kar ni se mogel spomniti pravih besed, a župnik je uganil vprašanje: »Če bi smeli vzeti s seboj vse te lepe reči? Le! A zdaj jih boste morali sami nositi, ker vzamem jaz voz s seboj!«

In Lenart Lipnik si je izbral najlepši venec, tistega s trakom od rudarjev. V žep si je dal tudi nekaj jabolk. Drugo naj bi dobili otroci in žena.

In ko stopa sam po cesti navkreber, zagleda spet Jožeta pred seboj. Tedaj obstane in srce mu začne silno utipati. Seže v žep in da Jožetu jabolko; nato spet seže v žep in mu da drugo jabolko in tretjega in četrtega. Ima samo štiri. Toda Jožef zmaje počasi z glavo:

»Ne, Lenart; tisto so bili krompirji, pa ne jabolka!«

Rudar ga stroglo pogleda.

Lipniku plane vročina v glavo. Odloži jabolka, odloži venec s trakom in steče nazaj po poti, teče po praznih cestah ko preganjana zver, teče na svojo njivo. Tu je še koš in motika... In koplje in koplje, težko koplje, polak njegova njiva ni dosti dajala. Dokler ni koš poln.

»Za pol centa ga je,« zamrmra Lipnik predse. »prav toliko, kolikor sem ga takrat Jožetu vzel iz njegove njive, ko ni bilo na moji drugega ko krompirjeva. Prav toliko ga je bilo.«

Koš si da na pleča in steče nazaj... teče dalje in dalje, kolikor le more. Ze so hiše zadaj. Začenja se široka cesta. Plane naprej, se opoteče, a ko pride tja, odkoder je bil prej stekel nazaj, ležijo ondi le še jabolka in venec, Jožef pa je izginil.

Tedaj ga začne daviti groza. Zakliče v daljavo, v samoto, ki je okrog njega, izkriči svojo krivdo, edino krivdo svojega življenja:

»Jožef, saj ga imam, nesem ti ga, tu imaš krompir! Slišiš, nikar me ne zapusti, tak ne morem iti pred Boga, ali ne sprevidiš tega? Takrat je bilo hudo, veš, in otročki so bili lačni. Moja njiva je bila prazna, le nekaj krompirčkov je bilo v njej, pa sem ti ga vzel! Saj si ga ti imel zadostil! Ali me slišiš? Reci, no, besedico!«

Nihče ne odgovori Lipniku.

Znoj mu je kapljal s čela. Pustil je lepi venec s trakom, pustil je jabolka ob cesti in je klical Jožeta, ki je izginil.

»Zatožil me bo Gospodu, zatožil me bo...« je zašepetal in sopihal po široki cesti navkreber. Kamorkoli so mu segle oči: nihče ni šel za njim, nihče mu ni prihajal nasproti.

Tako je tekla dalje ure in ure in dneve in mesece in leta. Pot je bila vedno bolj strma, skozi megle je vodila in breme na plečih je bilo vedno težje.

Dokler se ni čez neskončno dolgo časa umakniti siva megla in se je prikazala svetloba in so se prelivali glasovi okrog njega. Pred njim se je odprlo mnogo vrat in zvonovi so zvonili in tudi tihi veliki zvon je donel, ki je bilo treba za njegovo zvonjenje več plačati v mestu.

Popisovanje

(Iz zbirke »Začarana vas.«)

Za popisom živine, ki so jo od vsake hiše vzeli nekaj za meso, so se pripeljali iz mesta neki ljudje, sklicali sejo ter razglasili, da je treba sestaviti spisek otrok, ki še niso godni za šolo.

Kmetje, stoječi v temni, zakajeni šoli, so se spogledali.

»Kako pravite? Popisati otroke?«

»Ne popisati, temveč sestaviti spisek!«, so poravnili dosleci.

»Vse je isti vrag!«

»Se že peljejo!«, se je oglašil nekdo v ozadju.

Vse se je plašno oziralo.

»Prej so se spravili na živino, zdaj so se prikradli pa na otroke.«

»Kaj, mar boste pobirali sedaj tudi otroke?«, se je začel zadaj norčav glas.

Dosleci, zaposleni s svojimi spisi, niso nič odgovorili.

»Pobrali jih morda ne bodo, ampak dobrega ne bo nič iz tega!«

»Spisek se mora sestaviti takole...«, se je oglašil nekdo med doslimi. Vzel je v roke list papirja in zrl vanj.

Vsi so utihnili in v sklenjeni gruči so se pomaknili naprej, kot bi se bali, da preslišijo tomlačenje.

... do petega leta posebej, do sedmega posebej. Drugih pa sploh treba ni. Ste razumeli? Vse je molčalo.

»Sicer pa pojedmo po hišah in bomo zapisovali. Objavljam, da je seja zaključena.«

»Dovolite vprašanje, čemu je to sploh potrebno?« se je oglašil trgovec, član »seljskega sveta.«

»Radi zbiranja podatkov v svrhu zagotavljanja statistike in pedagogike,« je rekel človek s spisi, ne da bi pogledal trgovca. Hotel je pobirati liste kot sodnik, ki je ravnokar izrekel sodbo, proti kateri ni kasacije, ne apelacije.

»Zopet odzemanje... Kdaj pa bo tega vendar konec?«

»Lahko gresite! Otroke pripravite takoj!« Planile so žene iz šole in drle domov s tako preplašenimi obrazi, da so mimo vozeči morje ustavili konje in začudeno zrlj gori in naokoli, kot bi bilo plat zvona.

»Čisto nora sem in ne vem, kam bi dala svojega otroka!«, se je začelo iz neke veže.

»Ja, saj ne veš, od katere strani te bodo ugriznili!«

Niti pet minut ni minilo, pa so se veule ženske iz hiš ter na rokah in pod pazduho vlačile nekaj v daljine kote dvorišč, kot se rešujejo stvari ob požaru. In konopljice pa je bilo čuti krič in vik otrok.

»Ze gredo!...« Planile so žene iz konopljice, postavile so se ob hišnih pragih in težkih src čakale komisijo.

Ko je dospela komisija v spremstvu trgovca v prvo hišo ter razgrnila po mizi papirje, hotel vpisovati, se je izkazalo, da je ta hiša brez otrok. Tudi v naslednjih hišah ni bilo nobenega otroka. So se že dobili, pa tudi to poredkoma in le bolj veliki dvanajstih do trinajstih let.

»Kako to, da pri vas ni nobenih otrok?«

»Kdaj pa je bilo čas roditi?...? Zdaj je bila vojna, zdaj spet...«

»Kdo pa kriči tam pri tebi?«

»To je pri sosedu, očka...«

Sli so v drugo hišo. Na pragu je stala preplašena mlada žena ter venomer trčila:

Predpomlad je lebdela nad barjem. Sapa je potezala temne lise po resju in barjanske mlake so se sivkasto svetlikale. Le breze so bile že razvile svoje listje, da so se blestele v nemirno nebo in so zaplamtele ko zeleni ognji, če je izza oblakov posvetil nanje šop mrkih sončnih pramenov.

Samotni popotnik, ki je stopal po vijugasti stezi navkreber, si je pomaknil klobuk globoko na čelo in se je mukoma upiral vetra. Boštjan, tako mu je bilo ime — krstno in po pridevku — je bil po dolgi vožnji prispel spodaj v dolino, ki je ležala med pogorji in odtlej je stopal po tej težavni poti. Ni se dosti zmenil za to; tam zunaj v svetu in še preko morja je bil kos še bolj divjim krajinam. A za kar se je bil odločil, tisto hoče tudi izvesti: Boštjan Boštjanov je hotel na vsak način dognati, kje biva oni človek, katerega je bila njegova mati pred tridesetimi leti zapustila, ker ni bila mogla nič več prenašati samote na višavju nad barjem.

Boštjan je z desnico prijel za krajevce klobuka in medtem ko se mu je palica z vsakim korakom težko zasajala v črno zemljo steze, mu je splaval pogled nad pečene gručice pred njim, ki so se v dolgi vrsti držali drug drugega, dokler se niso pod hitečimi oblaki pogrezili v daljo.

Samotnost tega vremena je zadela popotnika. Njegova mati je že prav stariša, da je pobežnina iz te dežele rivalažen ji je, da je poiskala pota za v doline in je tako svoje otroke spravila med ljudi! In vendar mu ni dala miru želja, da bi nekoč poiskala onega, ki mu je dal življenje — bodi, da bi ga poklical na odgovor, bodi, da bi mu pomagal. Zakaj, Boštjan, Boštjan je bil zdaj močan človek, denarnik in mož svojega imena in ni mogel prenašati občutka, da je tisti človek, ki je življenje dobil od njega, tako daleč in da mogoče živi celo v pomanjkanju!

Nato je zaslišal glas Gospoda Boga iz množice luči in glasov:

»Lipnik Lenart, ali si prišel! Kaj mi boš povedal?«

In Lipnik izjclja svojo krivdo in vzame z ranjenih pleč koš krompirja. Postavi ga pred Gospoda in ne zna drugače govoriti, ko da pravi:

»Ljubi moj Gospod, kajne, da nisi več hud, saj sem se tako mučil do sem, le da bi Jožef dobil svoj krompir nazaj. Kajne, saj mu ga boš dal, ko te bo vprašal po njem, saj poznaš Jožeta tako dobro kot mene! To je pa prav zares resnično: to je bila moja edina krivda na zemlji.«

V košu se je lesketalo in bleščalo. Ko sta prišla dva angela in sta stresla krompir, se je Lipniku zazdelo, da komaj dvigneta koš. Pristopil je in jima pomagal. Tedaj je zagledal čudež: rjavi, umazani krompirji so se kot zlati sadeži trkljali dol na zemljo. Lipnik je gledal za njimi in je videl, kako padajo vprav na Jožetovo njivo.

Tedaj mu je bilo tako lahko! Vsa teža, ki jo je bil nesel semkaj iz mesta, je odpadla in padla na zemljo ko v temno naročje, iz čigar globine je Lipnik nosil svojo ubogo krivdo Gospodu, nosil potrpežljivo ko svoje siromašno življenje.

V bolnišnici je roka usmiljenke potegnula belo rjuho čez vdrt, krvavo in razorano lice ponestrčenega rudarja Lenarta Lipnika. Zgodilo se je nekega meglenega večera v marcu, prav preden so ugasnili edini sončni žarki tistega dne.

(O. F. Heinrich.)

»On je za nič, očka, čisto za nič! Ne rok, ne nog ne more dvigniti.«

Kdo je za nič? Kaj je za nič? ... Vse eno: zdaj je bolan, potem bo ozdravel...«

»Ti-le, brate, ne bodo dolgo razpravljali,« — se je oglašil nekdo iz gručice, ki se je molče pomikala za komisijo.

Le pri kovačici so dobili kar pet otrok. Ko je vstopila komisija, jo je našla sedečo na tleh in brkajočo po glavi starejšega 7letnega sina. Kakor je sedela, tako je obsedela.

»Ujeli so jo...« je rekel nekdo razločno. Zapisali so vseh pet. Namesto matere je odgovarjala mlada sosedka, ker sama kovačica ni mogla izpregovoriti niti besedice.

»Kam pa so izginili tvoji otroci?« je začuden vprašal trgovec mlado ženo.

Ošnila ga je s pogledom, pokazala mu je izpod predpasnika pest ter urno izpregovorila:

»Jaz jih nisem imela. To so bili sestrični.«

»Vrag vedi, kaj...«, je rekel trgovec in skomignil z rameni.

»Tu pa ni bilo vredno niti migniti,« je dejal dosleč, oziraje se na list.

Ko je komisija odšla k trgovcu na čaj, je konoplja ponovno oživila. Eni so vlačili zibelke nazaj v hiše, drugi so raztreseno brodili po konopljici, tretji pa so kričali nanje.

»Kaj se podiš po tuji konopljici!«

»Malega sem izgubila, to je...«, Jezus, Marija, saj sem ga položila tu ob mejo!«

»Tu je neko otroče!«, so klicali z druge strani. Samo lastnice dojenčkov so mirno nesle svoj tovor, nevoljno se oziraje na begajoče sosedo.

»To ni življenje, temveč pravi pek: enkrat zganjaš živino, drugič skrivaš otroke...«, je vzdihnila mlada žena z dojenčkom.

»Lahko je tebi! Pograbila si pod pazduho zibelko, pa hajdi z njo. Tukaj se pa muči: dvojce v naročju, dvojce se drži za krilo, enega sem pa še izgubila.«

»Pa so se le spretno obrnili! V petih minutah. So se izučili pri popisovanju živine.«

Vse je bilo zadovoljno, le kovačica je sedela v travi ob vozu in glasno jokala. Kolikor je imela otrok, toliko so jih zapisali. Zasačili so jo kar koj na mestu. V krogu so stali ljudje okoli nje ter jo gledali.

»Pa je notri po nedolžnem,« — jo je pomiloval nekdo.

»Se vedno je boljše z otroki, kot z živino. Ti so se razlezli. Nič hudega. Druga reč pa je, če vlečeš enoletnega bika na vrvi. Sune te od zadaj, sune, da oči kar na čelo lezejo.«

»Tedaj so pobrali mnogo živine!«

Na cesti se je pojavil trgovec.

»Vsi, ki so prijavili otroke, naj gredo v soboto v mesto.«

Nehote se je vse oziralo na kovačico.

»Kaj pa bo tam?«

»Dobili bodo obleko, obuvalo...«

Nekaj časa so vsi molčali.

Napoleed je nekdo jezno pijunil in rekel:

»To je prekleto življenje! Na, nikoli ne zade-neš prav!«

Kovačico pa so spet obstopili in ji zavidali: ena sama iz vasi se ni zmotila. Prevel P. V.

(Pantelejm Romanov.)

Ovčar

Barjanska vloga je popustila. Še enkrat so se pojavili jeseni, potem pa je popotnik stopal po sami peščenini in peščenih holmih, ki so se skoraj v samih golčicah polagoma vzpenjali navkreber. Oblaki so se vihravo podili in so imeli divje obraze, sunki burje so se zaganjali na pot, tako da je pesek v vrtnicah frčal preko poti.

Enkrat se je Boštjan zamišljeno ustavil. Začudil se je samemu sebi, da je tako malo spoznal vse tisto, kar ga je v letih njegovega detinstva brez dvoma obdajalo. Sicer ni nikoli verjel na prve vtise v življenju in vse svoje največje vtise si je nabral v boju z ljudmi tam okraj morja. Tuja mu je bila ta pušča, sovražna mu je bila tudi ta siva pomlad, ki je divja in razcefrana frčala po planoti.

Steza se je razdelila, Boštjan je okleval in se je nameril po soncu za oblaki. Majhna ovčja staja je po strani stala v burji, sicer ni ničesar motilo enakomerne daljine, ne kačipota ne napisu ni bilo, kam naj bi človek krenil. Pa je šel kar naprej, dasi ni vedel, ali prav hodi. Ko je slednjič zapazil pasoeče se ovce, je zavil v stran in stopal med resjem, da bi vprašal pastirja, kje je ona vas.

Dva šopa brez sta se odražala iz grape; ondi so si ogrevale korenine in jih štittile pred burjo. Zeleno in cvetoče svetlo so frčale pred sivimi oblaki in bilo je, ko da se druga druge oklepata, kadar se je burja zagnala vanje. Ko mož in žena, je pomislil in se čutil, kako ga je ta podoba prevzela, čim bliže je prihajal. A ta drevesa so bila v svojo zemljo zasidrana. Njegova mati pa je bila odšla, je zbežala brez imena v gorsko dolino med ljudi in bil ji je hvaležen.

Pes, ki je hodil krog ovac, ga je zagledal in je radovedno pribevskač k njemu. Starec sive brade, z debelo, kratko gorjačo v sključenih prstih je nepremično stal med pasočimi se živalimi in ga je

CRIKVENICA

Vodilno kopališče z izredno plažo in komfortnimi hoteli. Kompletni pension od 60— do 120— Din. Prospekte daje kopališka uprava.

HOTELI: Therapia s 100 ttv., Miramare s 62 ttv., Crikvenica s 45 ttv., Dom dr. Seidi s 62 ttv., Liburnija s 24 ttv., Eden s 23 ttv., Wien s 21 ttv., Crnković s 20 ttv., Slavija s 20 ttv., Danica s 20 ttv., Esplanade s 10 ttv., Julijana s 16 ttv., Ivandić s 15 ttv.

PENSIONI: Vila Ružica s 34 ttv., Adria s 23 ttv., Vila Luisi s 16 ttv.

RESTAVRACIJE: prenočišča: Bellevue s 16, Europa s 8, Gjurasi s 7 ttv., Restavracija Vinodol.

GOSTILNE: Zelengaj s 6, Morava s 7, Pejeh s 7, Slovenac s 7, Dalmatinski podrum s 5, Shang-hay s 5, Hrvat s 3.

S = soba, tv. = tekoča voda, ttv. = tekoča topla in mrzla voda.

V zasebnih vilah in hišah zelo mnogo lepo opremljenih sob po zmernih cenah.

motril. Njegov dolgi, skoraj do nog segajoči plašč mu je ovijal vso postavo in mahal v vetru; rokavi so frčali, a mršava ovčarjeva postava je bila videti ko drog, ki je zabit v tla.

Boštjan je pristopil, pozdravil in vprašal po poti za v vas. Starec ga ni koj razumel, potem je odvrnil z zateglimi, težko umljivimi besedami. Boštjan je hotel iti dalje, tedaj se mu je zdelo, kakor da vidi nekaj zavračajočega v njegovih očeh. In po dolgih urah samotne hoje, mu je prišlo, ko da mora zajeti sapo. Mogoče ga je tudi nekaj prisililo, da mora govoriti o tem, s čimer je bil prevzet in kar ga je napotilo v barjansko višavje. Naslonil se je na eno tistih brez, vzel zemljevid iz žepa in kakor da išče besedo, ki bi jo izrekel, je še pomislil in dejal:

»Presneto samotno je tu pri vas.«

Starec ga je prodirno pogledal in zmajal z glavjo.

»Pusto življenje je tu,« je ponovil Boštjan glasneje, ko da ga starec ne bi bil razumel. »Ali je vam všeč?«

Starčev obraz je migotal; videti je bilo, da išče odgovora, a veter mu je razpršil misli.

Boštjan ni vedel, čemu še stoji tu. Iskaje besed, je izustil:

»Čudni ljudje bivajo tu, ali ne? Barje vas je take naredilo.« In blazno je dodal: »Zakaj pa bivate tu zgoraj in zakaj ne greste v dolino, kjer je več vesolja ko v tem preklestilu samotne?«

Ovčar ga je sovražno pogledal. Ni točno dojmil teh besed, a njih pomen se mu je zaiskril.

»Kaj pa to tebe briga?« je počasi vprašal.

»Tako, mislim si: Zakaj bivate tu med brezami in močvarami. Zakaj tu v brezdelju živite, medtem ko je svet poln dela in ki čaka tudi vas?«

Starec je okleval z odgovorom. Potem je dvignil gorjačo in pokazal krog sebe: »Bog nas je postavil semkaj.«

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Tku sem bla pa snuč spet jezna, de je use gumazelj pu men. Lepu vas prosem, moj mož, ke je zmeri tku suliden, keder nima gnarja, de b biu lohka usem dedcem za mušter, je prsou snuč tku natrkan dam, de me je blu groza. Sej ni na rečem, z dedcem je holi zmeri križ. Ce sa trezen, se tku držja, ket Pust na prat. Ce sa natrkan, sa pa spet tku tečen, ket ousen žganci. Kua pa češ pol? Jest sem ga silala, ke je vezne urata udklepu. Hmal na tu je pa tku zarupatal, de se je kar cela bajta stresla. En čas je blu pol use tih, ket u grob. Mene je že začel skrbet, če se je kdu ubou. Ke me je blu strah, sem prusila susedouka, de je šla z mana dol pugledat, kua se je zgodel. Ke sva pršle dol u veža, pa zagledam mojga dedca, usega puvalanga ležat za uratem na tleh.

Kar za glava sem se prijala, ke sem ga zagledala kuku leži, koker je doug in šrok, dol pud štangam. Pa kar brez klubuka. Moj Bog! Kej tacga še neko! nism vidla. Ves umazan je biu, pa pumečkan, koker de b ga krau — noja, pa je bulš, de moučim.

S susedouka sva ga kar hiter pupokale in ga transportirale gor pu štangah. Ke sva ga prulekle du vrha, me je pa ta mrcina kar ubjeu, koker tekat, ke sva se uzela. Ampak tu ni blu iz lubezen. Le pijan je biu tku, de ni mogu sam pukonc stat.

«No, lepa reč. Dons maš pa enkat ena puštena afna,» sem mu jest u jez naprej vrgla. Sej b mu jih še več puvleda, pa m je prehit u be eda sega. «Bod na tih čenča čenčasta,» je začel neki jeclat. «De s afna, tu bo že štimat. Ampak, de s puštena, pa na morem reč, ke m večkat kašnga kuvača iz varžeta puštenaš.»

Jest sem bla na tu kar tih, ke sem že večkat slšala, de se pijance na sme zameti, ke sam na ve, kua guvari. Sama pr seb sem s pa mislela: le pučak. Ke se boš enkat treznu in mal h seb prsou, bom pa jest za beseda prijala. Pol se bova pa že pumenila, kar se mava za pument. Pol boma pa videl, kdu bo ta kratka uleku. Sej še ni useh dni konc. Ce b se dons začela z nim šperetat, b lohka pršu nazadnje do k kakšne raurajije. Tku delec pa na sme pridet. U en bulš famili že ku ne.

No, ke sem ga enkat slekla in na pojstla vrgla, sem začela pa negave varžete vezetirat. Ce prou sem use varžete ukul ubrnila, najdla nism nubenga fika. Se šnajčihla nism več pr nem najdla, ke sem mu ga še tist juter frišnga dala. Prišošelna tud ni blo neker za videt. Tku, de nazadnje res nism vedla, a je use zapju, al ga je pa kdu uraubu. Pr te gspudarek griž je use mugeče. Sej usak dan berema, kula s jih tle pa tle uraubal, al pa še clu ukul prnesl. Sam Buh bod zahvalen. sem s mislela, de sa m saj dedca žuga pustil, gnarja mu tku nisa mogel dost pubrat, ke ga ni mou neko velik pr seb. Za tu sem že jest zmeri puskubela.

Ke sem enkat pu sob use u vorenga djala. in hiter en štamperl brinučka spila, ke sem bla mal prehlajena in sem se bala kašne infauence. ke brinuček je za taka bulezen velik bulš, koker tista su svetga Roka, sem skučila pa spet u veža pugledat, če bom najdla negau prišošel, al pa šnajčihel. Pa ni blu neker nč za videt. Sam tam u kot čist za uratem je ležal neki črnga. Ta peru se m je zdel, koker de b ležu in muderen damsk kloboč. Kar rdečica me je spreletela. Se tega se je mankal. de b z damam punoč pupivu, jest mu pa tlela garala, sem s mislela in pubrala tista reč. Ke sem prijala u roka, sem pa spuznala, de je klubuk ud mojga muža. Pa tku fajn je biu zmečkan, de b ga mela lohka usaka dama za na prumenada, če b nateknila gor kašen purmanu peru.

Jeza me je prec menila, ke sem se prepričala, de ni glih tku hedu, koker eem ta peru mislela. Sam tu m pa ni šlu u glava, ki se ga je ta mrcina tku nalezu, in pa za kua se ga je nalezu. Sej vender

Razvezano snopje

„Voivoda Kranjski“

Habsburčan Rudolf IV. (1358—1365) je izdatno razširil habsburško oblast. Po dolgih prepirih z oglejskim patriarhom si je pridobil Potojno, Vipavo, slovenski kraj in mnogo graščin in župnij. (Oglejski patriarhi niso bivali od leta 1218 več v Ogleju, temveč v Vidmu na Furlanskem, kjer so živeli pod močnim vplivom beneške republike.) Te pridobitve pa so povzročile dolgotrajno in precej nesrečno vojno z nemirnimi furlanskimi sosedi. Rudolf IV. je sklenil tudi dedno pogodbo z grofom Goriškim in leta 1374 so dobili Habsburžani še istrsko grofijo, ozemlje ob Pivki in metliški okraj. — Rudolf IV. se je od leta 1364 imenoval »vojvoda Kranjski«, (poprej »gospode«). Ta vojvoda se je s posebno vnemo bavil z zadevami slovenskih dežel, dobro vedoč, da se tako najlaže okrepi habsburška oblast. Ko je on vladal, je »Kranjska« precej narasla in je do l. 1815 segala celo do morja. Spomin tega vojvode, ki je zlasti pospeševal razvoj mest, je živelo v imenu Novega mesta (Rudolfovo), ki je bilo ustanovljeno leta 1365.

Naše šole v 17. stoletju

Razen ljubljanske jezuitske šole so si priborile dober glas tudi šole v Novem mestu, Gorici, Celovcu, v Kranju, Škofji Loki, zlasti pa v Rušah pri Mariboru. Ta šola je jako slovela. Ustanovil jo je leta 1644 župnik Jurij Kozina. Splošno so jo nazivali »ruško latinsko šolo«, učitelji pa so bili domači župniki in kaplani, ki so poučevali kmetiško, meščansko in aristokratsko mladino po učnem načrtu jezuitskih šol na podlagi materinske slovenske ali nemške. Za vzhodne štajerce je bil važen jezujski zavod v Varaždinu, ki se je l. 1649 razvila iz njega gimnazija. Na tem zavodu se je vedno šolalo precej slovenskih dijakov, kar je postalo zlasti v dobi narodnega prepoda velikega pomena. Učitelji v teh šolah so bili jezuitje in raznovrstni redovniki. — Na visoke šole so zahajali bogoslovci in juristi večinoma v Italijo (v protestantski dobi pa v Nemčijo). Mnogo naših mladenčev je dokončalo študije v rimskem kolegiju »Germanicum«, nekateri pa v Paviji, Perudži in Padovi. Na Laškem so se seznanjali z raznimi kulturnimi pridobitvami, ki so jih prinašala v svojo domovino. Italijanski vpliv kažejo zlasti razne panoge umetnosti, ki so jih z vnemo gojili pri nas v 17. stoletju.

A še one redke šole, kar jih je bilo na kmetih, niso bile plemsu po volji. Kranjski stanovsi so zahtevali leta 1790, naj pusti vlada šole samo mestom in trgom in še tam »le po potrebi«. — V 18. stoletju, leta 1762, pa je imela Ljubljana že svojo visoko šolo, in sicer zdravniško (kirurško) šolo, ki so jo l. 1850 odpravili.

ni done negau gud, al kej tacga. Moj mož je ja drgač zmeri suliden, koker sem že rekla. Jest res nism vedla, kua tu pumen. Ce b blu glih ta peruga, b že na blu nč čudenga. Ampak zdela že preke konc mesca, je pa le čuden. Murde sa dubl kašne prbulške izplačane, koker zadenč naroden zastopnik. Tu b blu tud čist prou. Sej te reveži morja garat pu kancelarijah ceu dan, ket črna žvina. Naroden zastopnik pa hodja u zbornica, če nimaja glih kašnga družga upralka, sam douhčes predajat, al pa zgaga delat. Use glih ne, ampak sa tud tak umos, koker se slš. Tku sem bla pa ferbčna, ki je gnar dubu, de b ga ta narajš prec uprašala. Ke sem nazaj gor u sobo pršla, je pa že tku smrču, koker de b eden na cest drva žagu. Zatu m ni za enkat nč družga kazal, koker pučakat du družga jutra, de se bo zbudu pa mal h seb prsou.

Kumi je drug juter dober uču udperu, sem že pugevala, de m more puvledat, kua tu pumen, de se ga je tku nalezu. En čas je biu kar tih, koker de b ga greval, ke ga je tku pulomu. Ke sem ga

Kaj pravi tehnika?

Kaj hoče doseči letalstvo

Na občnem zboru tukajšnjega »Moravsko-Sleškega Aerokluba« v Brnu je orisal g. Plas, letalski polkovnik-strokovnjak, smernice modernega letalstva takole:

O vprašanjih, v katerih smereh se bo razvijalo današnje letalstvo, je mogoče gledati z dose-danjih izkušenj in s prakse. Za merilo nam je lahko zato »XV Salon Aeronautique« v Parizu, kateri ni bil samo kapitelj evropskega letalstva leta 1936, ampak nam je označil smer razvoja današnjega modernega letalstva v najbližnji dobi.

Prvo, kar je bilo zelo očitno pri tem »Salonu«, je bila velika večina vojnih letal in izredni tehnični napredek. S tem pa je bila tudi označena današnja situacija v Evropi, — česar ne smemo pozabiti.

»Salon«, primer tehničnega napredka, ni bil samo v točni izvedbi in aerodinamičnih linijah, ali mnogo več v vsej koncepciji konstrukcije in taktične uporabe letal. Na pr. »Fokker G« ni samo originalno koncipirano letalo, dovršene izvedbe in konstrukcije, ampak daje tudi vzpodbudo za premišljevanje o uporabi do sedaj veljavnih zakonov (mogoče predsodkov) o taktični uporabi letal.

Ce bi hoteli najti vodilno geslo »Salona«, ga dobimo v eni sami besedi: hitrost! Ta je največjega pomena za lastnosti modernih vojnih letal vseh tipov, ki ima in mora imeti osnovni vpliv na moderne taktične metode letalstva.

Ce se vrnemo k izkušnjam iz svetovne vojne, smo si svesti dveh faktov: pretežna večina letalskih sil je tvorilo letalstvo za poročila, medtem ko je letalstvo v bombarderske namene ostalo na drugem mestu. Lovsko-letalski oddelki pa so imeli nalogo obrambe proti omenjenim enicam, pri čemer so bila ne samo gibčna, ampak tudi kar je glavno, hitra!

Danes se je situacija spremenila. Poročevalsko letalstvo je obdržalo svoj pomen, ampak zrasla je panoga bombarderskega letalstva, ki je na operacije pozemelskih armad sedaj mnogo bolj vezana in v istih okoliščinah tvori panogo celotnemu strateškemu načrtu vojne sile. Ta dejstva stavlja avtomatično nove naloge lovskemu letalstvu in premaknejo težišče na novo polje.

In tu se nam pokaže novo moderno geslo: hitrost. Moderni bombardierji dosegajo hitrost do 500 km (na uro) na pr. Bristol »Blenheim« preko 470 km (na uro), ali angleški imajo zopet nekaj novega. Najmodernejša lovška letala dosegajo hitrost preko 500 km (uro) na pr. F. K. 55 ima maksimalno

pa jest le kar naprej prou ojetru gledala, je pa le zazdehu in s uču pomencou. Pol je pa reku: »Luba moja zlat Neška — — —«

»Kar tih bod, hinauc. Jest na trpim prilizvajna. Ce b bla jest »zlat«, b me ti že zdauni u ferzocenga nesu, koker s moje uringelne,» sem ga zafrklina. »Ti men puvaj, za kua se s učeri tku napiu.«

Tu pa ni nč zanimiuga. Ke sem šou snuč iz kancelarije gor pu Preširn ule preke dum, sem se pa glih pred Kušakuva gustiuna spounu, de eem glihkar Abrahamu sreču. Ke sem pa že večkat slšu, de se more Abraham prec pušten zalit, če ne se mu fržmaga, sem pa stopu kar not, de upravem soja doužnost. Ke se gre pa velik loži not u gustiuna, koker pa ven, puseben, če dubiš tku fajn vinček, koker ga dubiš pr Kušak, je blu pa tku, koker s sama vidla.»

»Kuku je pa tu, de s se glih pred Kušakuva gustiuna spounu na Abrahamu. A nis mogu pučakat, de b se duma spounu, de b lohka še jest pumagala Abrahamu zalivat?«

»Veš, Neška, jest eem se bavu, de b du duma na Abrahamu na puzabu. Pol b bla pa ta velka zamera. Ta narbulš je, de šlouk soja doužnost prec uprau. Sej me puznaš, de sem jest pr usak reč pinktlih.«

K. N.

Rešitev ugank

z dne 18. aprila 1937.

Rešitev leposlovne križanice:

Vodoravno: 1. Kopitar, 8. Aden, 12. upor, 16. opeka, 17. vatek, 18. aroma, 19. Vedomec, 20. Italijan, 22. arena, 24. Milek, 26. opera, 28. čep, 29. ara, 30. naloga, 31. Cas, 33. Itaka, 37. reva, 39. šoja, 41. pi, 42. Capek, 433. Ipavica, 46. Krog, 47. atom, 49. ujeta, 50. cenera, 53. Belizar, 54. Irena, 55. Rab, 58. Oto, 59. Kasija, 61. Malaga, 62. Logatec, 64. Ovid, 66. Iran, 67. avenija, 68. Cehov, 69. iva, 70. nota, 71. vasica, 72. legat.

Navpično: 1. Kovačič, 2. opereta, 3. ped, 4. ikona, 5. tamar, 6. avemarija, 7. Racine, 8. Atila, 9. Detela, 10. Ela, 11. nalog, 12. Uri, 13. Po, 14. omara, 15. rana, 21. ječar, 23. ep, 25. Košice, 27. pajk, 32. siga, 34. apologet, 35. kemik, 36. akuzativ, 38. vadij, 40. ocena, 41. por, 44. perica, 45. varavec, 47. Abo, 48. Tetovo, 51. zaliv, 52. urar, 56. agava, 57. Banat, 60. seja, 61. Miha, 62. lan, 63. Ana, 64. oči, 65. Dol, 69. Ig.

Rešitev številnice iz leposlovja:

Čmrli, cvet, gnus, kap, zid, Ob. — Po celi zemlji vsem ljudem mir bodi! Tako so peli angelicov glasovi; de smo očeta enega sinovi, ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi!

Rešitev zemljepisne zlogovnice:

Stari trg, Velenje, Evropa, Toplice, Mlžje, Jalovec, Udbina, Radeče, Idrija, Javornik, Konjice, Ajdovec, Žužemberk, Emona, Dobrova, Ukanca, Raduha, Iglica. — Sveti Jurij kaže duri.

Sah

Končni rezultat turnirja v Margate je bil sledeči: I.—II. Fine in Keres 7½, III. Aljehin 6, IV. Foltys 5½, V. Milner Barry 5. Ostalih pet udeležencev je ostalo brez nagrade. Rezultat je bil neprilicaven, posebno se to, da sta dva mlada vele mojstra pustila Aljehina za 1 in pol točke za seboj. Aljehin je izgubil tri partije: s Fineom, Keresom in Milner Barryem, ostalih šest pa dobil. Fine in Keres sta dosegla na tem turnirju lep uspeh, ki potrjuje, da spadata oba med najboljšje mojstre na svetu. Keres bo koncem aprila zopet nastopil na turnirju v Pragi, na katerem bo tudi igral jugoslovanski mojster dr. Trifunović. Iz turnirja v Margate prinašamo danes partijo, v kateri je premagal Fine dr. Aljehina.

Fine — dr. Aljehin

1. d2—d4, e7—e6; 2. c2—c4, f7—f5 (kljub temu, da nima več one energije kot v svojih najboljših letih, Aljehin še vedno riskira v važnih partijah ostro igro. Zato ni čudno, da marekako partijo izgubi, katero bi n. pr. Capablanca remiziral.) 3. g2—g3, Sg8—f6; 4. Lf1—g2, Lf8—b4+; 5. Lc1—d2, Lb4—e7 (črni je žrtvoval tempo, da je provokiral razvoj damskega lovca na d2, kjer ne stoji posebno dobro.) 6. Sb1—c3, Sb8—c6; 7. d4—d5 (beli namerava skakača iz g1 razviti preko h3, da bi pustil lovca g2 odprto diagonalu.) Sc6—e5; 8. Dd1—b3, 0—0; 9. Sg1—h3, Se5—g6 (da bi zasedel z e6—e5 centrum, umika konja.) 10. d5×e6! (odpira d linijo in grozi zasedi točko d5 s figuro.) d7×e6; 11. Ta1—d1, c7—c6; 12. 0—0, e6—e5 (v partijah, v katerih mora igralec izvesti potezo, s katero osvoboditi že od otvoritve stisnjeno igro, je izredno težko najti za to potezo pravi moment. Tukaj bi bilo najbrže bolje, igrati naprej Dd8—c3 in šele potem e6—e5.) 13. c4—c5+! (Fine prisili s tem črnega, da menja f pešca za belega c pešca in izgubi s tem vse izgleda na napad na kraljevo krilo. Prednost črnega v majoriteti pešcev na damskem krilu neutralizira beli par lovcev.) Kg8—h8; 14. Sh3—g5, Dd8—e8; 15. Sg5—e6, Lc8×e6; 16. Db3×e6, Le7×c5; 17. De6×f5, Ta8—d8! (d linijo je treba izkoristiti!) 18. Df5—c2, Dd8—c6! 19. Sc3—a4, Lc5—e7; 20. 2a—3a, Td8—d4! (prepreči Sa4—c5, ker bi črni skakača vzel in potem s Tf8—d8 itd. dobil figuro); 21. h2—h3 (Fine je izbral taktik. S svojo zadnjo brezbarvno potezo zavede črnega do nasilne igre, ki usodno oslabi pozicijo črnega) b7—b5? (tu bi moral črni igrati De6—c4 in obdržal bi dobro igro. Sedaj mora črni z vsemi pešci na damskem krilu naprej in beli mu jih polagoma ugrabiti); 22. Sa4—c3, a7—a5; 23. Ld2—e3, Td4×d1; 24. Tf1×d1, b5—b4; 25. a3×b4, a5×b4; 26. Sc3—a4, Sf6—d5; 27. Le3—c5, De6—f7; 28. e2—e3, Tf8—c8; 29. De2—c4 (Fine zelo precizno izkoristi pozicijsko premoč. Črni le s težavo še brani pešce na damskem krilu.) Df7—f8; 30. Lc5×e7, Sg6×e7 (izsiljeno); 31. e3—e4, Sd5—f6; 32. Dc4×b4 (prvi plen) Tc8—d8 (bela trdnjava je imela preveč grozečo pozicijo na d liniji) 33. Td1×d8, Df8×d8; 34. Sa4—c5, Dd8—d6 (grozi Sf6—d7) 35. Db4—c3, h7—h6; 36. Sc5—d3, Sf6—d7; 37. h3—h4 (grozi Lg2—h3) Se7—g6; 38. Le2—h3, Sg6—h8; 39. b2—b4, h6—h5; 40. Sd3—c5, Sd7—f6; 41. De3—c4, Dd6—e7; 42. Sc5—b3, De7—d6; 43. Sb3—a5, Dd6—d2; 44. Sa5×c6, Dd2—e1+; 45. Lh3—f1! Sf6×e4; 46. Dc4—e2, De1×e2 (izsiljeno, ker je grozilo tudi De2×h5+ in Sc6—e7 mat) 47. Lf1×e2, g7—g6; 48. Sc6×e5, Se4—c3; 49. Le2—d3, Kh8—g7; 50. f2—f4, Sc3—d5; 51. b4—b5, Kg7—f6; 52. Kg1—f2, Sd5—b6; 53. Kf2—e3, Sb6—a4; 54. Ke3—d4, Sf8—e6+; 55. Kd4—d5, Se6—c7+; 56. Kd5—c6, Sc7—e6; 57. b5—b6; Se6—d8+; 58. Kc6—d7, Sd8—e6; 59. b6—b7, Sa4—c5+; 60. Kd7—c8 in črni se je vdal.

Zlogovnica

Iz 80 zlogov: a, bo, bo, ca, ca, če, če, da, de, de, der, di, do, e, ga, go, ha, ho, i, ja, ja, je, je, jec, ju, ju, ka, lan, le, le, li, li, lo, lo, lon, me, me, mi, mo, mo, na, na, ni, no, no, nost, nov, o, po, ra, re, ri, rje, sa, sla, slo, slo, slo, stan, sti, ški, ško, ško, te, te, te, va, va, vec, vec, vi, vi, vo, vo, vre, zal, zem, zik, že — sestavi šestnajst petzlognih besed z naslednjim pomenom:

1. naša prijateljska država, 2. zdravilna gozdna rastlina, 3. raziskovalec rastlinstva in živalstva, 4. evropska država, 5. dobra jed, 6. tuja beseda za tarnanje, žalovanje, 7. načelnika dekliskega odseka, 8. severno morje, 9. tuja beseda za mnogoboštvo, 10. človek, ki prerokuje vreme, 11. tuja beseda za otožnost, 12. lepa čednost, 13. geometrijsko telo, 14. znan samostan na Dolenjskem, 15. glasbeno orodje, 16. priprava za trpinčenje.

Ce izbereš pravilne besede, ti prvi zlogi, brani od zgoraj navzdol povedo slovenski vremenski pregovor za večerajšnji dan.

Številnica

13. 7. 16 — 11. 6. — 1. 10. — 9. 18. 19. 20. 18. 10. — 7. 13. — 5. 10. 11. 10. 1. 13. — 4. 13. 7. 16. — 13. 19. 9. 6. 9. 6. — 7. 13. 7. 16. 3. — 17. 13. — 20. 10. 5. 13. 3. — 11. 6. — 11. 6. 9. 13. 14. 10. — 17. 20. 13. 15. 5. 13. 18. — 12. 3. 10. 2. 13. 18. 8. 5. 13.

Ključ:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. — umrljiv človek; 8. 9. 10. 11. — oblika kruha; 12. 13. 14. — srednjeveški dvorjan; 15. 16. 17. — prometno sredstvo; 18. 19. 20. — pripadnik nekega naroda. Ce vstaviš namesto gornjih števk ustrezajoče črke, ti je povedo slovenski pregovor.

Križanica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13			14	15		16	17		18	19	
20		21				22			23		
24	25	26		27	28		29	30		31	32
33				34			35			36	
37			38	39		40	41		42	43	
44		45			46				47		
48	49	50			51	52			53	54	
57				58			59			60	
61		61a	62			63	64		65	66	
67		68			69			70			
71	72	73			74	75		76	77		78
80				81			82			83	

Besede se začno pri številkah, nehalo pri debelih črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1 slovenska reka, 4 pristanišče, 7 meniška halja, 10 del obleke, 13 ženski nakit, 15 sestavina zraka, 17 severno moško ime, 19 koristna žival, 20 italijanska reka, 21 svetopisemska oseba, 22 vrsta vetra, 23 kos papirja, 24 sibirski reka, 26 suha zemlja, 28 vrsta gnojila, 30 lesena ograja, 33 del roke, 34 del korana, 35 človeška nasebina, 36 italijansko mesto, 37 vrsta sedeža, 39 del sobe, 41 nemški prebivalec, 43 strupena žuželka, 44 egiptovski božanstvo, 45 rusko mesto, 46 hude sanje, 47 kratice smuarskega kraja, 48 rimski denar, 50 jugoslovanska pokrajina, 52 del pokopališča, 54 jugoslovansko mesto, 57 jugoslovanska reka, 58 moč, 59 častna stvar, 60 morska žival, 61 bližnji sorodnik, 62 vrsta cveta, 64 vroča voda, 66 draga točnina, 67 izraz pri kartanju, 68 del človeka, 69 nočna ptica, 70 jugoslovanska reka, 71 plokovna mera, 73 slovenska reka, 75 velika kača, 77 azijsko višavje, 80 leseno poslopje, 81 razkopana zemlja, 82 pečena tvorba, 83 vrsta glasu.

Navpično: 2 del glave, 3 posmrtno bivališče, 5 polletna lopica, 6 del pokore, 8 del dneva, 9 žut 11 trgovski izraz, 12 navadni števnik, 13 vstaja, 14 pevsko znamenje, 15 pristanišče v Egejskem morju, 16 vzrok bolečine, 17 leposlovna oblika, 18 del voza, 19 kmetična snov, 25 nevesta na oprema, 26 ovitek, 27 domača žival, 28 majhna utež, 29 nsko ime, 30 poljsko orodje, 31 jugoslovanska reka, 32 pravljena žival, 37 jugoslovansko gorstvo, 38 domača žival, 39 zabava, 40 vzpetina, 41 vrsta peska, 42 vrsta maščobe, 43 druga beseda za opisovanje, 49 ostane, nek pri gorenju, 50 remija, 51 čistilno sredstvo, 52 zvok, 53 vrsta datjave, 54 vrsta blaga, 55 slovenska reka, 56 arabski naslov, 61 rusko gorovje, 61a druga beseda za vrednost, 62 mazarica potrebščina, 63 čisti del naselbine, 64 vzhajalno sredstvo, 65 oblika vode, 66 naselbina, prstor, 72 grška črka, 73 upanje, 74 kratice za približno 75 pamet, 76 moziški osebnostni zaimsek, 77 vas pod Ljubljano, 79 učenje

Izvoz v marcu - nad pol milijarde

Objavljeni so uradni podatki o našem izvozu v mesecu marcu 1937, iz katerih je razvidno, da je ta mesec znašal uvoz v našo državo 451,0 milij. din, izvoz pa 511,8 milij. din. Naslednja tabela nam kaže razvoj naše zunanje trgovine v prvih treh mesecih lani in letos (v milij. din):

	Uvoz	Izvoz	Bilanca
1936	342,5	321,1	288,8
1937	293,8	334,0	215,0
1937	420,0	451,0	345,6

Vse razvoj naše zunanje trgovine v prvih treh mesecih zadnjih let nam pa kaže naslednji pregled (v milij. din):

	Uvoz	Izvoz	Bilanca
1932	703,9	634,6	+ 69,3
1933	599,1	712,5	+ 112,6
1934	818,8	835,8	+ 17,0
1935	769,8	867,4	+ 97,6
1936	1.056,3	849,4	- 206,9
1937	1.106,2	1.333,2	+ 217,0

Naša trgovinska bilanca je bila lani v prvih treh mesecih znatno pasivna zaradi padanja izvoza, kar so povzročile sankcije, na drugi strani pa je že lani znatno narasel naš uvoz, katerega ni mogla zmanjšati uvozna kontrola letos.

Sedaj se naša trgovinska bilanca sopesi popravi, kar je delno v zvezi z lanskim dobrotom, na drugi strani pa polagoma oživlja tudi izvoz v Italijo, ki je bila tja do sankcij eden naših najboljših odjemalcev.

Stanje naših kliringov

V nemškem kliringu je povečan od 16. na 23. aprila naš aktivni saldo na 0,8 na 30,6 milij. mark. Zadnji izplačan avizo je št. 10.3307 z dne 3. avgusta 1935.

V italijanskem kliringu je naš stari aktivni saldo z Italijo ostal neizpremenjen na 47,4 milij. lir. V novem kliringu smo pa pasivni za 28 milij. Din. Belgradski tehnik »Trgovske novice« piše, da se vrše pogajanja za likvidacijo dela starega kliringa v masi, ta del je odkupila država, po tečaju pod 3 Din.

V belgijskem kliringu dolgujemo 20 milij. Din, v bolgarskem pol milijona Din, v madžarskem 15 milij. Din, v romunskem 15, v češkoslovaškem 165 in v francoskem 50 milij. Din. V turškem kliringu smo aktivni za 2,5 milij. Din, v poljskem pa za 6,13 milij. Din.

Zaposlenost v februarju

Po podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu je število zavarovanih delavcev od januarja na februar letos naraslo od 500.965 na 606.786, v primeru z lanskim februarjem pa je število zavarovancev naraslo celo za 58.888 ali 9,74 odstotkov.

Po industrijskih penogah izkazuje v primeru z lanskim februarjem največji prirastek tekstilna industrija za 8565, nadalje gradbe železnice, cest itd. za 7766 ter kovinska in strojna industrija za 4947. Odstotek prirastka pa je najvišji pri gradbah cest itd. za 58,88, pri gradbah nad zemljo za 41,22 in pri gradbi prevoznih sredstev za 31,83%. Zmanjšanje zaposlenosti je izkazano pri industriji kamenja in zemlje, pri javnem prometu in pri papirni industriji.

Važno je še ugotoviti, da je od februarja 1935 do februarja 1937 zaposlenost narasla za 101.402 delavca.

Po uradih je največji prirastek v Belgradu, Sarajevu in Ljubljani, v odstotkih pa največji v Sarajevu, Nišu in Somboru.

Povprečna zavarovana mezda je dosegla v februarju letos 21,57 Din, kar pomeni v primeru z februarjem lani dvig za 0,27 Din, v primeru z januarjem 1937 pa zmanjšanje za 0,16 Din. Skupna zavarovana mezda je znašala 327,15 milij. Din (januarja 1937 324,36, februarja 1936 294,38 milij.).

Konkurs je razglašen o imovini Roznana Ivana, pos. in leenega trg., sedaj v Voščah št. 2 pri Radovljici, reg. pod trdiko Roznan Lovro, trgovina z lesom v Sp. Lipnici, prvi zbor upnikov 3. maja, oglašiti se je do 18. maja, ugotovljeni naroki 1. junija, nadalje o imovini Pogachnika Ivana, fotografa v Ljubljani, Aleksandrova c. 3, oglašiti se je do 19. maja ugotovljeni naroki 26. maja.

Vpis v trgovinski register: Blau, Bartoš in drugi, strojni pletilski obrt, Dolnja Lendava, Zaviršek, Modic & Co., Smarje na Dol., trgovina z lesom, Meduk Franc, Vol. Nedelja (Sosedka 21), trg. z meš. blagom itd.

Vpis v zadržni register: Travnjska zadruga v Gorici, r. z. z. o. z., Gradbena zadruga Baraga, r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kreditna zadruga zadržnih uslužbenecv dravske banovine, r. z. z. o. z., Maribor (načelnik Walland Stefan).

Ljudevit Marx, d. d. s sedežem v Ljubljani ima poleg rednega običnega zbora delničarjev tudi izredni občni zbor delničarjev dne 10. maja ob 15. kjer je na dnevnem redu tudi generalna poravnava med obema skupinama delničarjev ter sklepanje o nekaterih točkah te poravnave.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 25. aprila ob 15: *Punka šiva*. Otroška predstava. Prireditel: Žensko društvo. Izven. — Ob 20: *DRG*. Sedeži od Din 5 navzgor. Znižane cene.

Ponedeljek, 26. aprila ob 20: *Koncertni večer*. Ob desetletnici Državne trgovske akademije. Izven.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 25. aprila: 8 Vesel nedeljski pozdrav (ploščke) — 8.30 Telovadba: a) za dame, b) za gospode (vodi g. prof. M. Dobovšek) — 9.30, poročila, spored — 9.45 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45 Verski govori (p. dr. Roman Tomlin) — 10.00 Ura lahke glasbe (operni duet (g. prof. K. Jeraj, M. Bravničar, St. Korosec in R. Piliš) — 11.00 Pisan drobni (ploščke) — 11.30 Otroška ura: Tetka Marička kramlji in prenova — 12.00 Radijski orkester — 12.30, spored, obvestila — 12.45 Radijski orkester — 13.00, spored, obvestila — 13.15 Radijski orkester — 13.30, spored, obvestila — 13.45 Radijski orkester — 14.00, spored, obvestila — 14.15 Radijski orkester — 14.30, spored, obvestila — 14.45 Radijski orkester — 15.00, spored, obvestila — 15.15 Radijski orkester — 15.30, spored, obvestila — 15.45 Radijski orkester — 16.00, spored, obvestila — 16.15 Radijski orkester — 16.30, spored, obvestila — 16.45 Radijski orkester — 17.00, spored, obvestila — 17.15 Radijski orkester — 17.30, spored, obvestila — 17.45 Radijski orkester — 18.00, spored, obvestila — 18.15 Radijski orkester — 18.30, spored, obvestila — 18.45 Radijski orkester — 19.00, spored, obvestila — 19.15 Radijski orkester — 19.30, spored, obvestila — 19.45 Radijski orkester — 20.00, spored, obvestila — 20.15 Radijski orkester — 20.30, spored, obvestila — 20.45 Radijski orkester — 21.00, spored, obvestila — 21.15 Radijski orkester — 21.30, spored, obvestila — 21.45 Radijski orkester — 22.00, spored, obvestila — 22.15 Radijski orkester — 22.30, spored, obvestila — 22.45 Radijski orkester — 23.00, spored, obvestila — 23.15 Radijski orkester — 23.30, spored, obvestila — 23.45 Radijski orkester — 24.00, spored, obvestila — 24.15 Radijski orkester — 24.30, spored, obvestila — 24.45 Radijski orkester — 25.00, spored, obvestila — 25.15 Radijski orkester — 25.30, spored, obvestila — 25.45 Radijski orkester — 26.00, spored, obvestila — 26.15 Radijski orkester — 26.30, spored, obvestila — 26.45 Radijski orkester — 27.00, spored, obvestila — 27.15 Radijski orkester — 27.30, spored, obvestila — 27.45 Radijski orkester — 28.00, spored, obvestila — 28.15 Radijski orkester — 28.30, spored, obvestila — 28.45 Radijski orkester — 29.00, spored, obvestila — 29.15 Radijski orkester — 29.30, spored, obvestila — 29.45 Radijski orkester — 30.00, spored, obvestila — 30.15 Radijski orkester — 30.30, spored, obvestila — 30.45 Radijski orkester — 31.00, spored, obvestila — 31.15 Radijski orkester — 31.30, spored, obvestila — 31.45 Radijski orkester — 32.00, spored, obvestila — 32.15 Radijski orkester — 32.30, spored, obvestila — 32.45 Radijski orkester — 33.00, spored, obvestila — 33.15 Radijski orkester — 33.30, spored, obvestila — 33.45 Radijski orkester — 34.00, spored, obvestila — 34.15 Radijski orkester — 34.30, spored, obvestila — 34.45 Radijski orkester — 35.00, spored, obvestila — 35.15 Radijski orkester — 35.30, spored, obvestila — 35.45 Radijski orkester — 36.00, spored, obvestila — 36.15 Radijski orkester — 36.30, spored, obvestila — 36.45 Radijski orkester — 37.00, spored, obvestila — 37.15 Radijski orkester — 37.30, spored, obvestila — 37.45 Radijski orkester — 38.00, spored, obvestila — 38.15 Radijski orkester — 38.30, spored, obvestila — 38.45 Radijski orkester — 39.00, spored, obvestila — 39.15 Radijski orkester — 39.30, spored, obvestila — 39.45 Radijski orkester — 40.00, spored, obvestila — 40.15 Radijski orkester — 40.30, spored, obvestila — 40.45 Radijski orkester — 41.00, spored, obvestila — 41.15 Radijski orkester — 41.30, spored, obvestila — 41.45 Radijski orkester — 42.00, spored, obvestila — 42.15 Radijski orkester — 42.30, spored, obvestila — 42.45 Radijski orkester — 43.00, spored, obvestila — 43.15 Radijski orkester — 43.30, spored, obvestila — 43.45 Radijski orkester — 44.00, spored, obvestila — 44.15 Radijski orkester — 44.30, spored, obvestila — 44.45 Radijski orkester — 45.00, spored, obvestila — 45.15 Radijski orkester — 45.30, spored, obvestila — 45.45 Radijski orkester — 46.00, spored, obvestila — 46.15 Radijski orkester — 46.30, spored, obvestila — 46.45 Radijski orkester — 47.00, spored, obvestila — 47.15 Radijski orkester — 47.30, spored, obvestila — 47.45 Radijski orkester — 48.00, spored, obvestila — 48.15 Radijski orkester — 48.30, spored, obvestila — 48.45 Radijski orkester — 49.00, spored, obvestila — 49.15 Radijski orkester — 49.30, spored, obvestila — 49.45 Radijski orkester — 50.00, spored, obvestila — 50.15 Radijski orkester — 50.30, spored, obvestila — 50.45 Radijski orkester — 51.00, spored, obvestila — 51.15 Radijski orkester — 51.30, spored, obvestila — 51.45 Radijski orkester — 52.00, spored, obvestila — 52.15 Radijski orkester — 52.30, spored, obvestila — 52.45 Radijski orkester — 53.00, spored, obvestila — 53.15 Radijski orkester — 53.30, spored, obvestila — 53.45 Radijski orkester — 54.00, spored, obvestila — 54.15 Radijski orkester — 54.30, spored, obvestila — 54.45 Radijski orkester — 55.00, spored, obvestila — 55.15 Radijski orkester — 55.30, spored, obvestila — 55.45 Radijski orkester — 56.00, spored, obvestila — 56.15 Radijski orkester — 56.30, spored, obvestila — 56.45 Radijski orkester — 57.00, spored, obvestila — 57.15 Radijski orkester — 57.30, spored, obvestila — 57.45 Radijski orkester — 58.00, spored, obvestila — 58.15 Radijski orkester — 58.30, spored, obvestila — 58.45 Radijski orkester — 59.00, spored, obvestila — 59.15 Radijski orkester — 59.30, spored, obvestila — 59.45 Radijski orkester — 60.00, spored, obvestila — 60.15 Radijski orkester — 60.30, spored, obvestila — 60.45 Radijski orkester — 61.00, spored, obvestila — 61.15 Radijski orkester — 61.30, spored, obvestila — 61.45 Radijski orkester — 62.00, spored, obvestila — 62.15 Radijski orkester — 62.30, spored, obvestila — 62.45 Radijski orkester — 63.00, spored, obvestila — 63.15 Radijski orkester — 63.30, spored, obvestila — 63.45 Radijski orkester — 64.00, spored, obvestila — 64.15 Radijski orkester — 64.30, spored, obvestila — 64.45 Radijski orkester — 65.00, spored, obvestila — 65.15 Radijski orkester — 65.30, spored, obvestila — 65.45 Radijski orkester — 66.00, spored, obvestila — 66.15 Radijski orkester — 66.30, spored, obvestila — 66.45 Radijski orkester — 67.00, spored, obvestila — 67.15 Radijski orkester — 67.30, spored, obvestila — 67.45 Radijski orkester — 68.00, spored, obvestila — 68.15 Radijski orkester — 68.30, spored, obvestila — 68.45 Radijski orkester — 69.00, spored, obvestila — 69.15 Radijski orkester — 69.30, spored, obvestila — 69.45 Radijski orkester — 70.00, spored, obvestila — 70.15 Radijski orkester — 70.30, spored, obvestila — 70.45 Radijski orkester — 71.00, spored, obvestila — 71.15 Radijski orkester — 71.30, spored, obvestila — 71.45 Radijski orkester — 72.00, spored, obvestila — 72.15 Radijski orkester — 72.30, spored, obvestila — 72.45 Radijski orkester — 73.00, spored, obvestila — 73.15 Radijski orkester — 73.30, spored, obvestila — 73.45 Radijski orkester — 74.00, spored, obvestila — 74.15 Radijski orkester — 74.30, spored, obvestila — 74.45 Radijski orkester — 75.00, spored, obvestila — 75.15 Radijski orkester — 75.30, spored, obvestila — 75.45 Radijski orkester — 76.00, spored, obvestila — 76.15 Radijski orkester — 76.30, spored, obvestila — 76.45 Radijski orkester — 77.00, spored, obvestila — 77.15 Radijski orkester — 77.30, spored, obvestila — 77.45 Radijski orkester — 78.00, spored, obvestila — 78.15 Radijski orkester — 78.30, spored, obvestila — 78.45 Radijski orkester — 79.00, spored, obvestila — 79.15 Radijski orkester — 79.30, spored, obvestila — 79.45 Radijski orkester — 80.00, spored, obvestila — 80.15 Radijski orkester — 80.30, spored, obvestila — 80.45 Radijski orkester — 81.00, spored, obvestila — 81.15 Radijski orkester — 81.30, spored, obvestila — 81.45 Radijski orkester — 82.00, spored, obvestila — 82.15 Radijski orkester — 82.30, spored, obvestila — 82.45 Radijski orkester — 83.00, spored, obvestila — 83.15 Radijski orkester — 83.30, spored, obvestila — 83.45 Radijski orkester — 84.00, spored, obvestila — 84.15 Radijski orkester — 84.30, spored, obvestila — 84.45 Radijski orkester — 85.00, spored, obvestila — 85.15 Radijski orkester — 85.30, spored, obvestila — 85.45 Radijski orkester — 86.00, spored, obvestila — 86.15 Radijski orkester — 86.30, spored, obvestila — 86.45 Radijski orkester — 87.00, spored, obvestila — 87.15 Radijski orkester — 87.30, spored, obvestila — 87.45 Radijski orkester — 88.00, spored, obvestila — 88.15 Radijski orkester — 88.30, spored, obvestila — 88.45 Radijski orkester — 89.00, spored, obvestila — 89.15 Radijski orkester — 89.30, spored, obvestila — 89.45 Radijski orkester — 90.00, spored, obvestila — 90.15 Radijski orkester — 90.30, spored, obvestila — 90.45 Radijski orkester — 91.00, spored, obvestila — 91.15 Radijski orkester — 91.30, spored, obvestila — 91.45 Radijski orkester — 92.00, spored, obvestila — 92.15 Radijski orkester — 92.30, spored, obvestila — 92.45 Radijski orkester — 93.00, spored, obvestila — 93.15 Radijski orkester — 93.30, spored, obvestila — 93.45 Radijski orkester — 94.00, spored, obvestila — 94.15 Radijski orkester — 94.30, spored, obvestila — 94.45 Radijski orkester — 95.00, spored, obvestila — 95.15 Radijski orkester — 95.30, spored, obvestila — 95.45 Radijski orkester — 96.00, spored, obvestila — 96.15 Radijski orkester — 96.30, spored, obvestila — 96.45 Radijski orkester — 97.00, spored, obvestila — 97.15 Radijski orkester — 97.30, spored, obvestila — 97.45 Radijski orkester — 98.00, spored, obvestila — 98.15 Radijski orkester — 98.30, spored, obvestila — 98.45 Radijski orkester — 99.00, spored, obvestila — 99.15 Radijski orkester — 99.30, spored, obvestila — 99.45 Radijski orkester — 100.00, spored, obvestila — 100.15 Radijski orkester — 100.30, spored, obvestila — 100.45 Radijski orkester — 101.00, spored, obvestila — 101.15 Radijski orkester — 101.30, spored, obvestila — 101.45 Radijski orkester — 102.00, spored, obvestila — 102.15 Radijski orkester — 102.30, spored, obvestila — 102.45 Radijski orkester — 103.00, spored, obvestila — 103.15 Radijski orkester — 103.30, spored, obvestila — 103.45 Radijski orkester — 104.00, spored, obvestila — 104.15 Radijski orkester — 104.30, spored, obvestila — 104.45 Radijski orkester — 105.00, spored, obvestila — 105.15 Radijski orkester — 105.30, spored, obvestila — 105.45 Radijski orkester — 106.00, spored, obvestila — 106.15 Radijski orkester — 106.30, spored, obvestila — 106.45 Radijski orkester — 107.00, spored, obvestila — 107.15 Radijski orkester — 107.30, spored, obvestila — 107.45 Radijski orkester — 108.00, spored, obvestila — 108.15 Radijski orkester — 108.30, spored, obvestila — 108.45 Radijski orkester — 109.00, spored, obvestila — 109.15 Radijski orkester — 109.30, spored, obvestila — 109.45 Radijski orkester — 110.00, spored, obvestila — 110.15 Radijski orkester — 110.30, spored, obvestila — 110.45 Radijski orkester — 111.00, spored, obvestila — 111.15 Radijski orkester — 111.30, spored, obvestila — 111.45 Radijski orkester — 112.00, spored, obvestila — 112.15 Radijski orkester — 112.30, spored, obvestila — 112.45 Radijski orkester — 113.00, spored, obvestila — 113.15 Radijski orkester — 113.30, spored, obvestila — 113.45 Radijski orkester — 114.00, spored, obvestila — 114.15 Radijski orkester — 114.30, spored, obvestila — 114.45 Radijski orkester — 115.00, spored, obvestila — 115.15 Radijski orkester — 115.30, spored, obvestila — 115.45 Radijski orkester — 116.00, spored, obvestila — 116.15 Radijski orkester — 116.30, spored, obvestila — 116.45 Radijski orkester — 117.00, spored, obvestila — 117.15 Radijski orkester — 117.30, spored, obvestila — 117.45 Radijski orkester — 118.00, spored, obvestila — 118.15 Radijski orkester — 118.30, spored, obvestila — 118.45 Radijski orkester — 119.00, spored, obvestila — 119.15 Radijski orkester — 119.30, spored, obvestila — 119.45 Radijski orkester — 120.00, spored, obvestila — 120.15 Radijski orkester — 120.30, spored, obvestila — 120.45 Radijski orkester — 121.00, spored, obvestila — 121.15 Radijski orkester — 121.30, spored, obvestila — 121.45 Radijski orkester — 122.00, spored, obvestila — 122.15 Radijski orkester — 122.30, spored, obvestila — 122.45 Radijski orkester — 123.00, spored, obvestila — 123.15 Radijski orkester — 123.30, spored, obvestila — 123.45 Radijski orkester — 124.00, spored, obvestila — 124.15 Radijski orkester — 124.30, spored, obvestila — 124.45 Radijski orkester — 125.00, spored, obvestila — 125.15 Radijski orkester — 125.30, spored, obvestila — 125.45 Radijski orkester — 126.00, spored, obvestila — 126.15 Radijski orkester — 126.30, spored, obvestila — 126.45 Radijski orkester — 127.00, spored, obvestila — 127.15 Radijski orkester — 127.30, spored, obvestila — 127.45 Radijski orkester — 128.00, spored, obvestila — 128.15 Radijski orkester — 128.30, spored, obvestila — 128.45 Radijski orkester — 129.00, spored, obvestila — 129.15 Radijski orkester — 129.30, spored, obvestila — 129.45 Radijski orkester — 130.00, spored, obvestila — 130.15 Radijski orkester — 130.30, spored, obvestila — 130.45 Radijski orkester — 131.00, spored, obvestila — 131.15 Radijski orkester — 131.30, spored, obvestila — 131.45 Radijski orkester — 132.00, spored, obvestila — 132.15 Radijski orkester — 132.30, spored, obvestila — 132.45 Radijski orkester — 133.00, spored, obvestila — 133.15 Radijski orkester — 133.30, spored, obvestila — 133.45 Radijski orkester — 134.00, spored, obvestila — 134.15 Radijski orkester — 134.30, spored, obvestila — 134.45 Radijski orkester — 135.00, spored, obvestila — 135.15 Radijski orkester — 135.30, spored, obvestila — 135.45 Radijski orkester — 136.00, spored, obvestila — 136.15 Radijski orkester — 136.30, spored, obvestila — 136.45 Radijski orkester — 137.00, spored, obvestila — 137.15 Radijski orkester — 137.30, spored, obvestila — 137.45 Radijski orkester — 138.00, spored, obvestila — 138.15 Radijski orkester — 138.30, spored, obvestila — 138.45 Radijski orkester — 139.00, spored, obvestila — 139.15 Radijski orkester — 139.30, spored, obvestila — 139.45 Radijski orkester — 140.00, spored, obvestila — 140.15 Radijski orkester — 140.30, spored, obvestila — 140.45 Radijski orkester — 141.00, spored, obvestila — 141.15 Radijski orkester — 141.30, spored, obvestila — 141.45 Radijski orkester — 142.00, spored, obvestila — 142.15 Radijski orkester — 142.30, spored, obvestila — 142.45 Radijski orkester — 143.00, spored, obvestila — 143.15 Radijski orkester — 143.30, spored, obvestila — 143.45 Radijski orkester — 144.00, spored, obvestila — 144.15 Radijski orkester — 144.30, spored, obvestila — 144.45 Radijski orkester — 145.00, spored, obvestila — 145.15 Radijski orkester — 145.30, spored, obvestila — 145.45 Radijski orkester — 146.00, spored, obvestila — 146.15 Radijski orkester — 146.30, spored, obvestila — 146.45 Radijski orkester — 147.00, spored, obvestila — 147.15 Radijski orkester — 147.30, spored, obvestila — 147.45 Radijski orkester — 148.00, spored, obvestila — 148.15 Radijski orkester — 148.30, spored, obvestila — 148.45 Radijski orkester — 149.00, spored, obvestila — 149.15 Radijski orkester — 149.30, spored, obvestila — 149.45 Radijski orkester — 150.00, spored, obvestila — 150.15 Radijski orkester — 150.30, spored, obvestila — 150.45 Radijski orkester — 151.00, spored, obvestila — 151.15 Radijski orkester — 151.30, spored, obvestila — 151.45 Radijski orkester — 152.00, spored, obvestila — 152.15 Radijski orkester — 152.30, spored, obvestila — 152.45 Radijski orkester — 153.00, spored, obvestila — 153.15 Radijski orkester — 153.30, spored, obvestila — 153.45 Radijski orkester — 154.00, spored, obvestila — 154.15 Radijski orkester — 154.30, spored, obvestila — 154.45 Radijski orkester — 155.00, spored, obvestila — 155.15 Radijski orkester — 155.30, spored, obvestila — 155.45 Radijski orkester — 156.00, spored, obvestila — 156.15 Radijski orkester — 156.30, spored, obvestila — 156.45 Radijski orkester — 157.00, spored, obvestila — 157.15 Radijski orkester — 157.30, spored, obvestila — 157.45 Radijski orkester — 158.00, spored, obvestila — 158.15 Radijski orkester — 158.30, spored, obvestila — 158.45 Radijski orkester — 159.00, spored, obvestila — 159.15 Radijski orkester — 159.30, spored, obvestila — 159.45 Radijski orkester — 160.00, spored, obvestila — 160.15 Radijski orkester — 160.30, spored, obvestila — 160.45 Radijski orkester — 161.00, spored, obvestila — 161.15 Radijski orkester — 161.30, spored, obvestila — 161.45 Radijski orkester — 162.00, spored, obvestila — 162.15 Radijski orkester — 162.30, spored, obvestila — 162.45 Radijski orkester — 163.00, spored, obvestila — 163.15 Radijski orkester — 163.30, spored, obvestila — 163.45 Radijski orkester — 164.00, spored, obvestila — 164.15 Radijski orkester — 164.30, spored, obvestila — 164.45 Radijski orkester — 165.00, spored, obvestila — 165.15 Radijski orkester — 165.30, spored, obvestila — 165.45 Radijski orkester — 166.00, spored, obvestila — 166.15 Radijski orkester — 166.30, spored, obvestila — 166.45 Radijski orkester — 167.00, spored, obvestila — 167.15 Radijski orkester — 167.30, spored, obvestila — 167.45 Radijski orkester — 168.00, spored, obvestila — 168.15 Radijski orkester — 168.30, spored, obvestila — 168.45 Radijski orkester — 169.00, spored, obvestila — 169.15 Radijski orkester — 169.30, spored, obvestila — 169.45 Radijski orkester — 170.00, spored, obvestila — 170.15 Radijski orkester — 170.30, spored, obvestila — 170.45 Radijski orkester — 171.00, spored, obvestila — 171.15 Radijski orkester — 171.30, spored, obvestila — 171.45 Radijski orkester — 172.00, spored, obvestila — 172.15 Radijski orkester — 172.30, spored, obvestila — 172.45 Radijski orkester — 173.00, spored, obvestila

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žensilovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglašev treba priložiti znamko.

* KINO *

UNION

Veliko filmsko delo iz mornariškega življenja po poznanim romanu Giussepe Ferrera

Pred bitko

Victor Francen Annabella
Režija M. L. Herblin-a Glasba Jean Lenoir

27-30 SLOGA

Velenapeto filmsko delo

Tajnosti pariškega podzemlja

v glavni vlogi: Constant Remy, Lucien Barroux, Henry Rouan, Madeleine Ozery

MATINEJA danes ob 11 ur
V-vele opereta

Kraljestvo smeha

Stan Laurel Oliver Hardy

21-24 MATICA

Velika JOH. STRAUSSOVA opereta

Nesmrtna melodije

v glavni vlogi Marija Paudier, Lizi Holtschuh, Leo Slezak

Predstave ob 15, 17, 19, in 21 uri

Službo postrežnice

isče pošteno kmečko dekle. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6556. (a)

Pomočnica začetnica

želi mesto pri boljši šivilji. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6561. (a)

Šofer

mehanik, trezen, pošten in zanesljiv, z dobrimi spricavali, želi mesto v Mariboru. Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru pod št. 808. (a)

Žagar

mala, neoženjen in vešč žage venecijanke — isče stalno službo. Draškovič Jože, Smolnik 28, p. Ruše. (a)

Potnike

za obiskovanje privatnih strank sprejemom. Dopise in znanke podruž. »Sl.« v Mariboru pod »35% prov.« št. 6618. (b)

Služkinjo

stara okrog 20 let, pridno in pošteno, za vsa hišna dela, sprejem. Levart, Kocenova 11, Maribor. (b)

Hlapec

za poljska dela in h kmetem se sprejme na večje posredstvo na Gorenjskem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Zanesljiv delavec« (a)

Šivilja

s štiriletno samostojno prakso, želi mesto pomočnice v Ljubljani ali vsaj v bližini. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6609. (a)

Hišnik

31 leten, poročen, brez otrok, izkušen mizar, isče mesto kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Hišnik« št. P 6643. (a)

Zasluzek

1000 dinarjev

in tudi več lahko zaslužite s primerno majhnim investicijam, mesečno z delom doma. Posljam materijal, prevzamem gotovo izdatke. — Zahtevajte prospekte, priložite znamko. — Hemipia, Pančevo. Braće Jovanović br. 20. (a)

Dober zastopnik

za Maribor, se sprejme takoj proti gotovi plači in proviziji. Ponudbe upr. »Slov.« v Mariboru pod »Stalnost« št. 6664. (2)

Službo dobe

Kolarskega pomočnika

ki je zmožen samostojnega dela, sprejem. takoj v službo. — M. Šega, kovač, Lipsen 42, p. Grahovo pri Cerknici. (b)

Zastopnike

za prodajo pisalnih strojev, kartotek za knjigovodstvo ter vseh vrst stampljkih sprejemom po vseh krajih. Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru vedbami se prositi poslati upr. »Slovenca« pod »Trezen vrtinar« št. 6493. (b)

Tri krojaške pomočnice

sprejem v stalno službo. Prednost ima oni, kateri zna dobro krojiti. Vsi morajo biti zmožni vsega splošnega dela. — Nastop takoj. Janko Rogelj, Lorika pri Zidanem mostu. b

Za manjše letovišče

na Dobravi ob Dravinji v Halozah — se isče gospodinja - kuharica, zmožna voditi letovišče in imajoča primerno kaveljo. Nastop s 1. junijem 1937. — Obrniti se na Posojilnico v Ptuj. (b)

Služkinjo

pridno, zdravo in pošteno, vajeno samostojnega gospodinjstva, ki ima veselje do vrta — isče dvočlansko družino. — Plača 200 Din. Ponudbe z navedbo desedanjih služb v upr. »Slov.« pod »Gorenjsko« št. 6414. (b)

Hlapec

za vsa kmetijska dela — sprejem. Zg. Šiška 1. b

Dekle za vse

ki zna dobro kuhati, solidno, z dobrimi spricavali — se sprejme k dvema osebam. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6416. b

Trgovski pomočnik

znan v okolici Celja, mlajša moč — se takoj sprejme. Ponudbe podruž. »Slov.« v Celju pod »Agilena« (b)

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj Rosulnik Janez, Selo 14, p. Vodice. (b)

Pečarskega pomočnika

sprejme Ivan Heričko, Koroska cesta 16, Maribor. (b)

Služkinjo

pošteno, pridno, vajeno hišnih del, sprejme tridčlansko družino. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 783. (b)

Pošten fant

dobl službo kot pomočnik pri cerkvi. Nastop takoj. Ponudbe upr. »Slov.« pod št. 6291. (b)

Perico

za na dom isčem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6249. (b)

Trgovski pomočnik

dežele, vešč nemščine, se sprejme za železnino, manufakturo in špecerijo. Ivan Šef, trgovec, št. 11. (b)

Kuharica

popolnoma samostojna, ki zna res dobro kuhati, se isče za manjši pension na Gorenjskem. Nastop službe 1. maja, začetek sezije julija. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Izvrstna kuharica« 6489. (a)

Poselska kuharica

mlajša, za kuhanje dobre kmečke hrane in ki zna v peči kruh peči, se isče za takoj ali pozneje. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Gorenjsko« 6490. (b)

Frizerko

prvovrstno v Marcel ondulaciji in manikiranju isče frizerski salon »Frano Holy, Split, Narodni trg. (b)

Gospodična

z dežele, zmožna vseh pisarniških del, z vsaj enoletno prakso, ki ima tudi razumevanje za gospodinjstvo, se sprejme na deželo. Na ponudbe iz mesta se ne ozira. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pisarniška moč« št. 6488. (b)

Šofer

samec, trezen, pošten in vreden, izkušen mehanik, dobl službo. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe nasloviti v upr. »Slov.« v Celju pod »Vestne« št. 6612. (b)

Trgovsko sposobne osebe

se isčejo v vseh znatnejših krajih države za vpejavo donosnega posla. Potrebna gotovina od 10.000 Din dalje. Ponudbe pod 66063 na Publicitas, Zagreb. (b)

Rabimo izobraženca

s srednješkolsko maturo ali diplomirane strojne tehnika za samostojno vodstvo pisarne. Strojepisje in slovensko stenografijo mora dobro obvladati. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »G. Z.« št. 6382. (b)

Mlajšega, samostojnega

dopisnika

s perfektnim znanjem hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi, za nastop 1. maja t. l. — isče ugledna slovenska tvrdka na Hrvaškem. Ponudbe s curriculum vitae in navedbo zahtev je poslati upr. »Slovenca« pod »Dobrega mlinarja« št. 6320. (b)

14-16 letno dekle

sprejem za vrtna dela. Dev. Mar. v Polju 35. (b)

Krojaškega pomočnika

za moška in damska dela sprejme takoj A. Slak, Boštanj. (b)

Služkinjo

pridno, pošteno, za hišna in vrtna dela, sprejem. na deželo. — Pojasnila: Medič, Ljubljana, Trdinova 8. (b)

Izurjeno entlarico

in učenko za pletenine sprejme Accetto, Trnovski pristan 14. (b)

Sprejem hlapca

za kmečka dela. — Tome, Dravilje 15. (b)

Prodajalka-blagajničarka

vešča galanterije - železnine, se sprejme. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Ljubljana« št. 6434. (b)

Mizarskega pomočnika

in žagarja sprejme takoj Vengar Jožef, mizar — Slov. Javornik. (b)

Kovino-strugar

(Elsendreeher) se isče za takojšni nastop. Prednost imajo neoženjeni. Ponudbe upr. »Slovenca« pod št. 6365. (b)

Ključavničar, in kolarski

pomočnik do 19 let star, dobl službo na Dolenjskem. Naslov pove upr. »Slovenca« pod št. 6500 (b)

Izurjene pletilje

takoj sprejem. M. Lazar, Cesta 29. oktobra, Ljubljana. (b)

Mladega fanta

ž dežele sprejem za hlapca. — Marolt, mesar, Šiška. (b)

Kmečko dekle

takoj sprejem. Franc Menard, cerkovnik, št. Vid nad Ljubljano. (b)

Žagarja

za vodno žago sprejem. takoj. Plača 300 Din mesečno. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6561. (b)

Prodajalko

za čevlje, izurjeno, po možnosti s kaveljo, sprejem. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Čevlje« 6575 (b)

Za hotel na gor. Jadranu

se sprejme kuharica, plačniti natak in mlad donasalec za sezono. — Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev pod »Dobro izveščana moč« št. 6595 v upr. »Slov.« b

Sprejme se dekle

vajena vsega kmetijskega in tudi vrtnega dela, za na deželo. Florjanska 16 (b)

Slugo

(kolesarja), sprejem. — Natančne ponudbe upr. »Slov.« pod »Sklaščice« št. 6573. (b)

Čevljarski pomočnik

za naročena zbita in šivana dela, zmožen tudi v prirobovanju in štepanju se sprejme takoj. — Jože Smid, Slov. Javornik. (b)

Dva krojaška pomočnika

za mala in velika dela takoj sprejem. — Anžič Franc, krojač, Podgorje št. 79, pri Kamniku. (b)

Kuhanja

in vsega gospodinjstva naučim pridno in pošteno dekle nad 20 let staro, ki bi mi bila v pomoč pri gospodinjstvu. Plača 100 Din mesečno. Naslov pove upr. »Slov.« pod 6610. (b)

Foto pomočnik (-ca)

dobl stalno službo proti fiksnim plači in proviziji. Zgledati se takoj na naslov: Foto Erjavec, Šiška. (b)

Dobrega mlinarja

veščega dela v kmečkem mlinu, isčem takoj. Peter Mandelc, Podbrazje 27, p. Podbrezje. (b)

Krojaškega pomočnika

za velike komade isčem. Nastop takoj. Služba je stalna. — Sprejem tudi vajenca. Nose Franc, Smartinska 9. (b)

Služkinjo

znažno, zmožno kuhe — sprejem. Poljanska cesta 15, I. stopn., vrata 2. (b)

Vajenci

Absolvent

srednje šole, vešč slovenščine, strobrhv., nemščine, se želi učiti v večji trgovini z oskrbo. — Tratik Ferdo, št. 117 pri Velenju. (v)

16 let staro dekle

dobrih staršev, z odličnim šolskim spricavom, se želi izučiti pri boljši šivilji ali frizerki. — Vsa oskrba in stanovanje se pravi v hiši. Cenj. ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Marljiva vajenka« 6288. (v)

17-18 let staro dekle

se želi izučiti v dobri kuhinji; zna že nekoliko kuhati. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Dobra učenka« št. 6415. (v)

17 let star fant

z dežele, priden in pošten — isče mesto vajenca, najraje za mehanika. Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 6297. (v)

Vajenca

poštenega, dobrega računarja, po možnosti dva razr. mešč. šole - sprejem v trgovino z mesanim blagom na deželi. — Albert Ogrizek, Kostivnica, Podpiat. (v)

Usnje

v ševro-u, boku in laku, v vseh barvah, še vedno po starih cenah. Prvovrstne podplate na drobno in debelo. — Čevljarske potrebščine, damske torbice, pasove, aktovke, nahrbtnike in kovčke Vam nudi po najnižjih cenah

FRANC ERJAVEC, zologa usnja

Ljubljana, Stari trg 18.

Frizerskega vajenca

siroto, čedne zunanosti, dobro vzgojenega, sprejem. Pozneje posnovljenje. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Zdravje« 6424. (v)

Utenko

s lastnim stanovanjem sprejme trgovina s mesanim blagom. Martinec, Tyrseva 17, Ljubljana. (b)

Sprejem utenko

v špecerijško trgovino. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6563. (v)

Trgovski vajenec

z dveletno učno dobo, ki je absolviral dva razreda meščanske ter dva obrtno nadaljevalne šole, se želi izpopolniti v večji trgovini. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Priden in pošten« št. 6560. (v)

Denar

Posojila dajemo

državnim in privatnim namencem v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih Hermes. Informacije: Tavčarjeva 2. (d)

Družabnico

mlajšo, trgovsko naobrazeno, a 100-150.000 Din, isče dobro vpeljano industrijsko podjetje. Ponudbe pod »Vodstvo« 6503 upr. »Slovenca«. (d)

Prodaj

hranilne vloge Kmetke posojilnice v Ljubljani v znesku preko 300.000 Din. Pismene ponudbe na Reklam Rozman, Ljubljana, Pražakova 8-I. (d)

Tvrda

A. & E. Skaberne

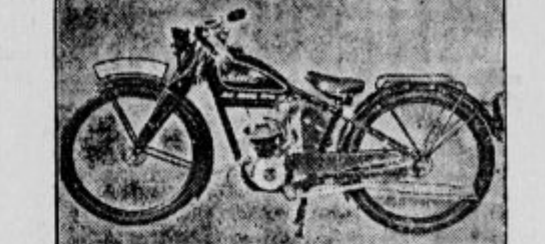
LJUBLJANA, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

hranilne knjižice

Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice.

Motorji Sachs, najnovejši modeli in pre-

stave, najlepša oprema.

Kolesa športna in turing, nemška, znamke »Miele« so najboljše. — Vsaka izlra, cene nizke. — Kolesa tudi na ugodna mesečna plačila.

Remec Oskar

Ljubljana, Dolenjska cesta 5

Za 10.000 Din posojila

vrnem v šestih mesecih 12.000 Din. Ponudbe podružnici »Slovenca« Celje pod »Vknjižba« št. 6492. (d)

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14/I, telefon 35-10

vse velike vloge

vseh denarnih zavodov najkulantneje takoj v gotovini in daj informacije brezplačno.

Prodaj

proti gotovini hranilno knjižico Mestne hranilnice v Mariboru ca. 145.000. Ponudbe v upr. »Slov.« v Ljubljani pod »55« 6471 (d)

BANČNO KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40

Vam vnovči vloge raznih denarnih zavodov najugodnejše.

Za odgovor 3 Din znamk.

Vnovčujem

terjatve pri denarnih zavodih proti takojšnji gotovini najkulantneje

Rudolf Zoré

Ljubljana, Gledališka 12

Telefon 38-10.

[Pohištvo]

Spalne in jedilne sobe

moderne, prodaj za knjižice Kmetke hranilnice. Plačam 80%. Ponudbe pod »Kmečka« št. 6550. (d)

Ureditev dolgov

KAUČE

najmoderneje oblike
kupite se vedno najugodnejše pri
EGON ZAKRAJŠEK
Ljubljana, Miklošičeva c. 34

Telefon 34-84

Kupimo

Kladivo za numeriranje
hlodov s številkami, kupim.
Ponudbe upr. »Slov.«
pod »Les« št. P 6334. (K)

Aluminij, baker
in medenino — kupujem.
Grudnik, Ljubljana, Drav-
lje. (K)

Staro železo
vsakovrstno, lito in kova-
no, vsako množino, kupim.
Ponudbe v upr. »Slov.«
pod »Železo«, (K)

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, ruvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Vinski kamen
A. Resman K. D., Zagreb.
In sušene drože kupuje
Ilica 233. (K)

Stare traverze
kupim. Mohar, Mala Rač-
na 3, Grosuplje. (K)

Rabljene sode
velikosti 130—200 l, od vi-
na ali kisa, kupimo. Po-
nudbe v upr. »Slovenca«
pod »Dobro ohranjeni«
št. 6437. (K)

Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne krone
kupujem po najvišjih
dnevnik cenah.
A. KAJFEZ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 15

Kamenite stopnice
stare, kupim. — Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Stopnice« št. 6509. (K)

Stare predmete
vseh vrst kupuje po naj-
višjih cenah »Ugodnost«.
Trgovina s »stariimi pre-
meti«, Kranj, Lajsterjeva
ulica 1. Pisite na ta na-
slov, ker pošiljamo za-
stopnike na dom tudi v
Ljubljani in Kranju. (K)

Mlinarji!
Kupim 2.50 do 4 m dolg
»Cylinder« in trijer za či-
ščenje žita. — Ponudbe
z opisom in ceno v upravo
»Slov.« pod »Trijer« št.
P 6592. (K)

Starinske predmete
in druge predmete, ki jih
nameravate prodati, ku-
pimo ali vzamemo v ko-
misijsko prodajo. — Ime
prodajalca ostane strogo
tajno. — Pri Makedoncu,
Ljubljana, Kolodvorska ul.

Auto-motor

»Puch« motorno kolo
250 ccm, izborna ohranje-
no, prodam za 5000 Din.
Stožice 110, p. Jezica. (f)

Avto »Citroen«
(športna tipa) ugodno
naprodaj. — Informacije:
Ljubljana, Sv. Petra ce-
sta 24, pri Zamorcu. (f)

Tovorni vozovi
s zračno gumo, nosilnost
5000 kg, za potrebo kot
priloka pri avtomobilu
in konjske vprege napro-
daj — priložnostni nakup.
Pisati na Publicitas, Beo-
grad, poštni predal 60 —
pod 15561. (l)

4 sedežni odprt avto
prodam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Slov.« pod
št. 6342. (f)

STROJI

Ugodno prodam
dva nova benzinmotorja
4 k. s. s krogličnimi le-
žaji, ter mlatilnico 4000.
S. Skrbinšek, Hajdina,
Ptuj. (f)

Radio

Radijski aparat
šestcevni Super, popolno-
ma nov, ugodno prodam.
Ribniška ulica 23, Vod-
mat. (l)

Posestva

Posestvo dela N. skrbil
Oglas teoj kupca brš dobi
4 k. s. skrbil si sa denar
boš Ašo kupil gospodari

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno na-
obraženi posredovalec, Ce-
sta 29. oktobra 4, telefon
37-33 - ima naprodaj več-
je številno parcel, kom-
pleksov, posestev, gozdov,
trgovskih in stanovanj-
skih hiš in vil. Poobla-
ščen graditelj in sodni ce-
nilnik za nasvete brezpla-
čno na razpolago. (p)

Gostilna
dobro ideo, na periferiji
Maribora, poceni napro-
daj. — Ponudbe upravi
»Slovenca« Maribor pod
»170«. (p)

V Brezicah
in okolici so naprodaj
hiše, krasna stavbišča,
vinogradi, sadovnjaki in
gozdovi ter saokrožni
deli Attemovega vele-
posestva. — Pojasnila pri-
liš. Miklau Otmar, Bre-
zica. (p)

Hiše, vile,
parcele, posestva v veliki
izbiri prodaja in daje
brezplačne informacije
— Franjo Prišavec, Ljub-
ljana, Erjavčeva cesta 4a

Veleposestvo
prodam zaradi preselitve.
Polize se pri lastniku
Antonu Perko, Cirkno
št. 3, Sv. Križ pri Litiji.

Trgovino
ev. tudi z gostilno kupim.
Ponudbe upravi »Sloven-
ca« pod »Prometna toč-
ka« št. 6089. (p)

Velika rentabilna hiša
z vodno silo naprodaj
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 6019. (p)

Dve parceli
po 3000 m², v Kranju —
naprodaj. Naslov v upra-
vi »Slovenca« pod 6018.

Stavbna parcela
na Jezici, 2600 m² — na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6400. (p)

Hiša
pripravna za vsako obrt,
z gospodarskim poslop-
jem, en oraj zemlje, sad-
nim drevjem, 7 oravov
zaraščenega gozda - na-
prodaj. Marie Brišnik,
Grize pri Celju. (p)

Krasna stavbna parcela
1800 m² (gozdčji sredi po-
lja), v Zbiljah, na križi-
šču banovinskih cest pri
Medvodah — naprodaj.
Lastnik: Hočevar Anton,
Hraše, p. Smlednik. (p)

Majhno posestvo
v bližini mesta Ptuj —
proti gotovemu plačilu
ugodno naprodaj. Ponu-
be podružnici »Slovenca«
v Ptuj. (p)

Nova hiša in vrt
naprodaj za 37.000 Din.
Ostrožno 93, Celje. (p)

Prodaj
več stavbnih parcel blizu
mesta in tovarn, zraven
postaja tudi dve gospo-
darski poslopji, pripravi
za vsako obrt, posebno za
mesarja. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6394. (p)

Hiša s hlevom
(nova), s vrtom in njivo,
naprodaj. Ponudbe upr.
»Slov.« pod št. 6293. (p)

Hiša z gostilno
in parno pekarno, 2 min.
od Glavnega trga v Ma-
riboru, poceni naprodaj.
Vprašati v mlekarni, Ko-
roška cesta 10. (p)

Travnik
v Črni vasi, 16.000 m²,
goveja mrvca, ugodno na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6420. (p)

Hiše, parcele

vseh vrst, kupite ali pro-
date najugodnejše potom
pisarne Adamič - Ljub-
ljana, Gosposvetska 8-II.
Telefon 32-86. (p)

Mesnica
na zelo prometnem kraju,
ob glavni cesti, takoj na-
prodaj. Ptujška cesta 130,
Tezno, Maribor. (p)

Vila
s velikim vrtom in pro-
ste roke naprodaj. Cesta
na Rožnik 51. (p)

Parcele
poceni naprodaj. Odobre-
ne za zidavo. Vprašati:
Glinco, Tržaška c. 33. (p)

Novo hišo
dvostanovanjsko, v Ljub-
ljani poceni prodam. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 6491. (p)

Veliko kovaško delavnico
z dvoriščem, lepa enosta-
vanjska hiša, vse pod
enim ključem, pripravno
za vsako obrt, prodam.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 6531. (p)

Tristanovanjsko hišo
z lepim vrtom, periferija
Kranja, ugodno prodam.
Ponudbe upravi »Sloven-
ca« pod »Ugodno« P 6527.

Gostilno
blizu Trbovelj, prodam
ali pa dam v najem. Po-
nudbe podružni. »Slov.« v
Trboveljah. (p)

Stavbna parcela
pri škem mostu, pripra-
na za vrt, naprodaj. Po-
lizve se na Izanski cesti
v gostilni št. 202. (p)

Hišica
na periferiji mesta Ljub-
ljane naprodaj. Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Lep kraj« št. 6516. (p)

Prodaj
idealno leseno vilo, vso
podkletno, lasten vodo-
vod, tri sobe, kopalnica,
vižmarje, pod klancem,
St. Vid nad Ljubljano. (p)

Večje posestvo
z vinogradom, gozdom,
vsem gospodarskim oro-
djem, živino in živili na-
prodaj v bližini Novega
mesta. Naslov v podruž-
nici »Slovenca« Novo me-
sto. (p)

V občini U. ec pri Rakeku
je naprodaj enonadstrop-
na stanovanjska hiša z
gospodarskim poslopjem
in zraven ležim zemlji-
ščem s površino 14.915
hektarov, vrt, njive in
travniki. — Ponudbe na
Upravo kneza Windisch-
Graetza, Postumia-Grotte.

Zaradi selitve prodam
tik Maribora hišo s tremi
sobami, kuhinjo, kletjo,
obokanim hlevom za pet
glav goveje živine, poleg
dva vrta, veliko njivo za
stavbišča. Cena 80.000 di-
narjev. Pojasnila daje
posredovalnica Ivan Go-
dina, Maribor, Aleksan-
drova cesta 30. (p)

Naprodaj stavbne parcele
Strljen sistem trinad-
stropne hiše na Tyrsevi
cesti 500 Din, blizu glav-
nega kolodvora 600 Din,
Plečnikova cesta 125 Din,
za eno in dvonadstropne
hiše: Svetokriški okraj
100 Din, Tyrseva cesta
110 Din, pri sv. Jožefu
325 Din. Za vile: pri
Sv. Krištofu 165 Din, za
Primorjem 85 Din, Sveto-
kriški okraj 95 Din, pri
gor. kolodvoru 220 Din,
za Bežigradom 75 Din,
Mirje 95 Din, Rožna do-
lina 75 Din, Vič 20 Din,
Trnovo 75 Din, Kolesija
60 Din, Črna vas (trav-
nik) 350 Din, Kodljevo
60 Din, Štepanja vas Din
21, D. M. v Polju 19 Din,
v Tacnu 12 Din, Vižmarje
18 Din, pri sv. Jožefu
90 Din. — Naprodaj več
kompleksov neparcelirane
ga sveta, nadalje več
travnikov. — Naprodaj
mnogo vil in hiš od eno-
do večstanovanjskih v
vseh predelih mesta in
okolice. Cena od 50.000
dinarjev naprej. — Na-
prodaj hiše in posestva
na deželi, gostilne, trgo-
vine, gozdovi itd. REA-
LITETA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Ljub-
ljana, Cesta 29. oktobra
št. 6, tel. 37-33. Stavbe-
nik-strokovnjak je inte-
resentom za nasvete brez-
plačno na razpolago v
moji pisarni. (p)

Hišico
dve sobi, kuhinja, veža,
takoj oddam. Savlje 46.

Lokal
pisarniški, dve sobi in
predsoba se takoj odda v
»Grafiški« I. nadst. Cen-
tralna kurjava. Vprašati:
Telefon 26-77. (n)

Delavnica
4 x 8,5, na dvorišču Mest-
ni trg 9, se takoj poceni
oddaja solidnemu obrtniku
za mirno obrt. (n)

Mesnico z Inventarjem
takoj oddam ali prodam
poceni inventar v Ljub-
ljani. Bergant, Sv. Jakoba
trg 6. (n)

Gostilna
s senčnim vrtom, keglji-
ščem ter stanovanjem, v
mestu Ptuj - se odda s
1. junijem in najem. Kav-
elje zmogni interesenti
naj stavijo ponudbe Po-
slojnic v Ptuj do 15.
maja 1937. (n)

Lokal
za trgovino s mešanim
blagom, v Zalcu, se odda
v najem. Ponudba na F.
Širca, Zalec. (n)

Lepe stavbne parcele
od 12 Din naprej napro-
daj. Jerancič, Vižmarje.

Lepe stavbne parcele
tik kolodvora in državne
ceste naprodaj. — St. Vid
nad Ljubljano. (p)

Parcela v Trnovem
ca. 1600 m², ugodno na-
prodaj. Polize se: Anton
Smole, Opekarska c. 33.

Prodaj parcelo
pred novo III. gimnazijo
na dva obroka. Naslov v
upr. »Slov.« pod 6000. (p)

Dvostanovanjsko hišo
pri novi šoli v Zg. Slaki,
prodam. Polize se: Ljubljana,
Cesta 29. oktobra (Rim-
ska) 9-II, vrata 16. (p)

Velik travnik na Viču!
Ce se nihče več ne oja-
ši, dam najboljšemu po-
nudniku v bližini Trža-
ške ceste poceni naprodaj.
Sprejmejo se tudi knji-
žice. Vprašati: Ljubljana,
Cesta 29. oktobra (Rim-
ska) 9-II, vrata 16. (p)

Trgovsko hišo
z lokali, pripravno tudi
za peka, na zelo promet-
nem kraju in kopirane
Ljubljane, na križišču
treh cest, pod zelo ugod-
nimi pogoji in nizki ceni
prodam. Potrebno 100.000
Din. - Naslov v upr. »SI-
« pod št. 6607. (p)

Trgovska in stanov. hiša
v centru mesta Celja se
zaradi preselitve ugodno
proda. Sprejmejo se tudi
hranilne knjižice dobrih
denarnih zavodov. — Po-
nudbe upravi »Slovenca«
v Mariboru pod »Trgov-
ska hiša« št. 6617. (p)

Hiša
novozgrajena, s hotelom
in restavracijo v kopali-
škem mestu blizu Susaka
naprodaj. V prvem nad-
stropju 6 sob z 12 poste-
ljami in opravlo, v par-
terju velika dvorana z
inventarjem. - Kuhinja s
štedilnikom in pritlikina-
mi. - V gotovini 120.000
Din. Prevzem majhnega
dolga pod ugodnimi po-
goji. - Naslov: Petrovič,
trg. s steklom, Sušak. (p)

Vnajem

ISCEJO:
iščem v najem
manjšo mizarško delavni-
co v Ljubljani. Ponudbe
upr. »Slov.« pod št. 6433

ODDAJO:
Pisarno
srednje veliko, blizu stol-
nice, takoj oddam (300
Din). Ponudbe upr. »SI-
« pod »Stalnost« 6635. (n)

Trgovski lokal
z vodovodni in skladi-
ščem, na Dolenjski cesti,
primeren tudi za obrtni-
ka, ev. s stanovanjem -
oddam junija. Naslov v
upr. »Slov.« pod 6582. (n)

Odda se trgovina
z mešanim blagom, blizu
Ljubljane, ali se sprejme
prodajalca s kavčijo. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »10.000« št. 6582. (n)

Hišico
dve sobi, kuhinja, veža,
takoj oddam. Savlje 46.

Lokal
pisarniški, dve sobi in
predsoba se takoj odda v
»Grafiški« I. nadst. Cen-
tralna kurjava. Vprašati:
Telefon 26-77. (n)

Delavnica
4 x 8,5, na dvorišču Mest-
ni trg 9, se takoj poceni
oddaja solidnemu obrtniku
za mirno obrt. (n)

Mesnico z Inventarjem
takoj oddam ali prodam
poceni inventar v Ljub-
ljani. Bergant, Sv. Jakoba
trg 6. (n)

Gostilna
s senčnim vrtom, keglji-
ščem ter stanovanjem, v
mestu Ptuj - se odda s
1. junijem in najem. Kav-
elje zmogni interesenti
naj stavijo ponudbe Po-
slojnic v Ptuj do 15.
maja 1937. (n)

Lokal
za trgovino s mešanim
blagom, v Zalcu, se odda
v najem. Ponudba na F.
Širca, Zalec. (n)

Starinarno
dobro ideo, brezkonku-
renčno mesto, zaradi od-
povedanja oddam v najem
- Naslov v upr. »Slov.«
v Mariboru pod št. 784. n

Prometno pekarno
blizu Ljubljane oddam v
najem oziroma prodam
za štiri leta. Ponudbe pod
»20.000« št. 6480 upravi
»Slovenca«. (n)

Stanovanja

ISCEJO:
Za avgust iščem
dve stanovanji: dvo- in
enosobno, v isti hiši ali
v neposredni bližini. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Točna in mirna
stranka« št. 6522. (e)

Državna uradnica
išče za avgust stanovanje
dveh sob in kabineta ev.
trisočno. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Učitelj-
ca« št. 6566. (e)

ODDAJO:
Dvobno stanovanje
zračno in sončno, oddam
s 1. junijem. Idrijska 6,
(Stan in dom). (e)

Enosobno stanovanje
sončno - oddam. Lampe-
tova ul. 13, Trnovo. (e)

Dve enosobni stanovanji
nanovo preslikani, oddam
s 1. majem. Polizevbe:
Križevniška 11, od 11. do
12. ure. (e)

Trisočno stanovanje
komfortno, v vili na Mir-
ju, se odda s 1. avgustom
mirni stranki brez otrok.
Pisemne ponudbe do 30.
aprila t. l. na Aloma Com-
pany d. o. z., Ljubljana
pod »Udobnost«. (e)

Lepo dvosob. stanovanje
s pritlikinami in vrtom,
tik postajališča v D. M.
v Polju 112, se takoj od-
da. Polize se vsak dan
od 13—15. (e)

Dvobno stanovanje
napriličeno, svetlo, od-
dam za 1. maj. Vprašati:
Predovičeva 19, Moste.

Za avgust oddam
moderna komfortna sta-
novanja pri sv. Jožefu:
enosobno, dvobno in
trisočno, s vsemi pri-
tlikinami. Naslov v upra-
vi »Slovenca« pod 6545.

Dvobno stanovanje
s pritlikinami, v nepo-
sredni bližini osnovne in
mešanske šole in gim-
nazije — se odda mirni
stranki s junijem ali ju-
lijem. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 6341.

Sončno stanovanje
na Mirju, obstoječe iz 4
sob in pritlikin, z moder-
nim komfortom, oddam
za avgust. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 6460. (e)

Dvobno stanovanje
z vrtom, takoj oddam. —
Stožice 132, Tyrseva c. 6

Dvobno stanovanje
popolnoma čisto, novo
slikano in prepletkano -
oddam. Florjanska 31-I, 6

Trisočno stanovanje
blizu centra mesta, z
vsemi pritlikinami - išče
za avgust mirna stranka.
Ponudbe upr. »Slovenca«
pod »Reden plačnik« št.
P 6453. (e)

V novi hiši
na vogalu Vošnjakove in
Dvorakove ulice je na
razpolago še nekaj tri-
in dvosobnih komfortnih
stanovanj za avgust. —
Istojako se odda lepo in
komfortno trisočno stano-
vanje v hiši Gradišče 4.
Polize se v pisarni dr.
Lückmanna, Gradišče 4.

Spomladi... novo garnituro

Champion

svečic

Glavno zastopstvo in zaloga Robert Weinberger
Zagreb, Gunduličeva ulica 16.

Dvobno stanovanje
s pritlikinami, oddam ta-
koj. Kavakova ul. 26. (e)

Enosobno stanovanje
lepo, oddam takoj ali po-
zneje. Vprašati: Žitnik,
Dolenjska cesta 50. (e)

Dvobno stanovanje
se poceni odda v Kole-
ziji. Polize se: Stranska
pot 17. (e)

Enosobno stanovanje
oddam za maj. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 6514. (e)

SUBE

Dve opremljeni sobi
sončni, strogo separirani
vhodi, oddam takoj. —
Florjanska ul. 31-I. (s)

Prazno sobo
(postavi se lahko stedi-
nik) — oddam. Idrijska 3

Prazno sobico
iščem na Zaloški cesti ali
v Mostah. Rak Alojz, Zg.
Siska 48. (s)

Elegantna soba
poleg sodnije, separirana
s stopnišča, kopalnica,
novo pohištvo, se odda
samo boljšemu gospodu.
Več: Miklošičeva 14, tra-
fika. (s)

Strogo separirano sobo
opremljeno ali prazno -
oddam. Tržaška 26/II -
levo. (s)

Oddam sobo
eni ali dvema osebama.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 6564. (s)

Soba z dvema posteljama
oddam dvema gospodi-
nam ali zakoncu s
1. ali 15. majem. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 6536. (s)

Prazno sobo
s centralno kurjavo, od-
dam za pisarno. Polize
se: Beethovnova ul. 2-I.

Lepo opremljeno sobo
sončno, s posebnim vho-
dom, oddam. - Naslov v
upr. »Slov.« pod št. 6608.

Opremljeno sobo
oddam. Sv. Petra nasip
št. 71-I. (s)

Opremljeno sobo
v sredini mesta, takoj od-
dam boljši, stalni gospo-
dični. Naslov v upr. »SI-
« pod št. 6638. (s)

Gumbe, plise, entel, ažur
predstik in monogram
nitro izvrši Matek & Mi-
keš, Ljubljana, poleg no-
tela Strukelj. (t)

Oglašujte v edino
uspešnem dnevni-
ku »Slovenca«

Ženitbe

Vdova
brez otrok, z velikim
obratom, želi poročiti sta-
rejšega, premožnega gos-
poda. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Lesna
trgovina 70.000« št. 6494.

28 let stara gospodična
pridna, čiste preteklosti,
iz dobre hiše, se želi po-
ročiti z gospodom s stal-
no službo, tudi trgovci
niso izključeni. Dopise v
upr. »Slov.« pod št. 6345.

Gospodična
srednjih let, čiste pretek-
losti, s premoženjem, po-
roči značajnega gospoda
z dobro eksistenco. - Po-
nudbe v upr. »Slovenca«
pod »Vera« št. 6418. (2)

Izjava

V javnosti se širijo o
menih razne neresnične
vesti, da sem zadoščena
in da sem si hotela kon-
čati življenje zaradi svo-
jega moža. Vse te vesti
so lažne in bom sodno
postopala proti vsakomur,
ki bi jih širil. Imela sem
namreč opraviti s plinom,
pri katerem sem se tudi
ponesrečila. - Pavla Cutič

Zivali

Psički
mladi, beli, čistokrvni
»špic« naprodaj v Med-
vodah št. 7. (j)

Koze
saanske pasme, brez ro-
gov, 10 do 12 tednov sta-
re, in nekaj 3—4 letnih,
kupimo. Ponudbe z opi-
som upravi »Slovenca«
pod »100« št. 6554. (j)

Opozarj

Platno, gradl, šifoni, najnovejša barvasto pralno blago za moško in damsko perilo, blago za posteljne prevleke, velikanska izbira klotastih in svilenih odevi, pregrinjala, namizne garniture, predposteljniki, tekači, zavese, brisače, kuhinjske servete itd. Dalje velika izbira sraic in pidžam za gospode lastnega izdelka, damsko triko in batist perilo v najnovejših fazonah. Nudi še vedno po najnižjih starih cenah. Pri nakupu nad Din 100.— dobite primeren nameček!

Nova specialna trgovina s perilom

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA
SV. PETRA C. 30
(Vis a vis stare trgovine SV. Petra c. 29)

Ker nikjer drugje ne do-
bite tako ogromne izbire
v teh predmetih, ter po-
leg tudi ne tako nizkih
cen, je v Vašem interesu,
da nas v slučaju potrebe
posetite.

Prodamo

Lesena veranda
v švicarskem slogu
pripravna kot dožidek k
hiši, naproday. Ogleda se
lahko do 26. t. m. na
Gruberjevem nabrežju 6.

Ploščice za štedilnike
in oblogo stene, prvovrst-
ne in najcenejše - dobis
pri: Zastopnik »Somag-
Wandplatten Werke« v
Ljubljani, Tyrševa 53. (1)

Trboveljski cement
betonsko železo, storje,
smola, lepenko, žico, žle-
nike, vijake, štedilnike in
obložne ploščice, mreže
in bodečo žico za ograje,
lopate, krampe, motike,
sekre ter razno železni-
no pripomoča železnina
Koutny, Ljubljana, Med-
vedova 28, telefon 35-60.

Kolesa

malo rabljena, stara in
nova, v večji izbiri po-
ceni naproday pri
»PROMET«
(nasproti križanske cer-
kve).

Zaradi odhoda
iz Zagreba se prodaja v
centru mesta večletna
trgovina sadja, s stano-
vanjem, za nizko ceno.
Ponudbe upravi »Sl.« pod
»Vočarna« št. 6611. (1)

Malenšekovo
pohištvo
je najkvalitetnejše in
najcenejše!
Prepričajte se!
Najnovejši modeli!
Tovarna in razstava-
dravje, tik tramvaj-
ske postaje - »Slepi
Janez« - Ustanovljeno
v Švici. - Dolgoletna
tirozemska praksa!
Zaradi dvajsetletnega
jubileja 5% ekstra-
popust!

Modroce,
otomane, kauče, fotelje,
zajamčeno solidno izde-
lano, kupite po najnižjih
cenah pri tapetniku Ko-
bilica Avgusta, Ljubljana,
Tyrševa 36, Tel. 22-23

15 Din
stane poponoma nova
gramofonska plošča sve-
tovne znamke Homocort.
Prvovrstne gramofone po
nabavni ceni - nudi, do-
kier traja zaloga Ljub-
ljana, Šiška, Jernejeva
št. 25. (1)

Za birmo
priporočam veliko zalogo
ur, zlatnine in srebrnine
po najnižji ceni. - Josip
Janko, Kamnik, Ština,
nasproti farne cerkve. -
Podružnica v Mariboru,
Jurčičeva 8. (1)

Trgovino
z mešanim drobnim bla-
gom, v Zagrebu, na pro-
metnem kraju, dobro vpe-
ljano, zaradi smrti takoj
prodam resnomu kupcu
za 8000 Din. Kolšek Aloj-
zija, Nova cesta 29. (1)

Dospeli so spomladanski
modeli. Najnovejši, vsi na
krogličnih ležiščih
S. Rebolj & drug
Gospodsvetska cesta 13

Trenchcoate
vetrne suknjiče, novosti
za športne obleke - nudi
ceneno Presker, Sv. Petra
cesta 14. (1)

Slamorenica
v najboljšem stanju -
ugodno naproday. - ABC,
Ljubljana, Medvedova c.
št. 8. (poleg Gorenjskega
kolodvora). Telefon 24-14

Prodaj
otroški stolček in športni
voziček. - Vodnikova 15,
Moste. (1)

Zastonj

ne, ampak po najnižjih
brezkonkurenčnih
cenah dobite kvalitetno
pohištvo le iz najboljših
opremljenega mizarstva
Malenšek,
Dravje, tik pri tram-
vajski postaji »Slepi
Janez«. Najnovejši in
najlepši modeli na ogled
v lastni razstavi.
Uradnikom na obroke!

Žensko kolo
novo, prodaja z garancijo
za 500 Din, moško kolo
za 550 Din - mehanik
Draksler, Vetrinjska ulica
11, Maribor. (1)

Pozor, frizerji!
Razprodajam več apar-
atov za trajno ondulacijo
po zelo nizki ceni. Viktor
Strauss, Kranj, Blejska
cesta 17. (1)

SINGER
PFAFF
malo rabljeni šivalni
stroji poceni napro-
day pri
»PROMET«
(nasproti križanske cer-
kve).

Kolesa
prvovrstna, najceneje
pri trdki Plevel v Preski pri
Medvodah. (1)

Moško kolo,
ročni voziček, stojalo za
šunko in razne malenke-
sti ugodno prodaja Mahnič,
Glince, Tržaška c. 3. (1)

Poceni naproday
2 torbarja, premer 1.40 m,
nove hrastove posode. -
Na ogled pri vrtnarju
Franjo Wutholen, Gospo-
dsvetska 13, Maribor. (1)

Vreče
vseh vrst, staro jutro in
bale za ogije - dobite
najceneje pri A. Grebenc,
Pražakova ul. 2, Ljubljana.
(1)

Velika bela omara
porabna tudi za kuhinjo,
naproday. Bielwelsova c.
št. 16-III., Šubice. (1)

Okrasno grmičevje
liguster za žive meje,
vrtne - piezake raznih
sort, navadno in Veliki-
vo trio, potonke - nudi
Ložar, Rečna 6, Ljubljana.
(1)

Posteljne odeje
močno prešite, domači iz-
delek, samo z belo vato
od 70 Din naprej; zglav-
nik, tuhe, izgotovljene
posteljne perile, kece in
platno ter puh in perje;
predelam tudi stare odeje.
A. Stuhec, specialna trgo-
vina, izdelovanje postelj-
nih odevi, Maribor, Stolina
ulica 5. (1)

Ko se pripeljem
v Ljubljano
mi ni treba več iskati
po mestu
barve, lake,
šelake, firnež,
čopiče itd.
ker vse to dobim po zelo
ugodnih cenah tik pri
kolodvoru:
Barve-laki: Ivan Hafner,
Ljubljana,
Miklošičeva cesta 36

»KAPPEL«
PISALNI STROJI
so najmoderneje konstru-
irani, trajni in v cenah
brez konkurence. Plačilo
v ugodnih obrokih. Zahte-
vajte neobvezno predva-
janje. Rabljeni pisalni
stroji se vzamejo v za-
meno. Samoprodaja pri
trdki:

Kleindienst & Posch
Maribor
Aleksandrova cesta 44

Kolesa
najcenejša in najboljša
samo pri Remec Oskar,
Ljubljana, Dolenjska ce-
sta 5. (1)

Ure za birmo
nudi najcenejše - Ivan
Pakiž, Ljubljana, Pred-
škofijo 15. (1)

Wertheim blagajna
št. 1 - naproday. Ponud-
be podružnici »Slov.« v
Celju. (1)

Manufaktura
pri »Zvonu«
S. STROJANŠEK
Ljubljana
Pred škofijo 21
(poleg rotovža)

nudi vse potrebno blago
za birmo (Crep de Chine,
razne svilne, ševite), ka-
kor tudi blago za dame
in gospode po globoko
znižanih cenah.

Gnoj
hlevski, prvovrsten, pro-
dam. Gospodsvetska c. 16,
»Pri Levu«. (1)

Ročni vrtni stroj
nov, prodaj. Polze se:
Medvedova 17, vhod iz
Zibertove. (1)

Razmnoževalni aparat
»Gestetner«, skoraj nov,
prodaj. Simandi Boris,
Kolodvorska ulica 11. (1)

Proti listnatim ušem in gosenicam na sadnem drevju, vrtnicah in okrasnem
grmičevju
SHELL BILJOBRAN POLETNI
bitro in izvanredno deluje, ter niti najmanj ne škoduje listju in bilkam.
Obširna pojasnila in ponudbe zahtevajte od izdelovalca
JUGOSLOVENSKO SHELL D.D.
Zagreb, Gajeva ulica 5

Svetovnoznano
nemško znamko
»BRENNABER«
DVOKOLES

petkrat kromiranih in od-
porno emajliranih, z ne-
zlomljivim okvirom dobite
po ugodnih obročnih od-
plačilih pri trdki

Kleindienst & Posch
Maribor
Aleksandrova cesta 44

Marmornate plošče
rdeč francoski, ca. 28 m,
naproday. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 6421. (1)

Kolesa
raznih nemških znamk v
največji izbiri po never-
jetno nizkih cenah na-
proday. - Nova trgovina,
Tyrševa 36. (1)

Pozor!
Izrabite priliko!
Kolesa damska in moška,
najboljših znamk - Vam
nudi po najnižjih cenah
zaloga koles, motorjev in
šivalnih strojev.
Se priporoča trdka

DOLINAR
Brezovica pri Ljubljani.

Damsko kolo
poceni prodaj. - Žitnik,
Pokopališka ulica št. 33,
Moste. (1)

Šivalni stroj
modern, okrogli čolnik,
naproday. Cena 1500 Din.
Samo v nedeljo dopoldne.
Novi trg 4, pritličje. (1)

Izborni dvokolesi
moško in žensko »Waf-
fenfabrik« ugodno napro-
day. Frankopanska 21. (1)

Ves mesarski inventar
2 čoka, takoj poceni na-
proday. Bergant, Sv. Ja-
koba trg 6. (1)

Fige! Pomaranče!
Fige razsute in male
vence, pomaranče Jaffa,
italijanske, španske - vse
samo kakovostno blago -
kupite ugodno v Ljubljani,
Tyrševa (Dunajska)
cesta 48 »Zaloga južnega
sadja«. (1)

Ugodna prilika!
Razna hišna oprema, kom-
pletna jedilnica, gospod-
soba, klub garnitura, ku-
hinja - naproday v skla-
dišču Ranzinger. (1)

Sladko seno
iz Mestnega loga prodaja
Cerne, Dalmatinova 15. 1

Razno

V dosmrtno, dobro oskrbo
sprejemem žensko osebo.
Ponudbe upr. »Slovenca«
pod »V Ljubljani« 423. r

Jajca za valjenje
od čistokrvnih Leghorn
kokoski naproday. Gasliška
cesta 8. (r)

Poizvedbe

Bel lovski pes
s črnimi pikami z znam-
ko št. 394, se je zgubil.
Najditelj se naproday, da
ga odda na naslov: dr.
Luckman, Gradišče, Ljub-
ljana. (r)

LETUVIŠČA

Okrepite si zdravje
v lepem kraju Dalmacije!
Poceni nudimo opremlje-
no hišico za 4-5 oseb. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 6577. (L)

Zanimalo
Vas bo,

da ima trdka

R. Miklauc

„Pri Škofu“
na zalogi vse vrste

SVILE

kot crep de chine,
crep marocaine
itd. v najnovejših
modnih vzorcih.

Cene
zelo ugodne!

TA VARSTVENA ZNAMKA
NA STEKLENICI

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH
KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN
OKEN PRIZNANO NAJBOLEJŠE SREDSTVO

Sidol

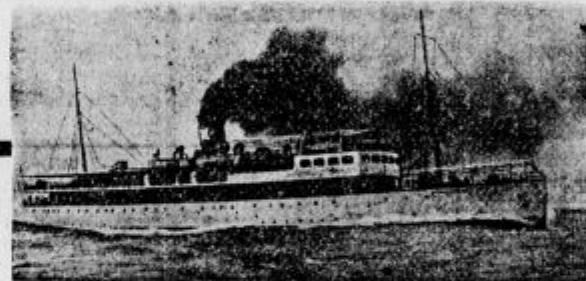
katere vsled kemičnih sestavin vse te predmete
ČISTI, POLIRA, OHRANI,
DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

ČATEŠKE

TOPLICE

pošta Brežice železniška postaja
Brežice in Dobova, najbolj vroči
55° C radioaktivni vrelec v Drav-
ski banovini Sezona od 1. maja
do 30. septembra - v pred in
posezoni znatni popusti, zahtevajte prospekte. Z neprekosljivim uspe-
hom se zdravijo bolezni: Visoki krvni pritisk, revmatizem, vnetje,
protin, išias, nevralgično trganje, kronični katarji, ženske bolezni i. t. d.

55 Prestolonaslednik Peter

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. - SUŠAK

Dnevna hitra paroplovna služba s Sušaka za Dalmacijo in obratno. Odhod s Su-
šaka ob 16 uri.
Dnevna večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovanske obale.
Ugodna turistična potovanja s Sušaka za Dalmacijo in Grško po nizkih pautal-
nih cenah.
Ekspresne turistične proge iz Benetk za Dalmacijo.
Prvovrstni parolci - izvrstna kuhinja.
Prospekte in pojasnila daje direkcija na Sušaku, vse njene agencije in vsi uradi
„Putnika“ in društva „Wagon-Lits-Cook“.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob prebriski izgubi nepozabnega nam miljenca

Vakota

stali v težkih urah ob strani in so se nas spomnili, vsem, ki so
počastili spomin blagega pokojnika s tiho molitvijo, vsem, ki so
ga obsuli z cvetjem, vsem, ki so mu v slovo zapeli, in vsem, ki
so ga spremili na njegovi zadnji poti - izrekamo našo naj-
globljo zahvalo. - Bog plačaj!

Maribor, dne 24. aprila 1937.

Zalujoča mati Gizela Fabiani in rodbini Zvolsky in Kolar.

Zahvala

Ob prebriski izgubi našega blagega brata, strica, bratranca,
preč. gospoda

Janeza Müller

župnika in duhovnega svetnika

se najiskrenejše zahvalujemo vsem za molitve ter izraze sožalja
in sočutja. Prav posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini,
zdravniku g. dr. Gregoriču, vsem cerkvenim, privatnim in javnim
organizacijam ter zastopstvom, darovalcem vencev in cvetja, vsej
fari Dev. Mar. v Polju in vsem ostalim, ki so preč. pokojnika
spremljali na njegovi zadnji poti.

Zabnica, Dev. Mar. v Polju, dne 22. aprila 1937.

Zaljubljeni ostali.

Zahvala

Vsem, ki so nam v dneh žalosti z izrazi sožalja lajšali bol
zaradi izgube našega draga

Josipa Šnuderla

vsem darovalcem vencev in udeležencem pri pogrebu, izrekamo
tem potom našo iskreno zahvalo.

V Mariboru, dne 21. aprila 1937.

Šnuderlevi in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za premnože dokaze iskrenih sočutij, ki smo jih prejeli ob
prerani izgubi našega srčno ljubljenega, nenadomestljivega so-
proga, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Franca Smole

bišnega posestnika in bivšega ključavničarskega mojstra

so vsem najpriskrenejše zahvalujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni častiti duhovščini, dalje gosp.
primariju dr. V. Meršolu, pevskega društvu »Cankar«, daro-
valcem prekrasnih vencev in šopkov, sploh vsem sorodnikom in
prijateljem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da draga pokoj-
nika spremijo na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat - prišrna zahvala!

Ljubljana - Zg. Šiška, dne 23. aprila 1937.

Globoko zaljubljeni ostali.

Podaljšaj si življenje!

življenje moremo podaljšati, bolečine preprečiti, boleznim odpraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, potrost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj spahaj, napolniti Te s novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo še more vsakdo, ki zahteva, dobiti takoj in **povsem brezplačno!**

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovir med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trdnost, raztresenost, oslabilenost, spomina, nerazpoloženje za delo in nabroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Postno sbiralništvo:

ERNEST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 123.

Potovanja po severnih deželah

HAMBURG-AMERIKA LINIE

HAPAG-ovo potovanje

v Anglijo, Irlandijo, Islandijo in Norveško
z ladjo MS »Milwaukee« od 28. junija do 14. julija 1937.
Potovanje traja 16 dni. — Cena ca. Din 4600.—

Prvo HAPAG-ovo potovanje

na Škotsko, Islandijo, Spitzberge in v Norveško
z ladjo MS »Milwaukee« od 16. julija do 8. avgusta 1937.
Potovanje traja 23 dni. — Cena ca. Din 6600.—

Drugo HAPAG-ovo potovanje

na Škotsko, Islandijo, Spitzberge in Norveško
z ladjo MS »St. LOUIS« od 22. julija do 11. avgusta 1937.
Potovanje traja 20 dni. — Cena ca. Din 4880.—

Tretje HAPAG-ovo potovanje

na Škotsko, Islandijo, Spitzberge in Norveško
z ladjo MS »Reliance« od 7. do 30. avgusta 1937. — Potovanje traja 23 dni. — Cena ca. Din 6600.—

Potovanje po Vzhodnem morju in na Norveško

z brodom MS »Milwaukee« od 10. do 26. avgusta 1937.
Trajanje potovanja 16 dni. Cena ca. Din 4600.—

HAPAG-ovo potovanje

na Norveško, Škotsko in v Anglijo
s parnikom MS »Reliance« od 2. do 15. septembra 1937.
Trajanje potovanja 13 dni. Cena ca. Din 3650.—

Pojasnila, prospekte in vozne listke za parnik pri:

Generalnem zastopstvu: **Nemaški saobraćajni biro, Beograd,**
Knežev spomenik 5. Tel. 30-003.

Podzastopstvo **Vladimir Pintar, Ljubljana, Pražakova 13**

Kolesa

600 do 1600 Din, dve leti
garancije, šivalne stroje
od 1900 Din dalje dajem
na obroke. — C. Kmetič,
p. Dob 110. (1)

Cunje

krojaške odrezke, stari
papir, tekstilne odpadke,
ovoje volno, goveje diako
(aravco) — kupi vanko
množino

ARBEITER - MARIBOR
Dravska 15

REKLAMA SLOVENCU

BOTERCE, BOTRI,

pridite za sv. birmo po
slasles v Ljubljano k
Dolencu, Wolfova ul. 10

VINA

Za teško delo je močno
vino! Dobite ga najlažje v
Centralni vinarni
v Ljubljani
TELEFON »TEV. 25-73

Mizarji!

Stavbno in pohištveno
okovje si nabavite naj-
ugodnejše, tudi na knjižice
ljubljanskih zavodov pri
»J E K L O«
Stari trg.

Neumrljiva knjiga

DOBERDOB

slovenskih fantov grob.

Čitajte knjigo, ki vam opisuje doživljanje, življenje
in trpljenje vaših očetov oziroma sinov — tako,
kakor je bilo v resnici. — Nevez. 27 Din, vezana
38 Din. — Knjiga se dobi v knjigarni »Domovina«,
Celje, Kralja Petra c. 45

Razglas

Buffet na kopališču v letoviškem mestu Kam-
niku se odda v najem od 1. junija 1937 do 31. ma-
ja 1938 pod prav ugodnimi pogoji, ki so na vpogled
pri občini Kamnik, kamor je nasloviti tudi event.
ponudbe.

Uprava občine Kamnik,
dne 21. aprila 1937.

Posestvo

na Bregu pri Borovnici, obstoječe iz hiše z vpe-
ljano gostilno in hiše z že obstoječo trgovino,
komfortne enonadstropne stanovanjske hiše, elek-
trika, vodovod, z obširnimi, zraven spadajočimi
gospodarskimi poslopi, ležeče tik ob potoku —
ugodno napredaj. Zelo primerno za tekstilno ali
lesno industrijo. — Informacije daje Občinska
hranilnica na Vrhniki.

Krapinske Toplice

izvanredni uspehi zdravljenja reume, protina,
išijasa, ženskih bolezni, l. t. d. Radioaktivne
terme in blato 43 C, sezona od sredine aprila
do sredine oktobra. Cene nizke, znatni po-
pusti za čas pred in po sezoni, pavšalne kure.
Zel. postaja Zabok-Krapinske Toplice, odtod
zveza z autobusom. Brezplačen povratek itd.
Zahtevajte prospekte!

Zavarovanje kolesarjev!

Nezgode kolesarjev zavarujemo:

Ako se kolesar smrtno ponesreči, izplačamo
10.000 Din, ako postane kolesar trajni invalid,
izplačamo 40.000 Din, ako kolesar do smrti po-
vozi eno osebo, izplačamo 30.000 Din, ako po-
škoduje ali povzroči smrt več oseb, izplačamo
100.000 Din, ako kolesar poškoduje tujo lastnino,
izplačamo za stvarno škodo do 10.000 Din. —
Letna premija za eno kolo stane veega skupaj
samo 50 Din. — Zavarujemo osebe proti vsem
vnetam nezgod, zavarujemo trgovine, privatna sta-
novanja, urade, proti vlomski tatvini in ropu. Kdor
hoče hiše, premičnine, trgovine zavarovati solid-
no, naj se obrne na glavni zastop »Vzajemne
zavarovalnice«, Maribor, Loška ulica 10 (glavni
zastopnik Franjo Zebot).

Naročajte in čitajte naša katoliška
dnevnik »Slovenec« in »Slov. dom«

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Parketne deščice, trstie za stropo,
asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto za
izolacijo, bitumen, lesni cement,
karbolinej, strešni lak, katran

in razna zolačna sredstva proti vlagi dobite naiceneje pri trvdki
JOS. PUH, Ljubljana Gradaška ulica 22
Telefon štev. 25-13

Vsak parni kotel brez razlike

bodisi v industriji ali centralni kurjavi
lokomobile, stabilne motorje, razne mlatilnice
avtomobilske ali aeroplanske hladilnice

morete očistiti kotlovec (Kesselstein) v obratu brez razkladanja in de-
montiranja z ameriškim preparatom »TEPALIN-om«, s katerim se tudi
ovira tvorba kotlovec in usedlin. Popoln uspeh z jamčen. Preizkusili so
ga in ga priporočajo najslavitejši specialisti in državne oblasti. Prihranek
na kurivu do 50%, inštalacija in cevi pa trajajo mnogo dalje. — Vsa
pojasnila in prospekte z navodili pošilja generalno zastopstvo trvdka
»HOBBY« A. R., Beograd, Uzun Mirkova 10. — Telefon 23-013.

Zahvala.

Moi pokojni soprog Ljudevit se je zavaroval 1. decem-
bra 1935 na življenje na glavnico

Din 50.000—

Dolžnost mi narekuje, da se
jugoslovanski zavarovalni banki »SLAVIJI«
za hitro in točno izplačilo javno zahvalim ter jo vsakomur
najtopleje priporočam.

Rakek, dne 22. aprila 1937.

Frančiška Vidrih.

TUDI ZA POMLAD KUPITE PRI PAULIN-u, Ljubljana, Kongresni trg 5,

ker boste za manjši denar imeli lepši model, elegant-
nejši kraj in boljše izdelavo.

Rudolf Timmermans:

31

Junaki iz Alcázarja

»Povej, ali veruješ v Boga?« ga vpraša rdeči mi-
ličnik in pomeji s puško vanj.

Verujem.

Tedaj mu nastavi rdeči miličnik puško na prsi
in dela divje kretnje z roko.

»In če zdaj pritisnem petelina, kdo te bo rešil?«

»Bog, če bo hotel.«

»To se sicer motiš, fantek, vendar te ne bom pre-
izkušal.«

Potem mu pravi, da ga bodo skupno z materjo
postavili pred ljudsko razsodišče.

Pred vrsto mož, ki sedijo za mizo, mora Carmelo
odgovarjati in se zagovarjati.

Kako mu je ime?

Kdo je njegov oče?

Ko da tega ne bi vedeli, si misli Carmelo.

A potem je zasliševanja kmalu konec. Saj morajo
sodniki sami pripoznati, da ta petnajstletni deček ni
v zvezi z nikakršnimi uporniški načrti. Sodniki ga
dajo odvesti. A ker je ječa prenapolnjena, ga odvedejo
v norišnico — v odnotno kapelo, kamor ga zapro.

Carmelo vstopi v poltemo kapele. Tudi tu je go-
spodarilo sovraštvo rdečih.

Pustijo ga samega. Kmalu zatem pride bolniški
strežnik in prinese dve žimnici.

»Dve?« se vpraša Carmelo.

A kmalu nato se vrata spet odpro.

»Mati!«

Mati je tu!

Da, zaslišali so tudi njo in so nato odredili, da jo
zapro semkaj. — Vendar ne smeta sprejeti nobenega
obiska, biti morata popolnoma odrezana od sveta.

Zdaj ne bo nič več tako hudo, ko je mati spet pri
njem.

Sedeta na žimnico in se naslonita na prevrnjeni
klečalnik.

»O, kako sem vesel, mama, da si zdaj pri meni!
In kmalu bova videla tudi očeta, ko bo Franco prišel!«

Molče poljubi mati ozko, blede lice svojega sina —
edinega.

Solze mu padajo na glavo.

»Mama, kaj ti je?«

»Nič, Carmelo!«

A Carmelo čuti, kje se misli njegove matere; ondi
so, kjer so tudi njegove tolikrat: pri Louisju, bratu.

Ne izprašuje več, marveč le nemo boža materine
roke.

Potem se mu spremenijo misli v sanje.

Zaspi.

Skala buči

Boj za Alcázar se neprestano nadaljuje.

Po sedemdeset, sto, sto petdeset granat iz težkih
topov in brez števila manjših granat se zaletava vsak
dan v trdnjavo. Vsa ta množina granat pa pada na
tisti skoraj mali prostor, ki ga zavzemajo Alcázar s
svojimi poslopi in na esplanade in predvsem na se-
verno pročelje in na dvorišče!

Srednji del severnega pročelja je popolnoma se-
streljen — od strehe do tal. Noben zid, nobena stavba
ne stoji več. Vse je v ruševinah.

Toda ruševine so zaeno varstvo. Saj se grmadijo
v velikanskih kupih, ki segajo daleč tja pred poslopje
in globoko na dvorišče. Tako nastane nov obrambni
zid in čeprav se granate še tako divje zasajajo v grušč
in se še s tako silo zarijejo vanj — tu se zadušijo v
svojem lastnem delu. Vendar zategadelj ne prenehajo
padati. Več in več se jih zadržuje v ruševine in grušč,
bolj in bolj cefrajo, rušijo in pršijo kamenje naokoli.

So dnevi, ko morajo straže nenehoma klicati
»fuego!« — ogenj! — Natančno opazujejo rdeče ba-
terije. Za straže je to večkrat strašno nevarna igra,
ko morajo paziti na izstrelek, brž zaklicati, se hitro
skriti in spet takoj biti na svoji postojanki. Saj, kdo
ve, ali ni bil tisti strel poslednji in bo sovražnik zatem
naskočil trdnjavo!

Nepopisno je opustošenje, ki ga povzroča rdeče
topništvo Alcázarju, a izgube, ki jih prizvedajo bra-
nilcem, so radi junaštva in pozornosti straž kaj ne-
znatne.

Po daljšem odmoru v obstreljavanju, ko so smele
ženske in otroci za kratek čas spet na dvorišče, je
zadonel spet klic: »Fuego!« — Vsi izginejo v kleti.

Le nekaj deset- in dvajsetletnih fantov ostane na
stopnišču in se z obrazi pritiskajo na stebriče, ki so
za ograjo nad stopnicami za v klet.

»To je bil 7.5 centimeterski, Carlos!«

»Zakaj se pa ti, Paco, zmeraj zdrzneš, kadar se
razletijo? Saj se kar nič več ne izplača bežati, kadar
ti začno padati!« pravi José.

»Ko sem bil nekoč v starši v Barceloni, so ognje-
gasci žvižgali ko tele reči tukaj.«

»Alo!«

»Ta se ni razletela.«

Celotena naročnina na:

Leposlovno in ljudsko knjižnico
Zbirko domačih pisateljev
Zbirko mladinskih spisov

1 vezanih knjig mesečno Din 23—
3 vezane knjige mesečno Din 11—
4 vezane knjige mesečno Din 9—
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Elektromotorji novitarski
napetosti vedno v veliki izbiri
na prodaj. Lasna delavnica
za previjanje in popravilne
dinamov, avtomatov, elektro-
motorjev ter vseh elektro-
aparatur. — Izvršujemo vse
električne instalacije za ras-
svetljavo in pogon.

ELEKTROPODJETJE
Franjo Perčinič
Ljubljana, Gospodarska 16.

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam.

SEMENA

banaško lucerno
črno deteljo
grahoro, peso, korenje
travna semena in
čebulček

dobite v najboljši kako-
vosti v Javnih skladiščih
pri tvrdki Fran Pogačnik
d. s. o. z., Tyrševa (Du-
najska) cesta št. 33.

Modroce

posteljne mreže, železne
složljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetneške
izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik. Mestni trg 13.
Ugoden nakup morske
trava, žime, cvilha za
modroce in blaga za pre-
vleke pohištva.

Naš ponos

Zavrgli smo stare stroje, a s pomočjo
novih, najmodernejših izdelujemo tako
obutev, da moremo, bodisi v kvaliteti
ali v izdelavi tekmovali z amerikan-
skimi proizvodi.

Naše trgovine so založene z novo
vrsto moških polčevljev — original
GOODYEAR, h katerim je priloženo
kopito, nova LORD krema, flanelasta
krpa za čiščenje in žlica za obuvanje.
To vse dobite za ceno

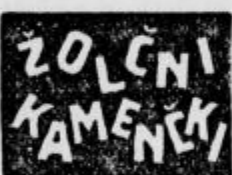
DIN 199.—

Obiščite našo prodajalno in pomerite
si naše zadnje modele!

Neutrudljivo delamo na tem, da izpo-
polnjujemo našo proizvodnjo in tako
moremo zadovoljiti najboljšega gospo-
da z najfinjšim okusom.

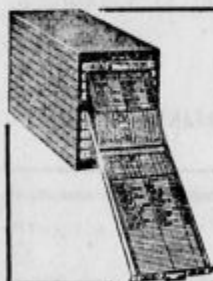
Bata

Blago za ženske
oblike
svilen, volnen in perlin,
sodnje novosti, velika iz-
bira in znano solično cene.
R. MINLAUC
pri Skoli - Ljubljana
Lingajeva ul. - Pred školjo 3

Zolčni KAMENIK
Znani SALVAT-ČAJ
proti žolčnim kamnom in
boleznim žolčnega mehur-
a se dobi v pri glavnem
zastopniku
Lekarna pri Sv. Ivanu,
Zagreb, Kaptol 17.
Ogl. reg. S. br. 27870.

Zastopni pošiljamo prospekte o zdravljenju.

„SOFRA“-kartoteke

predstavljajo višek pregled-
nosti. Prihranile Vam bodo
množico časa, napora
in denarja.

Pišite po prospekte.
Zastopniki se sprejemajo.

„SOFRA“-MARIBOR
Aleksandrova 43 Tel. 2510

Tovarna pohištva
Vehovar Franjo
Celje, Kersnikova 17

izdeluje po naročilu iz zdravega, suhega
lesa prvovrstno pohištvo in stavbeno delo
po najnižjih cenah. Moderno urejena su-
šilnica za sušenje lesa. — Zaloge pohištva:
Celje, Glavni trg 12

Dobro, poceni in solidno
Vam postrežejo
naši inserenti!

Zahvala

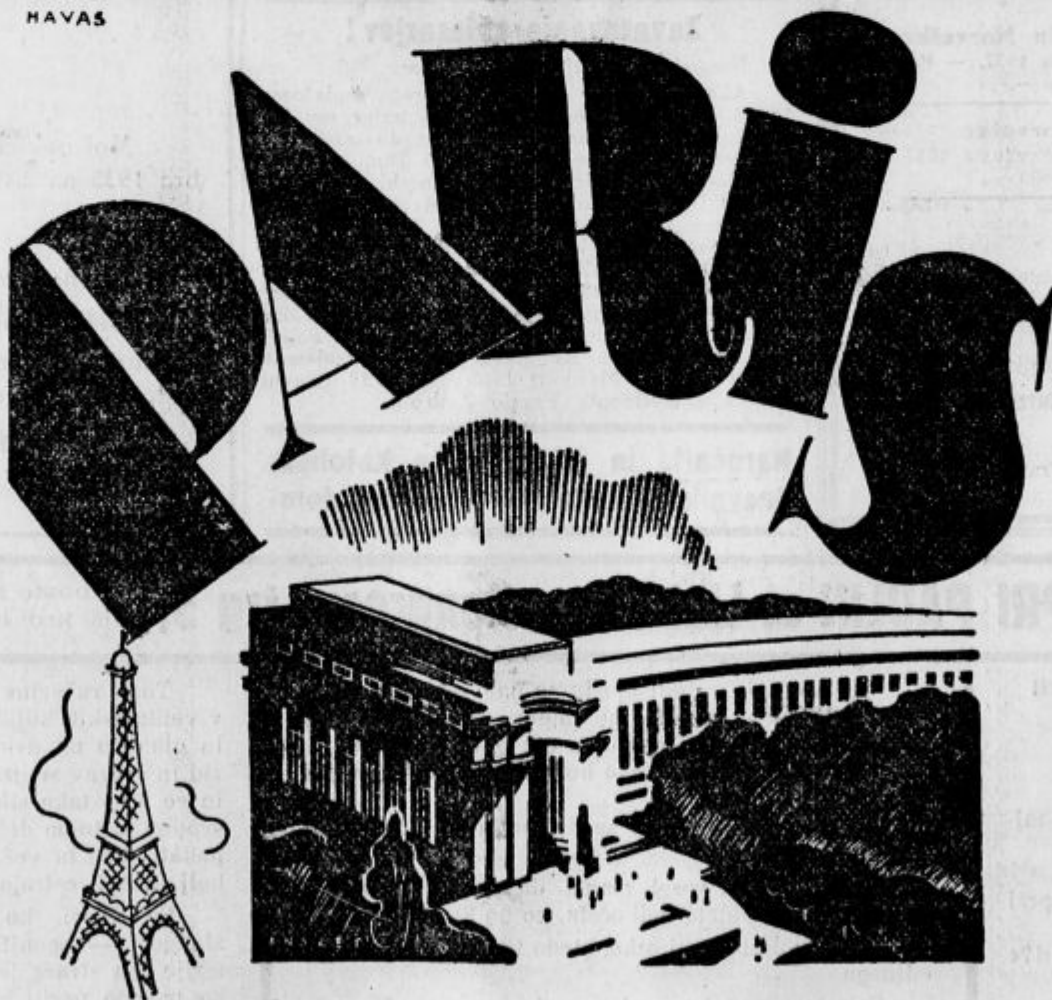
Dne 1. aprila 1937 mi je pogorela hiša
in gospodarsko poslopje. — Zavarovalnica
„Jugoslavija“, pri kateri sem bila zava-
rovana, je ocenila mojo škodo kulantno in v
moje popolno zadovoljstvo.

Izrekom družbi „Jugoslavija“ javno
zahvala ter jo usakomunajtopleje priporočam
Silonica, dne 21. aprila 1937.

Marija Kosi, posetnica

Najmodernejša
in idealna barva
za lasje!
IMEDIA № 2
Hitra! Štedna! Zanesljiva!
Naravne barve
v 22 niansah!
IMEDIA
pri vsakem frizezu!
IMEDIA JE ODOBRENA PO MINISTARSTVU NARODNEGA ZDRAVJA ŠTEV. 20902 OD 16. XI. 1936

HAVAS

EXPOSITION
INTERNATIONALE
1937 MAJNIK — NOVEMBER 1937
STEVILNE UMETNIŠKE, ZNANSTVENE,
LEPOSLOVNE IN ŠPORTNE PRIREDITVE
PROPAGANDNI ODBOR ZA JUGOSLAVIJO:
BEOGRAD, KRALJA FERDINANDA UL. 3

Modni kangarni
sporčni ševje
za 11 n. e. oblike
velike izbira - ugodne cene
R. MINLAUC
pri Skoli - Ljubljana
Lingajeva ul. - Pred školjo 3

Otroški vozički naj-
novejših modelov
Dvokolesa,
motorji, tričiklji,
Po zelo niski ceni! Ceniki franco!
„TRIBUNA“ F. BAYTEL, LJUBLJANA, Karlovska 6
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Civilno-Inženjerska pisarna
ing. Ant. Štebi

izvršuje projekte in proračune za stroje
in električne naprave in električne centrale,
ocene za obstoječe naprave, predloge za ra-
cijonalizacijo obratov, nadzorstvo pri novih
napravah in preureditvah, ekspertize i. t. d.

Za birmanke

„Crepe de chine“, beli, po Din 18'—
pri Trpinu, Maribor
Vetrinjska 15

Posredovalnica Ivan Godina

Maribor, Aleksandrova cesta 30,

proda dvonadstropno, tristanovansko hišo
v Mariboru za 575.000 Din. Trgovsko dvonadstrop-
no, 8 komfortnih stanovanj, center, za 500.000 Din.
Brezkonkurenčni mlin, 2 orala zemlje, 28.000 Din.
Kmetijo, 90 oralov, za 130.000 Din. Ob Pohorski
novi cesti 6 oralov posestva za 40.000 Din. Dalje raz-
polaga z nad tisoč raznovrstnimi nepremičninami.

VRATISLAUSKI VELESEJEM

(BRESLAU)

S SEJOM ZA POLJEDELSKE STROJE

Vratislava 5.—9. maja 1937